

Gorenjski Glas

TOREK, 16. JUNIJA 2009

Leto LXII, št. 47, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORIKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Nekoč bodo stanovanja, zdaj smeti

Zemljišče in objekti nekdanje mlekarne samevajo, propada tudi stavba bivše biotehnične šole.

SUZANA KOVAČIČ

Kranj - Že lani sredi leta smo v Gorenjskem glasu poročali, da je družba ABCFIN podjetniško svetovanje, članica skupine Poteza, v lanskem letu kupila zemljišče bivših mlekarin v Kranju v skupni površini 26 tisoč kvadratnih metrov in tedaj so povedali, da bodo na tej lokaciji v predvidoma treh letih zgradili večji stanovanjsko-poslovni kompleks. Naložbenik želi projekt razširiti še na sosednje zemljišče, ki je v lasti Mestne občine Kranj, na njem pa stoji zapuščena stav-

ba, v kateri je še pred nekaj leti imela pouk Srednja biotehnična šola. Občinsko vodstvo namerava na tej lokaciji vzpostaviti podjetniški inkubator za mlade. Občina bi za stavbo bivše biotehnične šole in zemljišče ob njej (op.: zemljišča ob stavbi je približno tristo kvadratnih metrov) z menjalno pogodbo dobila ustrezno velike poslovne prostore za podjetniški inkubator v eni od novih poslovnih zgradb. V ta namen je bilo med družbo ABCFIN in Mestno občino Kranj že podpisano pismo o nameri. "Ker je projekt še v fazi projektira-

nja, dokončne pogodbe o menjavi bodočih poslovnih prostorov za stavbo bivše biotehnične šole še nismo izvedli," je pred dnevi povedal prokurist družbe ABCFIN Marko Ranj in pojasnil: "Marca letos smo v sodelovanju z občino Kranj razpisali natečaj za pridobitev urbanistično-arhitekturne zasnove bodočih stanovanjsko-poslovnih soseske. Natečaj z izborom rešitve bo kmalu zaključen, v naslednji fazi načrtujemo izdelavo projektnih dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja."

Območje ni kaj prida zavarovano in je leglo umazanije, in to v neposredni bližini velikega nakupovalnega centra.

Cesta obnovljena pred rokom

VILMA STANOVNIK

Breg - Konec oktobra lanskega leta so začeli obnovo, minuli petek pa so slovesno odprli odsek ceste med Bregom in Drulovko. Poleg tega, da so temeljito obnovili dotrajano vozišče, so poskrbeli tudi za ureditev odvodnjavanja padavinske vode s cestišča, na obeh straneh ceste so zgradili kolesarsko stezo, na vzhodni strani pa tudi pločnik. Poleg tega so pred obema naseljemaj poskrbeli za hitrostne ovire in obnovili vodovod. Stroški investicije, skupaj s pripravo dokumentacije in nadzorom so bili nekaj manj kot 485 tisoč evrov.

"Z veseljem odpiramo skoraj 610 metrov dolg odsek ceste, ki naj bi ga sicer odpr-

Kranjski župan Damijan Perne je v družbi predsednikov KS Orehek-Drulovka in Mavčiče Janeza Freliha in Alojzija Ješeta prerezal trak.

li šele avgusta. Da nam je to uspelo tri mesece prej, smo poskrbeli vsi skupaj, začevši s tistimi, ki ste svoj svet odprodali brez kakršnihkoli komplikacij. Prav tako so dobro delo opravili izvajalci iz SCT in tisti, ki so skrbeli za nadzor. Ta cesta ni pomembna le za tiste, ki tukaj živijo, pač pa tudi za vse, ki se vozijo tod mimo, saj bo odslej veliko bolj varna. Zavedamo se, da je na tej trasi še kar nekaj odsekov, ki so nujno potrebni prenove, zato bomo delo nadaljevali," je ob slovesnem odprtju poudaril kranjski župan Damijan Perne, nato pa je za blagoslov poskrbel še domači župnik z Brega Ciril Plešec. Na obnovljenem delu ceste so zaplesali in zapeli mladi iz vrta in OŠ Orehek.

Izjemno ugodna menjava evrov v hrvaške kune.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

Koalicijski vrh na Brdu

DANICA ZAVRI ZLEBIE

Brdo - Na sobotnem vrhu koalicije so obravnavali rebalans proračuna, razvojne naloge, strukturne reforme, pa tudi ustavne spremembe. Vlada bo predlog novega rebalansa proračuna verjetno obravnavala in sprejela že v četrtek. Glede na prvi rebalans se najbolj znižujejo materialni stroški in investicije, v pokojninsko blagajno pa bo namenjenih 122 milijonov. Na socialnem področju se bodo najbolj povečala sredstva za aktivno politiko zapo-

slovanja. Temeljni proračunski dokument pa bo sprejet jeseni, je dejal premier Borut Pahor. Z njim želijo v vladi zagotoviti konkurenčno okolje za gospodarstvo in hkrati s strukturnimi reformami zavarovati dolgoročno socialno varnost ljudi. Prve predloge strukturnih reform bo vlada predstavila julija, nadaljevala pa naj bi jeseni v okviru socialnega dialoga. Koalicijski partnerji pa so se na Brdu pogovarjali tudi o morebitnih spremembah zakonodaje s področja politične ureditve.

47 AKTUALNO

Ohraniti jezero tudi za naše vnuke

Na okrogli mizi o Blejskem jezeru, ki sta jo pripravila Društvo za varstvo okolja Bled in lista Za ljudi in prostor, so želeli opozoriti na še vedno zakrbeljujoče stanje jezera, ki ga med drugim ogrožajo tudi pritiski po pozidavi obale.

GORENJSKA

V občini Tržič urejajo struge vodotokov

Neurja je septembra 2007 povzročilo veliko poškodb na strugah tržiških rek in potokov. Sedaj odpravljajo posledice neurja, letos bodo dali skoraj milijon evrov za obnovo vodotokov. Skupni strošek obnov vodovodov 2,5 milijona evrov.

GORENJSKA

Najbolje v bazen ali Čukov bajer

V kranjskem letnem bazenu se danes začena kopalna sezona. Pred začetkom sezone so pri Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj ugotovili, da je najbolj nadzorovan prav bazen, najbolj čista voda pa je v Čukovem bajerju.

ZADNJA

Bosonogi na Šenturško goro

Odbor Škrjančki v Planinskem društvu Komenda je v soboto organiziral že četrty pohod bosin nog na Šenturško goro, ki se ga je udeležilo 77 pohodnikov. Tudi letos jih je pričakalo lepo vreme.

VREME

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, čez dan se bodo pojavljale krajevne nevihte. V sredo se bo od severa zjasnilo, v četrtek bo precej jasno.

12/24°C

28 jutri: jasno bo

Tudi Zares o odpadkih

Podpirajo ustanovitve regijskih centrov in opozarjajo na ločevanje odpadkov na izvoru.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - Dejstvo, da se deponija odpadkov v Tenetišah 15. julija zapira, predstavlja še zadnjega od impulzov za resen dogovor o tem, kam posej z gorenjskimi odpadki. Kot je na nedavni okrogli mizi, ki jo je prav na temo gorenjskih odpadkov organiziral radovljiški občinski odbor stranke Zares, poudaril poslanec in kranjski župan **Damjan Perne**, je bila Gorenjska prva med slovenskimi regijami, ki se je na regijski ravni lotila celovitega reševanja problematike ravnanja z odpadki. Zdaj se je izkazalo, da imamo prav tu med vsemi regijami največ težav s smetmi. "Konzorcij CERO je po dolgoletnih naporih sejal sprejel idejno zasnovo gospodarjenja s komunalnimi odpadki na območju Gorenjske, idejno zasnovo in idejni projekt za center za mehansko in biološko obdelavo odpadkov ter poročilo o vplivih na okolje za biološko obdelavo mehanskih komunalnih odpadkov.

Ker bo po 15. juliju mogoče odlagati le odpadke, ki bodo delno predelani, bo treba organizirati začasno rešitev, saj samega objekta MBO v Kranju še ne bo. Med časovnimi možnostmi reševanja sta mogoči le sortirnici na obstoječih deponijah," je pojasnil Perne. Po načrtih nacionalnega operativnega programa naj bi se sicer v prihodnje na Gorenjskem smeti pobirale na dveh sortirnicah, v Kranju in na Jesenicah, preostanek pa naj bi se predelal v centru za mehansko in biološko obdelavo na območju poslovne cone Exoterm na Polici v Kranju. "Težava tega operativnega načrta je, da za zdaj drži le to, da bodo 15. julija za prihodnje odlagalnice v Tenetišah," je opozoril Perne in obenem pozval ministrstvo za okolje, naj čim prej začne podpirati že pripravljene projekte, sicer se kaj lahko zgodi, da do leta 2012 ne bo možno počrpati vseh sredstev, ki so za ravnanje z odpadki do takrat na voljo v evropskih kohezijskih skladih.

Krvava pot skozi Karavanke

Na prostoru nekdanjega koncentracijskega taborišča pod Ljubeljem so proslavili 64-letnico osvoboditve. V govoru je Majda Širca spornila na tragedije vojne.

STOJAN SAJE

Podljubelj - Edino nacistično koncentracijsko taborišče na slovenskih tleh je bilo od junija 1943 do maja 1945 pod Ljubeljem, v podružnici Mauthausna. Tam je trpelo več kot 1300 internancev iz trinajstih držav, večina iz Francije. Umrlo jih je blizu štirideset, 32 pa so jih sežgali v krematoriju. Taboriščniki iz slovenske in avstrijske podružnice so trpeli ob gradnji cestnega predora na Ljubelju.

Spomin na tragedije med drugo svetovno vojno so obudili na slovesnosti ob 64-letnici osvoboditve nacističnih koncentracijskih taborišč. V soboto se je pod Ljubeljem zbrala množica ljudi, v kateri so bili predstavniki veleposlaništev tujih držav, koroških partizanov in izseljencev iz Avstrije ter organizacij taboriščnikov iz Francije in Italije. Med slednjimi sta bila tudi **Ljubomir Sušič** in **Rihard Gorup** iz Trsta, ki sta vsako leto med praporščaki na ljubeljski proslavi. Slovensko borbevo organizacijo sta zastopala predsednik **Janez Stanovnik** in pred-

Taboriščnik **Franc Vidmar**, ministrica za kulturo **Majda Širca** in trziški župan **Borut Sajovic** s soprogo Janjo

sednik odbora žrtev vojnega nasilja **Dušan Stefančič**. V prvi vrsti je sedel tudi edini živeči taboriščnik izmed 144 Jugoslovancev v obeh taboriščih pod Ljubeljem, 82-letni **Franc Vidmar** iz Ribnice. Še vedno je žalosten, da je bil številka 77117, ne pa človek.

"Si lahko današnji mladostnik predstavlja, da je na tem prostoru pred slabimi sedemdesetimi leti človek

poniževal človeka? Kaj poniževal! Uničeval, ubijal, sežgal, izrabljaj, zatiral," je opozorila ministrica za kulturo **Majda Širca** in dodala: "Ne, ne more si predstavljati, če mu kdo tega resnično ne pove." Govorila je o pripovedih tistih, ki so to poniževanje doživeli. Spomnila je, da je o predoru skozi Karavanke sanjal že Valvasor, najkrajšo, krvavo pot do neosvojenega

ozemlja pa je dal narediti Hitler. "Ta zgodovinski prostor bi moral spominjati, da je edini zakon našega preživetja strpnost do drugega in ne pogrom," je dejala govornica. Kot je zagotovil trziški župan **Borut Sajovic**, ga ne bosta prerasla ne trava ne grmovje pozabe. Občina Tržič sodeluje z državo pri postopkih, ki bodo zagotovili urejenost prvotnega spomenika.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Avtokarto prejme **STANE POGAČNIK** Z BLEJSKE DOBRAVE

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Zvesti Gorenjskemu glasu

Že več kot štirideset let sta Gorenjskemu glasu zvesta **Erika** in **Serafino Bauman** iz Kranja. Prijetna sogovornika ga prebereta celega, od A do Ž. Ker Erika prihaja iz Sovodnja, Serafino pa je bil rojen blizu Postojne, to območje je takrat spadalo še pod Italijo (od tod tudi njegovo nenavadno ime), me je zanimalo, kako sta se spoznala. Povedala sta mi, da ju je združilo šolanje: ona se je učila za trgovko, on za soboslikarja - pleskarja, obe želi pa sta imeli skupno menzo in tam sta se spoznala. Ko se je Serafino vrnil s službenja vojaškega roka, sta si uredila dom in družino. Njun sin **Robert** je uspešen bivši kolesar. Vnuč Sebastian je šel najprej po očetovih stopinjah, po poškodbi pa se je posvetil študiju. Baumanova sta bila oba zaposlena v Tekstilindusu. Teh let se Erika spominja kot garaških, saj je po odpuščenju opravljala delo treh ljudi. V pokoju uživata: Erika gre rada v hribe, kot članica "osteoporoznic" redno obiskuje telovadbo, za hobi klekja. Mož zaradi bolezni težko hodi, zato skupaj kolesarita. Ta teden sta nabirala jagode, nabrala pa klope, se pohecata. V prihodnosti si najbolj želita zdravja. **D. K.**

Zakonca **Erika** in **Serafino**

BREŽJE

Bolniki in invalidi na Brezjah

Revija Ognjišče bo v soboto, 20. junija, organizirala že 41. tradicionalno slovensko romanje bolnikov, invalidov in starejših na Brezje. Letos ga bo vodil mariborski nadškof **Franc Kramberger**, ki bo ob 10.30 tudi maševal. Pri organizaciji romanja bolnikov, invalidov in starejših na Brezje pomagajo njihovi svoji in številni prostovoljci, ki jim pomagajo priti na prireditveno mesto pred baziliko in delijo okrepcilo. **J. K.**

ŠKOFJA LOKA

Ogorčenje ob občinskih nagradah

V občinskem odboru SDS Škofja Loka so ogorčeni in začudeni nad glasovanjem svetnikov županove koalicije na občinskem svetu Škofja Loka, ki ni podelila občinskega srebrnega grba projektu Škofjeloški pasijon oz. režiserju skupaj s celotno ekipo, brez katere ne bi bilo uspešnih uprizoritev te odmeve kulturne prireditve. Svetniki SDS so javno podprli omerjeni predlog za občinski srebrni grb. **D. Ž.**

Sprehajalna pot okoli jezera

MATEVŽ PINTAR

Območje Mavčičkega jezera ponuja raznolike možnosti za preživljanje prostega časa. Krajanje Mavčič smo vprašali, ali bi bilo dobro, če bi okoli jezera uredili sprehajalno pot. Zanimalo nas je

tudi, kako ocenjujejo stanje ceste v Mavčičah, in ali vedo, katero okroglo obletnico je lani praznovalo Prostovoljno gasilsko društvo Mavčiče.

Sprehajalne poti okoli Mavčičkega jezera si želi večina, to je 92 odstotkov vprašanih, petim odstotkom

se ureditev sprehajalne steze ne zdi dober predlog in trije odstotki so ostali neopredeljeni. 71 odstotkov ocenjuje stanje ceste v Mavčičah kot katastrofalno, 14 odstotkov meni, da je stanje še zadovoljivo in 13 odstotkov, da bi stanje lahko bilo še slabše.

86 odstotkov sodelujočih ve, da je Prostovoljno gasilsko društvo Mavčiče v lanskem letu praznovalo 100-letnico, preostalih 14 odstotkov pa z okroglo obletnico ni seznanjenih.

Za vse, ki bi želeli postati novi naročniki Gorenjskega glasa, smo pripravili ugodnosti in darila. Vašega klica za naročilo bomo vesel v Klicnem studiu slepih na številki 04/51 16 404.

Ohraniti jezero za vnuke

Na okrogli mizi o Blejskem jezeru so želeli opozoriti na še vedno zaskrbljujoče stanje jezera, ki ga med drugim ogrožajo tudi pritiski po pozidavi obale.

MATEJA RANT

Bled - "Trenutno stanje Blejskega jezera lahko po najnovejših kriterijih ocenimo kot zmerno do dobro. S pametnim gospodarjenjem lahko njegovo stanje hitro spremenimo v dobro," je na okrogli mizi Jezero - ogledalo Bleda, ki sta jo pripravila Društvo za varstvo okolja Bled ter lista Za ljudi in prostor, poudarila Špela Remec Rekar iz republiške agencije za okolje. Tudi evropska direktiva namreč predvideva, da je treba do leta 2015 vzpostaviti dobro stanje voda.

Z okroglo mizo o Blejskem jezeru, ki ima status naravne vrednote državnega pomena, so po besedah predstavnice liste Za ljudi in prostor Ljube Kapus želeli opozoriti, da se z vprašanjem jezera ne ukvarjamo, pritiski na jezero s pozidavo pa še vedno naraščajo. "V zadnjem času se spet pojavljajo pritiski investitorjev, ki bi radi v bližini jezera gradili nove turistične zmožljivosti. Temu ne nasprotujemo, a ob jezeru so objekti, ki bi bili potrebni obnove, ne pa da se gradijo novi." Opozorila je še, da se iz nekaterih hotelov kanalizacija še vedno izteka

neposredno v jezero. Zato po njenem ne bi smeli imeti pred očmi le velikih zaslužkov. "Ravno to bomo namreč izgubili, če ne bomo ohranili jezera, saj turisti k nam prihajajo predvsem zaradi neokrnjene narave," je še dodala Ljuba Kapus. Po besedah Špela Rekar Remec bi bilo treba, če želijo do leta 2015 doseči dobro stanje jezera, še zmanjšati vnos hranil v jezero. "Na količino hranil vpliva vrsta dejavnikov, med drugim neurejena kanalizacija, intenzivno kmetijstvo v pojezerju in neurejena infrastruktura ob naraščajočih apetitih po ur-

banizaciji." Gorazd Urbančič iz inštituta za vode je dejal, da je bilo v preteklosti problematično predvsem cvetenje jezera, pozabljali pa smo na ohranjenost obale. "Spremembe obale imajo pomemben vpliv na dogajanje v jezeru, saj se organizmi v vodi vedno odzovejo na te spremembe." Tudi arhitekt in urbanist Janez Rožič je izpostavil, da se je naravni kulturni razvoj v zadnjih desetletjih spremenil v svoje nasprotje. "Prišlo je do trka med civilizacijskimi pritiski in sposobnostjo prostora."

Za ohranitev jezera tudi za naše vnuke poznavalec upravljanja z jezeri Anže Urevc predlaga tri ukrepe: celovit upravljavski pristop, dokončanje kanalizacijskega sistema in dokončanje sanacije potoka Miške. Župan Janez Fajfar je ob tem dejal, da ima tudi občina velik interes, da se stanje jezera uredi, obenem pa okrcal državo kot lastnico jezera, saj se po njegovem vede premalo odgovorno. "Šestdeset odstotkov čistih izvirkih voda se po nepotrebnem steka v kanalizacijski sistem, saj nam država ne dovoli, da bi jih speljali v jezero." Župan je še ocenil, da bi za temeljito sanacijo jezera potrebovali vsaj deset milijonov evrov.

Dokapitalizacija le potrjena

Skupščina Casino Bled je potrdila 1,5 milijona evrov vredno dokapitalizacijo sežanskega Gold Cluba. Župan Fajfar presenečen nad izgubami.

BOŠTJAN BOGATAJ

Bled - Po več kot enoletnem cincanju so lastniki Casinoja Bled, največji je s skoraj 76 odstotki Slovenska odškodninska družba (SOD), na petkovi skupščini le potrdili dokapitalizacijo in vstop strateškega partnerja. "S tem je tudi skupščina potrdila vstop strateškega partnerja, ki bo z modernimi aparati in opremo oplemenitil ponudbo igralnice. Na ta način bomo postali konkurenčnejši, možna so tudi nadaljnja vlaganja Gold Cluba," pravi Boris Kitek, direktor Casinoja Bled.

Blejska igralnica je že nekaj časa v rdečih številkah, župan Občine Bled Janez Fajfar pa je bil ob obravnavi letnega poročila Casino Bled (tudi občina je solastnik s približno desetodstotnim deležem) na seji občinskega sveta "presenečen nad katastrofalnim finančnim stanjem družbe". Anton Omerzel, predstavnik občine v nadzornem svetu, naj bi odkril tudi številne nepravilnosti, ki so se zgodile še pred njegovim prihodom. O obtožbah Kitek pravi, da jih tako Omerzel kot drugi na občini poznajo že več let,

vendar: "Ne more biti en sam nadzornik preiskovalec, tožnik in sodnik. S tem se ne ukvarjam, ampak vodim podjetje po navodilih nadzornega sveta. Pregledati sem dal poslovanje v zadnjih letih in ne vem, na podlagi česa lahko gradi izjave o grozovanskih škodi," pravi direktor.

Župan Fajfar sicer pojasnjuje, da je nadzorni svet na zadnji seji le potrdil, da bodo morebitno oškodovanje v višini sto tisoč evrov le predali v preiskavo policiji. Presenečen je, ker Občina Bled po novem ne bi imela nadzornika, če se s tem ne bi strinjali, pa bi SOD predlagal likvidacijo družbe. "Tega si na Bledu nihče ne želi," pravi župan in nadaljuje: "Želimo jim pomagati, da čim prej splavajo iz težav in da skupaj poiščemo novo lokacijo." Na selitev računa tudi novi lastnik, pojasnjuje Kitek: "Sedanjni prostor ni najbolj primeren za igralništvo, vendar o novi lokaciji še ne morem govoriti." Dokapitalizacija je Casino Bled rešila likvidnostnih težav in kapitalsko neustrezna, pridobili bodo novo opremo, vendar izguba iz preteklega leta še ne bo sanirana.

Vrtec bo v kontejnerju

Hudo prostorsko stisko v loških vrtcih naj bi do jeseni rešili s postavitvijo mobilnega vrtca ob vrtcu Najdihojca. V osmih oddelkih bi bilo prostora za 95 do 112 otrok. Ob letošnjem vpisu pa so jih zavrnil 167.

DANICA ZAVRL ŽLEBIC

Škofja Loka - Že lani so v loških vrtcih zaradi povečanega vpisa zagotovili dodatne prostore za najmlajše otroke v dijaškem domu. Letos je otrok, ki bi potreboval varstvo v vrtcih, še veliko več, tako da so jih ob spomladanskem vpisu zavrnil kar 167. Zaradi velike prostorske stiske so minuli četrtlet izredno zasedali občinski svetniki. Prvotni predlog, da naj bi odločili o koncesiji za predšolske otroke, so umaknili z dnevnega reda, kajti že odbor za družbene dejavnosti je pred kratkim sklenil, da je odlok o tem neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Tako so svetnikom na hitro, z gradivom, razdeljenim na seji, ponudili drugo možnost.

Na zemljišču pri vrtcu Najdihojca naj bi postavili mobilni vrtec. V osmih oddelkih bi lahko rešili potrebe po varstvu do 112 otrok. V drugem rebalansu letošnjega proračuna bodo zagotovili dvesto tisoč evrov, na podlagi javnega zbiranja ponudb bodo zagotovili tudi denar za najem mobilnega vrtca. Dodaten denar pa morajo zagotoviti tudi za subvencije oskrbnin v vrtcu, saj bodo tudi stroški občine zaradi povečanega števila otrok večji.

Odločitve o mobilnem vrtcu pa svetniki niso sprejeli povsem brez pomislekov. Lidija Goljat (SD) je dejala, da bi moral imeti vrtec 12 in ne le osem oddelkov, saj bo naval na vrtece kmalu še večji, ker šolsko ministrstvo v prihodnje

predvideva, da bi za otroke, stare pet let, starši plačevali le polovico oskrbne cene. Vrtec v kontejnerju naj bi bil le začasen, a svetniki so izražali pomisleke nad tem, da bi občina najela kontejnerje za deset let. Ta način reševanja prostorske stiske bi moral trajati le toliko čas, da bi zgradili novi vrtec na zemljišču nekdanje vojašnice. Gradnjo še vedno zadržuje dejstvo, da zemljišče v lasti obrambnega ministrstva še ni preneseno na občino. Je pa župan Igor Draksler zatrdil, da so z državo že zelo blizu dogovoru. Svetniki, med njimi Tinka Teržan (Zares) so izražali pomisleke tudi zaradi nedomišljenosti predloga, svetnica je kot dokaz, da se to ne obnese najbolje, navedla primer dijaškega

doma, ki so ga lani usposobili za dodatne oddelke vrtca. Svetnike je tudi zanimalo, ali bi bil vrtec v kontejnerju primeren za najmlajše otroke, župan pa je dejal, da je takšnih v Sloveniji že nekaj in da so z njimi zadovoljni. Je lokacija mobilnega vrtca primerna, glede na majhne možnosti parkiranja, je spraševala svetnica liste NIT Špela Marija Šifrar. Svetniki pa so izražali tudi kritiko zaradi slabo pripravljenega gradiva. Predlagane sklepe pa so vendarle podprli zaradi argumenta, da bo le s takojšnjo odločitvijo mogoče pravočasno dobiti gradbeno dovoljenje, najeti kontejner in do jeseni postaviti vrtec, ki bo rešil varstvo vsaj za dve tretjini otrok, ki bi sicer ostali brez varstva.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebic

UREDNIŠTVO
NOVINARI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alerka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebic, Štefan Žangj,
stalni sodelavci:

Margjara Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košrjak,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jurej Štritar, IlovarŠtritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dolé, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Mareta Vozič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0552-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 977/961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Blewensova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/321 42 00, fax: 04/301 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osemtnice: tel.: 04/301 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrta neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedele in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in dve lokalni prilogi / Tisk: Društvo Carinthia GmbH & CoKG, Sl. Voz/Gan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/301 42 41 / Cena izdava 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %, naročnina se upošteva od tekočih številke časopisa do pionske pretečice, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po omiku; oglašna trženja: tel.: 04/ 301 42 48.

NAKLO

Najboljši učenci pri županu

V petek je župan Občine Naklo **Janez Štular** sprejel učenke in učence OŠ Naklo, ki so bili vsa leta odlični. To so dosegli Klara Podobnik, Manca Perko, Ana Dušak, Sara Indihar, Ana Korenčan, Urban Križaj, Kristjan Pavc in Tim Goričan iz 3.a (razredničarka Daša Šter), Kaja Petek, Petra Markič, Klavdija Jošt, Jan Žužek, Dominik Pikš, Ksaver Šinkar, Lenart Škrjanc, Janez Prosen, Maja Ferjanc in Žana Voh Boštic iz 9.b (razrednik Milan Bohinec), Diana Ahčin, Anja Grašič, Anita Meglič, Urša Fikec, Eva Erjavec, Erna Uranič in Kaja Erzar iz 9.c (razredničarka Bojana Marinšek). Župan jih je nagradil s knjigo Svetloba na zemlji in jim zaželel še veliko uspehov. Kot je dejal v. d. ravnatelj **Blaž Belehar**, je bila to doslej najbolj številna generacija odličnjakov. **S. S.**

GORJE

Dodaten denar tudi za vrtec

Na zadnji seji so gorjanski občinski svetniki med drugim sprejeli rebalans letošnjega proračuna. "Razlogi za rebalans so bili v povečanju sredstev na prihodkovni strani iz naslova finančne izravnave in povečanja sredstev na podlagi 23. člena zakona o financiranju občin," je pojasnil župan **Peter Torkar**. Občina bo dobila tristo tisoč evrov dodatnih sredstev, je pojasnil župan, namenila za gradnjo parkirišča pri pokopališču, za obnovo vodovoda Zgornje Gorje-Krnica in za dodatni oddelek vrta, s čimer bodo zadostili potrebam po povečanem vpisu otrok. Del denarja bodo namenili še za ureditev otroškega igrišča ob osnovni šoli Gorje in za pripravo projektne dokumentacije za obnovo ceste na relaciji Spodnje Gorje-Poljane. **M. R.**

Popravek

V članku z naslovom Prvo alkoholno pijačo spijejo do srednje šole, ki je bil objavljen v petkovi prilogi GG+, je prišlo do napake. Vzgojitelj v kranjskem dijaškem domu Franc Kržan ni izjavil, da v njihovi kuhinji mladih strežejo alkohol natakarike, ki to delo dobijo kot priložnostno zaposlitev, zato svoje delo opravljajo premalo odgovorno, ampak je s tem mislil lokale v neposredni bližini dijaškega doma. Za napako se iskreno opravičujem. **M. R.**

GG

naročnine

04/201 42 41, e-pošta: naročnine@g-glas.si
www.gorenjski-glas.si

HOTEL ***

Marinšek, d.o.o.
Glavna cesta 2, 4202 Naklo

V mesecu septembru bo svoja vrata odprl nov hotel - Hotel*** Marinšek Naklo. Ob tej priložnosti razpisujemo več delovnih mest (m/ž) in sicer:

1. Vodja prodaje
2. Vodja recepcije
3. Receptor - blagajnik
4. Upravitelj bowling centra
5. Natakariji
6. Sobarice - čistilke

Vse zainteresirane kandidate vlijudno vabimo, da nam pisne ponudbe z opisom delovnih izkušenj in CV-jem pošljejo v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov: Hotel Marinšek, d. o. o., Glavna cesta 2, 4202 Naklo ali na elektronski naslov: info@marinsek.net.

Urejajo struge vodotokov

V trziški občini še odpravljajo posledice neurja iz leta 2007. Letos bodo dali skoraj milijon evrov za obnovo vodotokov.

STOJAN SAJE

Tržič - Neurje septembra 2007 je povzročilo veliko poškodb na strugah trziških rek in potokov. Zato že drugo leto potekajo obsežna sanacijska dela. Samo letos bo država prispevala Občini Tržič za te namene skoraj milijon evrov. Tako bo skupni znesek vseh obnov vodotokov v občini dosegel kar 2,5 milijona evrov. Dobro sodelovanje z državo in strokovno delo Agencije RS za okolje je pohvalil trziški župan in poslanec državne zbornice Borut Sajovic, ki je dejal: "Vesel sem spoznanja v državi, da je mnogo ceneje redno vzdrževati gorenjske vodotoke s preventivnimi posegi, kot da se kjerkoli drugje ponovijo Železniki. Kot poslanec sem vložil veliko truda v zagotavljanje večje poplavne varnosti na Gorenjskem in v celotni Sloveniji. Zadovoljen sem, da se obnova vodotokov v trziški občini tudi letos uspešno nadaljuje."

Obsežna sanacijska dela potekajo na dveh delih struge Trziške Bistrice. V naselju

Brežino pod trziško šolo bodo utrdili z novim opornim zidom.

Preska bodo povišali obrežne oporne zidove. Pri tovarni Tokos gradijo kamnito-betonsko zložbo, s katero bodo utrdili močno poškodovano brežino do mostu za Osnovno šolo Tržič. Obnavljajo tudi podporne zidove in po-

škodovane prage proti centru Tržiča, kar bo zagotovilo poplavno varnost mesta. Obnove struge Trziške Bistrice bodo predvidoma avgusta nadaljevali pod nekdanjo tovarno BPT Tržič. V Lomu pod Storžičem so junija kon-

čali sanacijska dela na desnem pritoku Lomščice v Sipaški vasi. Občina Tržič bo z lastnim denarjem še letos zagotovila obnovo dveh poškodovanih in dotrajanih mostov v Dovžanovi soteski in Jelendolu.

Za aktivne počitnice na Bledu

MATEJA RANT

Bled - V hotelu Park so pripravili posebno ponudbo, namenjeno aktivnim počitnikarjem. V sodelovanju s kolesarjem Tadejem Valjavcem bodo organizirali kolesarske programe na Pokljuki, s Pilates body studiem Kranj pa posebne programe aktivne sprostitve ob koncu tedna. Tako bo hotel Park, ki je že lani prejel znak za kolesarski hotel tretje kategorije, svojo ponudbo še nadgradil z gorskimi kole-

sarskimi turami po Pokljuki. Kolesarji bodo svoje sposobnosti lahko preverili tudi na posebnem kolesarskem športnem dnevu, ki ga bo prav tako vodil Tadej Valjavec. Za zdaj bo to predvidoma 6., 13. in 20. julija. Od 26. do 28. junija pa v sodelovanju s Pilates body studiem Kranj pripravljajo prvi "body in selfness vikend", ki je namenjen vsem posameznikom, ki si želijo aktivne sprostitve ob kakovostnem rekreativnem programu.

KRANJ

Dogovor o zemlji in poti

Planinsko društvo Kranj praznuje letos dve pomembni obletnici - 110 let od ustanovitve Kranjske podružnice Slovenskega planinskega društva in 50 let od odprtja Koče na Kališču. Prvi jubilej bodo proslavili 4. julija na Kravcu, kjer bo tudi srečanje gorenjskih planincev. Drugo slavje bo 1. avgusta na Kališču. Takrat bodo podpisali pogodbo o nakupu 936 kvadratnih metrov velikega zemljišča za kočjo z Agrarno skupnostjo Bašelj. Osnutek pogodbe so pregledali na Kališču minulo soboto. Strinjali so se, da bo društvo plačalo 25 tisoč evrov v petih letih, pašni skupnosti pa bo zagotovilo tudi uporabo tovarne žičnice in vode. Podpredsednik PZS Rudi Skobe in Živko Drekonja iz Planinske sekcije Preddvor sta podpisala dogovor o prevzemu Zoisove botanične poti v upravljanje in oskrbo. Na Kališču je bil tudi tradicionalni dan varstva gorske narave, med katerim so govorili o temi Kolo na planinski stezi. Planinci menijo, da njihove poti ne morejo sprejeti kolesarjev. **S. S.**

LJUBLJANA

Najvišja stopnja pandemske pripravljenosti

V četrtek je generalna direktorica Svetovne zdravstvene organizacije dr. Margaret Chan razglasila 6. fazo pandemske pripravljenosti na gripo. To pomeni, da se novi virus gripe A (H1N1) širi med ljudmi v več kot eni regiji, da je pandemija v teku in da bo najverjetneje trajala nekaj mesecev. Opredelitev zgodnje faze pandemije temelji na oceni razširjenosti virusa gripe in ne na težavnosti bolezni, ki jo povzroča. Bolezen, ki jo povzroča virus nove gripe A (H1N1), se hitro širi, vendar večina zbolelih hitro okreva, bolezen pa je za zdaj po večini blaga. Ker večina prebivalstva ni imuna na to bolezen, lahko zbolijo veliko število ljudi, pri težjih oblikah pa je možna tudi smrt. Za posameznika in za zdravstveno stroko prehod iz 5. v 6. fazo ne pomeni nobene spremembe, treba je le še bolj skrbno upoštevati higienska priporočila in se zavedati, da lahko prav vsakdo prispeva k omejevanju širjenja virusa. Slovensko ministrstvo za zdravje bo spremljalo razmere in o njih redno obveščalo javnost. **S. K.**

Darko bo kmalu imel avto

Dobrodelna akcija za Darka Džuriča iz Podbrezj, ki zaradi invalidnosti potrebuje prilagojen osebni avto, gre h koncu.

DANICA ZAVRL ŽLEBER

Podbrezje - Darko, invalid brez nog in ene roke, rejenev v družini Debeljak v Podbrezjah, letos maturant Srednje ekonomske šole in gimnazije v Radovljici in uspešen plavec v radovljiškem plavalnem klubu, bo jeseni študent. Zato si želi avto, da bi se vozil na predavanja v Ljubljano, hkrati pa bi še naprej treniral v Radovljici, saj so njegov cilj prihodnje leto paraolimpijske igre v Londonu. Dobrodelna akcija za prilagojen osebni avto, vreden okoli 60 tisoč evrov, se je začela februarja. Avto bi v tujini prilagodili tako, da bi ga Darko lahko upravljala s posebnim joystickom. V družini Debeljak so temu cilju že zelo blizu, zato sedaj

napovedujejo, da se akcija končuje.

Prejšnji teden so svojo donacijo za Darkov avto družini izročili predstavniki Zavarovalnice Triglav. Pomočnica direktorja Marta Gerkman je ob tem povedala: "Naša zavarovalnica pogosto daruje v dobrodelne namene. Ko je prišla Darkova prošnja, smo se glede na dejstvo, da so v družini naši zavarovanci, odločili za njegov avto primakniti dva tisoč evrov."

Darkova krušna starša Veronika in Mišan Debeljak, ki sta skupaj z Darkom hvaležna za denarni prispevek, sta dejala, da je poleg Zavarovalnice Triglav denar za Darkov avto darovalo še nekaj podjetij ter radovljiška in nakelska občina. Večino denarja pa so

Marta Gerkman iz zavarovalnice Triglav je Darku izročila ček v vrednosti dva tisoč evrov. / Foto: Gorazd Kavčič

zbrali dobri ljudje, največ v Darkovem domačem kraju in v Radovljici, kjer obiskuje šolo in plavalne treninge. Zelo so ga podprli profesorji

in sošolci ter njegov klub. Vsi skupaj pričakujejo, da bo Darko do avtomobila prišel poleti in do jeseni opravil tudi vozniški izpit.

Najbolje v bazen ali Čukov bajer

Pred začetkom letošnje kopalne sezone so pri Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj ugotovili, da je najbolj čista voda v Čukovem bajerju, najbolje pa je nadzorovan bazen, ki ga za kopalce odpirajo prav danes.

VILMA STANOVNIK

Kranj - "Takoj po dvodnevem plavalnem tekmovanju v pokritem olimpijskem bazenu smo začeli vodo prečrpavati v bazene na letnem kopališču, kjer naj bi se te dni začela kopalna sezona. V skladu s tradicijo bo prva sobota, 20. junija, tako imenovani dan odprtih vrat, kar pomeni, da vstopnine za obisk letnega bazena ne bo. Tako kot v zimskem bazenu bomo redno skrbeli za dobro kakovost kopalne vode tudi v letnih bazenih, kjer redno preverjamo kvaliteto vode. Za varnost kopalcev bodo med tednom skrbeli štirje reševalci, konec tedna pa še več, saj je takrat na bazenu tudi več obiskovalcev," je ob začetku kopalne sezone na letnem kopališču poudaril direktor Zavoda za šport Kranj Branko Fartek in dodal, da cen vstopnic na letno kopališče niso povišali, so pa dodali nekaj novosti za obiskovalce, med katerimi so zlasti različni dogodki za najmlajše in večerna vodna aerobika. Ob tem je Majda

Pohar z Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj povedala, da vodo v kranjskem Letnem kopališču redno kontrolirajo, letos pa je kranjska občina naročila tudi mikrobiološko preiskavo in kemijsko analizo vzorcev vode Save pri Supernovi, Kokre pri Kosorepu in Čukovega bajerja ob pomolu.

"Vsak dan k nam kliče več tistih, ki se zanimajo, kako čista je voda za kopanje. Čeprav bi bilo bolje, da bi vzeli vzorce vsaj dvakrat, pa na podlagi prve analize lahko povem, da vzorec kopalne vode iz Save pri Supernovi ni skladen z določili pravilnika o minimalnih higienskih zahtevah, prav tako tudi ne vzorec odvzet iz Kokre pri Kosorepu, ki pa je nekaj boljši in še primeren za kopanje, vendar svetujemo, da se po kopanju kopalci čim prej oprhajo s čisto pitno vodo. Vzorec kopalne vode, odvzet iz Čukovega bajerja, pa je skladen z določili pravilnika," je povedala Majda Pohar in dodala, da so bili podobni rezultati tudi prejšnja leta.

Gozd

Slavje kriških planincev

Planinsko društvo Križe je pripravilo več prireditev ob 60-letnici dela. Po strokovnem predavanju v petek so imeli v soboto piknik planinskega krožka in veselico v Gozdu. V nedeljo je bila pri planinskem zavetišču osrednja proslava, na katero so prišli tudi gostje iz drugih krajev Slovenije. Dobrodošlico jim je izrekel predsednik PZS Franc Ekar, ki je izrazil zadovoljstvo nad dosedanjim razvojem društva. Za uspešno delo - zlasti pri gradnji in ekološkem posodabljanju koč - je domačinom čestital predsednik PZS Franc Ekar, ki je društvo nagradil s Svečano listino (na sliki). Enajst članov si je prislužilo bronasti častni znak PZS, dva srebrnega in trije zlatega. Podelili so tudi bronaste in zlate društvene plakete. Slavje je popestril kulturni program, ansambel Zarja pa je zabaval planince. S. S.

Železnikom le četrtno pomoči?

V Železnikih so razburjeni zaradi predloga drugega rebalansa državnega proračuna, ki predvideva vnovično krčenje sredstev za poplavno sanacijo.

ANA HARTMAN

Železniki - "S prvotnih 4,5 milijona evrov, kolikor bi občina Železniki letos morala dobiti po sanacijskem programu, je prvi rebalans državnega proračuna sredstva skrčil na 2,5 milijona evrov, drugi rebalans pa na samo 1,2 milijona evrov. To pomeni, da smo na začetku naročili projekte za 4,5 milijona evrov, kar je bil naš strošek, in če hočemo sedaj plačati projektante, se bojim, da nam prav veliko denarja od 1,2 milijona evrov ne bo več ostalo. Nekaj malenkosti bomo mogoče s tem denarjem že naredili, prav veliko pa gotovo ne, zato se upravičeno lahko sprašujemo, ali

se sanacija v Železnikih ustavlja," je ogorčen župan Mihael Prevč.

Župan ob enem opozarja, da občina Železniki z državo sploh še ni podpisala ustrezne pogodbe. "Pogodbe z državo za sanacijski denar še nimamo podpisane niti nimamo nobenih obljub, kdaj naj bi jo podpisali. Po drugi strani ima občina projekte pripravljene, izvedli smo tudi že postopke za izbiro izvajalcev, s katerimi pa sedaj ne moremo podpisati pogodb. Ker moramo vsa dela izvesti do konca oktobra, nimamo pa še niti pogodbe podpisane, se nam je zgodil najbolj črn scenarij, ki smo se ga tudi najbolj bali," je še dejal Prevč.

DOBRODOŠLICA paket

NOV CILJ. NOVA ZGODBA.

18. junija v centru Kranja odpiramo vrata Nove KBM. Izberite sodobno banko in s Paketom dobrodošlice prihranite najmanj 65 evrov.

- Enoletno brezplačno vodenje osebnega računa.
- Brezplačna enoletna članarina za kartico z oddolženim plačilom.
- Brezplačni pristop in polovično nacomestilo za identifikacijsko kartico Bank@Net.
- Ugodnejša obrestna mera ob sklenitvi prvega depozita.

Še več ugodnosti poiščite na <http://paketi.nkbm.si>

080 17 50

Obdavčitev bo odvisna od izpustov

Kmalu spremembe pri obdavčitvi motornih vozil.

CVEZO ZAPLOTNIK

Kranj - Po sedanjem zakonu se davek na motorna vozila plačuje ob prometu z novimi in rabljenimi vozili. Za nova vozila je stopnja davka progresivna, od enega do trinajstih odstotkov, in je odvisna od vrednosti vozila, za rabljena vozila je stopnja enotna, petodstotna. Pri izvajanju zakona se kot največji problem kaže možnost utaje davka, najpogostejši so primeri določanja preizkuse davčne osnove in "davčnega vrtuljaka", pri katerem davek zaračunajo končnemu potrošniku, vendar ga država dejansko ne odvede. Problem je tudi način določanja davčne stopnje, glede na prodajno ceno, ki pri vozilu istega tipa lahko zelo niha zaradi različnega obsega opreme. Sedanji način obdavčitve je tudi zastarel, saj večina držav Evropske unije v skladu s Kjotskim sporazumom o postopnem zmanjšanju onesnaževanja okolja s toplogrednimi plini pri obdavčitvi že upošteva izpust ogljikovega dioksida - CO₂.

Na ministrstvu za finance so pripravili spremembe zakona, s katerimi naj bi zmanjšali obseg davčnih utaj, ukli-

li davek na rabljena motorna vozila, v obdavčitev vključili tudi motorna kolesa in kolesa z motorjem, uveljavili progresivne davčne stopnje, glede na izpust CO₂, in bolj obdavčili vozila z višjim škodljivim izpustom. Za "bencinarje" naj bi bila po predlogu ministrstva za okolje in prostor stopnja davka od 0,5 do 19 odstotkov, za vozila z dizelskim gorivom pa od 1 do 23 odstotkov. Ker za motorna kolesa in kolesa z motorjem ni podatkov o izpustih CO₂, naj bi bila osnova za obdavčitev moč motorja, ki posredno kaže na obseg neželenih izpustov.

Ko je vlada na četrtkovni seji obravnavala predlagane spremembe zakona, je ugotovljala, da bi uveljavitev novega načina obdavčitve preveč pogoltna cena vozil navzgor (tudi do 18 odstotkov) in da bi bil to prehud udarec za kupce in tudi prodajalce. Obravnavo je prekinila in jo bo nadaljevala, ko bo od ministrstva za okolje in prostor dobila predlog za blažjo lestvico obdavčitve. Nov način obdavčitve bo uveljavljala postopno, v treh letih in s tem prodajalcem in kupcem omogočila, da se prilagodijo spremembi.

Gradbeniki so motor gospodarstva

Gradbeniki predlagajo državi, da pospeši nakupe stanovanj in se bolje pripravi na javne investicije.

ŠTEFAN ZARGI

Hotavlje - Gradbeni panoga se v gospodarski krizi omejuje kot najbolj prizadeta. K pogovoru smo povabili **Branka Selaka**, predsednika Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala (bolj znan je kot dolgoletni direktor Marmorja Hotavlje), ki v okviru Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) oziroma Zbornice za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala išče rešitve in oblikuje predloge vladi, kako omiliti krizne razmere.

Kako je nastala zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala?

"Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala je bila kot samostojen subjekt v okviru GZS oblikovana iz Združenja za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala lani v sklopu procesa preoblikovanja GZS po novi zakonodaji. Tudi v naši zbornici je zaradi prostovoljnega članstva prišlo do približno 30-odstotnega osipa."

V krizi se kot ena najbolj prizadetih panog, poleg avtomobilske, omejuje prav gradbeni panoga. Kako ocenjujete položaj?

"Normalno je, da ko pride kriza, se ustavijo investicije. Žal pri nas ni prakse, da bi se v krizi nadaljevale vsaj javne infrastrukturne investicije (ceste, železnice, šole itd.), pri čemer je najhujši problem nepripravljenost teh investicij, zlasti z vidika umeščanja v prostor. Žal ne naša država ne lokalne skup-

Branko Selak

nosti pogosto nimajo niti vseh potrebnih prostorskih dokumentov, zato se javne investicije, ki v razvitih državah prispevajo k preseiganju krize, pri nas ne izvajajo."

Kaj pa stanovanjska gradnja?

"Tudi na tem področju je velik problem. Zaradi precejšnje potrebe, pa tudi iz povsem spekulativnih razlogov - želje po velikih zasluhkih se je stanovanjska gradnja v časih konjunkturalne precej razmahnila. V času krize pa se je prodaja ustavila. V razmerah, ko v Sloveniji ugotavljamo velik primanjkljaj najemnih stanovanj, skupaj s sindikati predlagamo državi, da že zgrajena stanovanja odkupi prav v ta namen oziroma prek stanovanjskega sklada in bank omogoči take kreditne pogoje, da bo mogoče ta stanovanja nameniti za reševanje stanovanjskih problemov mladih družin. S tem bi bil odpravljen hud likvidnostni krč v gradbeništvo in številnih drugih podjetjih (po nekaterih podatkih z gradbeniki sodeluje nad deset tisoč malih podjetij), ki sodelujejo

pri gradnji in opremljanju stanovanj. Znano je, da ima prav gradbeništvo izredno močan vpliv na gospodarstvo; pogosto pravimo, da je pravi motor ekonomije, in v Sloveniji imamo ta sektor dobro razvit. Velika škoda bo, če bodo poleg gradbenih podjetij začela propadati številna druga podjetja, ki sodelujejo z gradbeništvom. V nedokončanih in neprodanih stanovanjih je danes zamrznjenih okoli 650 milijonov evrov."

V preostalem gospodarstvu smo priče odpuščanju delavcev. Kako je v gradbeništvo?

"Tudi tu se zaposlenost občutno zmanjšuje, pri čemer je za gradbeni podjetja značilno, da pri gradnjah sodelujejo pogodbeno s številnimi skupinami gradbenih delavcev iz tujine. Te pogodbe se ne obnavljajo več. Seveda fiksi stroški ostajajo in ekonomičnost se zelo poslabšuje. Sicer pa večina gradbenikov še zaključuje v konjunkturi začete objekte, položaj se bo še zaostril, ker ni novih investicij. Najzgo-

vornejši je podatek o veliki upadu izdanih gradbenih dovoljenj."

V okviru GZS so v teh kriznih časih številni posveti, med njimi tudi o gradbeništvo. 8. junija je tako bil posvet o učinkovitosti javnih gradenj. Kakšni so zaključki?

"Velik problem gradbeništva v odnosu do države je, da to področje zadeva kar tri ministrstva, ki pogosto niso usklajena: ministrstvo za okolje in prostor, ministrstvo za gospodarstvo in ministrstvo za promet. Ob najavljeni pospešeni gradnji in obnovi javnih infrastrukturnih objektov kot pomembnega dela protikriznih ukrepov stroka opozarja, da država slabo vodi svoje investicije. Neizkušeni investitorji v želji po čimprejšnjem pričetku gradnje podcenjujejo prvo fazo gradnje - to je pripravo strokovnih podlag in načrtovanje - ki je relativno poceni, določa pa uspešnost ali neuspešnost investicije. Država se mora za vodenje svojih investicij usposobiti, poskrbeti mora za nujne spremembe zakonodaje s področja javnega naročanja, gradnje, prostora in varstva okolja ter se ne nazadnje ustrezno organizirati. Stroka vidi rešitev v ustanovitvi direktorata za graditev in hkrati agencije za javne investicije. Priprava je, da je to nujna sistemska sprememba za manj neusklajenosti v zakonodaji in manj napak v vodenju investicij, s čimer bi zagotovili pomembne prihranke denarja in časa."

KRANJ

Bohorič predsednik nadzornega sveta Abanke

Nadzorni svet Abanke Vipa je na ustanovni seji za novega predsednika imenoval Janeza Bohoriča, predsednika uprave Save Kranj, za njegovega namestnika Branka Pavlina, predsednika uprave Dnevnika, in za predsednika revizijske komisije Vladimira Miša Čepiča, v. d. predsednika uprave Zavarovalnice Triglav. Delničarji Abanke pa so na nedavni skupščini od 8,2 milijona evrov lanskega bilančnega dobička 7,2 milijona evrov namenili za izplačilo dividend, približno milijon evrov pa za rezerve. C. Z.

DOM UPKOJENCEV KRANJ
Cesta 1. maja 59, KRANJ

za nedoločen čas zaposli

DIETNEGA KUJARJA IV (M/Ž)

POGOJI:

- izobrazba: IV. ali V. stopnja: kuhar, dietni kuhar, kuhar-natakar, gostinski tehnik;
- zaželeno delovne izkušnje v velikih kuhinjah;
- poznavanje osnov dietetike in zdrave prehrane starostnika;
- poznavanje sistema HACCP

BOLNIČARJA-NEGOVALCA I in BOLNIČARJA-NEGOVALCA II - (M/Ž)

POGOJI:

- izobrazba: IV. stopnja ustrezne smeri;
- zaželeno delovne izkušnje na področju nege in oskrbe;
- znanja s področja gerontologije.

Pisno prijavo z dokazili pošljite do 20. junija 2009 na naslov: Dom upokojencev Kranj, Cesta 1. maja 59, Kranj.

Napovedan tudi tretji - razvojni rebalans

ŠTEFAN ZARGI

Ljubljana - V petek popoldne se je na spomladanskem vrhu slovenskega gospodarstva, ki ga je organizirala Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) in na katerega je premier **Borut Pahor** pripeljal kar pet ministrov, zbral nad štiristo slovenskih menedžerjev. Če se na prvem tovrstnem zboru v tem mandatu vlade konec lanskega leta po besedah premiera Pahorja še niso dodobra zavedali krize, je sedaj jasno, da je kriza velika in globoka, kar so številni prisotni direktorji, nezadovoljni z učinkovitostjo vlade, tudi povedali. Na GZS so pripravili deset

Borut Pahor z gospodarstveniki / foto Conrad Kavčič

zahter gospodarstva in 12 z argumenti podprtih predlogov nujnih ukrepov za reševanje krize. Ocene ukrepov se namreč kar močno razlikujejo. Če je premier govoril

o 60 ukrepih, ki že delujejo oziroma so pripravljene, so na GZS pripravili sistematičen pregled, po katerem delujejo le trije ukrepi, sedem delno, sedem je načrtovanih,

14 pa jih ni. Po uvodnih govorih predsednika GZS Zdenka Pavčka in generalnega direktorja GZS Sama Hribarja Miliča je premier le ugotovil, da se prosti pad slovenskega gospodarstva ustavlja, napovedal skorajšnjo boljše učinkovitost že sprejetih ukrepov, za jesen pa pripravo že tretjega rebalansa državnega proračuna, ki naj bi bil razvojni naravnani in vseboval tudi nujne strukturne spremembe: reformo javnega sektorja, zlasti uprave, zdravstvenega sistema ter 'prilagoditev' pokojninskega sistema. Vsekakor pa se bo dialog med vlado in gospodarstvom (GZS) nadaljeval.

Tudi letos od volov do sodobnih traktorjev

V Jablah so pripravili že 12. slovensko srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike, ki ostaja največje tovrstno v Sloveniji.

JASNA PALADIN

Jable pri Mengšu - Na površinah Centra za razvoj kmetijstva in podeželja v Jablah se je v soboto na tradicionalnem srečanju zbralo nekaj sto ljubiteljev stare in novejši kmetijske tehnike, ki so ga organizirali člani Društva kmetijske tehnike Slovenije - Sekcije ljubiteljev starih kmetijskih tehnik, ki je bila ustanovljena pred enajstimi leti.

"Srečanje se je od skromnih začetkov leta 1997 razvilo do te mere, da smo vsako leto priče številnejšim, bolj popolnim in predvsem bolj izvirno in strokovno obnovljenim eksponatom, kar dokazuje, da se znanje

o starih kmetijskih tehnikah izpopolnjuje, zavest ljubiteljev tovrstne dediščine pa iz leta v leto veča," je v bilten srečanja zapisal tajnik društva Anton Gjeršek, vodja sekcije Anton Skok pa je v svojem pozdravnem govoru izpostavil pomen tovrstnega druženja in pravi, da se po vsej Sloveniji iz leta v leto veča število različnih društev, ki delajo v interesu ohranjanja naše dediščine, a primat ostaja Jablam.

Številne zbrane obiskovalce in udeležence iz vse Slovenije in tudi tujine je po-

zdravil tudi predsednik kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrčkolj, ki je traktor označil za pomembno simbolno orožje vsakega kmeta pri doseganju pravic. "Traktor nikdar ni bil tehnični problem, ampak vselej političen, saj vemo, da jih kmetje včasih niso smeli kupovati. Tudi danes smo večkrat priče demonstracijam, kjer kmetje nase opozorijo prav s traktorji," je povedal in razkril statistični podatek, da je povprečna starost slovenskih traktorjev dvajset let.

V Jablah so obiskovalci lahko opazovali tiste, še starejše, saj med starodobnike sodijo traktorji ter druga vozila in naprave, starejše od

trideset let. Stroji, ki jih je komisija po posebnem pravilniku ocenjevala, so bili razdeljeni v več kategorij - restavrirani in nerestavrirani traktorji, stacionarne naprave, traktorski priključki, vprežni priključki, ročna orodja in naprave, traktorske priklovice, tovorna vozila in priklovice za tovorna vozila. Lastniki starih traktorjev so se udeležili parade, se pomerili v spretnostni vožnji in drugih družabnih igrah, srečanje pa so tudi letos obogatili lastniki starodobnih koles, osebnih in drugih vozil ter lastniki vprežne živine, ki so spomnili na čase, ko so se polja obdelovala le z njihovo pomočjo.

Lahko bi sekali več

V gozdnogospodarski enoti Sovodenj predlog povečanja možnega desetletnega poseka

CVEZO ZAPLODNIK

Sovodenj - V kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so pripravili osnutek gozdnogospodarskega načrta enote Sovodenj za obdobje 2009-2018, na katerega bodo lastniki gozdov in drugi zainteresirani lahko dali pripombe v času javne razgrnitve, na javni obravnavi, po elektronski in navadni pošti. Kot je povedala glavna načrtovalka Maja Polenšek, kar 69 odstotkov enote pokrivajo gozdovi, od katerih jih je 98 odstotkov v zasebni lasti. Povprečna zasebna gozdna posest meri 12,45 hektarja, skoraj četrtina lastnikov (od skupno 434) ima manj kot hektar gozda, dobra tretjina od tega do pet hektarjev, le peterica pa več kot sto hektarjev. Lastniki bi v minulih desetih letih lahko posekali nekaj manj kot 279 tisoč kubičnih metrov dreva, a so ga le blizu 161 tisoč "ku-

bikov", od tega je dobro četrtno predstavljala t. i. sanitarni posek, to je posek drevoja zaradi ujm, škodljivcev, bolezní in še iz nekaterih drugih razlogov. In kaj so v enoti Sovodenj glavni gozdarski problemi? "V sestojih je preveč debelega, starega dreva, ki mu že pada kakovost in vrednost, ter premalo mlajšega dreva. Pogosto se pojavljajo ujme - sneg, žled in veter in z njimi povezane namnožitve lubadarja. Gozdni prostor vse bolj obremenjujejo rekreativna in turistična dejavnost, problem so tudi pogoste spremembe pri sofinanciranju negovalnih in varstvenih del," kaže Maja Polenšek. Lastniki bodo v prihodnjih desetih letih lahko sekali še občutno več kot doslej, zavod predlaga povečanje možnega poseka z 279 na 336 tisoč kubičnih metrov, kar je v primerjavi s prejšnjim desetletnim obdobjem približno 20-odstotno povečanje.

Srečanja se vsako leto udeležijo več lastnikov traktorjev, starejših od trideset let.

Na ogled so bile številne, danes že pozabljene kmetijske naprave.

Osnutek gozdnogospodarskega načrta za enoto Sovodenj bo od danes, toka, do vključno 29. junija (vsak delovni dan od 7. do 9. ure) javno razgrnjen v prostorih krajevne enote zavoda v Poljanah, jutri, v sredo, ob pol osmih zvečer pa bo v domu Lovske družine Sovodenj še javna obravnava.

LESCE

Zamenjava na čelu KGZ Sava

Iz uprave KGZ Sava Lesce so sporočili, da je prišlo do zamenjave na direktorskem mestu. Tega je zaradi zdravstvenih razlogov zapustil dosedanj direktor Emil Peternel, vodenje zadruge pa je v skladu z zakonskimi deločili prevzel predsednik upravnega odbora Edvard Podpečan. Slednji je za opravljanje vodstvenih nalog pooblastil Marinko Šemrl. M. G.

MURSKA SOBOTA

Podeljena priznanja ob jubileju KGZS

V Murški Soboti je potekala tradicionalna slovesnost ob dnevu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Na slovesnosti so podelili šest nagrad, ki so jih prejeli Stanko Čurin, Leopold Frelih, Milena Kulovec, Evgen Sapač, prof. dr. Franc Zagožen in Janez Žampa. Žal med letošnjimi dobitniki ni nobenega Gorenjca. M. G.

DOBRA IN ZDRAVA ZELENJAVA
Praktični nasveti za vrtnikarje

CENA:
3.70 €

Za naročnike
Gorenjskega glasa
20% popusta

Gorenjski Glas | naročanje: telefon: 04 201 42 41
e-pošta: narocnine@g-glas.si

Marija Grilc,
mlada kmetica
leta 2008

in ČZD Kmečki glas,
Zveza kmetov Slovenije
ter Občina Cerklje
na Gorenjskem

ČZD KMEČKI GLAS
Gorenjski Glas

v ljudno vabijo na izbor

Mlade kmetice leta 2009,

v soboto, 20. junija 2009, ob 17. uri v športno dvorano
OŠ Davorinova Jenka, Cerklje na Gorenjskem.

Po razglasitvi Mlade kmetice leta 2009 sledi zabava s **Hišnim ansamblom Avsenik**
Prisrčno vabljeni!

KRANJ

Aleš Aberšek na svoji zadnji tekmi

Aleš Aberšek s klubskim kolegom Markom Milenkovičem
/ Foto: Gorazd Kavčič

Če se ne bo kdaj odločil in nastopil na katerem od veteranskih tekmovanj ali morda na kakšni od ekshibicijskih tekem, potem je minulo soboto Kranjčan Aleš Aberšek, slovenski rekorder na 200 metrov delfin, odplaval zadnjih petdeset metrov tekmovalne poti. Od aktivne kariere plavalca se je namreč poslovil na najlepši način, na domačem tekmovanju. "Kar 23 let sem posvetil plavanju in vesel sem, da sem ob slovesu v bazenu znova zvalil nekatero bivše plavalce," je povedal 31-letni Kranjčan Aleš Aberšek, ki se je za konec pomeril z Igorjem Majcnom, Juretom Bučarjem, Maticem Lipovžem, Juretom Melonom, Matjažem Pernatom, Blažem Medveščkom in klubskim tovarišem Markom Milenkovičem, ki je med njimi edini še aktiven tekmovalce. Bolj kot zadnja Aleševa zmaga pa je bilo tekmovalne rezultatsko pomembno za druge naše plavalce in plavalke, ki jih letos čaka kopica pomembnih tekmovanj, med njimi svetovno prvenstvo v Rimu. V. S.

Ratitovec je dal reprezentanco

Že štirinajsti gorski tek na Ratitovec je štel kot izbirna tekma za nastop na evropskem prvenstvu v gorskem teku, ki bo na sporedu prihodnji mesec v avstrijskem Telfesu, ki je v preteklosti že bil gostitelj velikih tekmovanj v gorskem teku. Elita slovenskih gorskih tekačev, rekreativci in še mnogi so se spopadli z dolgo gorsko preizkušnjo proti vrhu Ratitovca. Že pred tekmo se je povsem upravičeno govorilo o suvereni zmagi odličnega Novogoričana Mitje Kosovelja, ki je tudi rekorder proge in je s prednostjo slavil pred Gorenjcem Simonom Aličem in Jožetom Čehom iz Lenarta. "Kosovelj je že v začetku 'potegnil' svoj močan ritem in mu nihče ni mogel slediti, sam sem šel svoj tempo, kateremu kmalu tudi drugi več niso mogli slediti, in sem odtekel svoj optimalni rezultat," je na kratko svoj nastop ocenil Simon Alič. Prav tako drugo mesto med članicami je osvojila drobna, a krepka Valerija Mrak iz Gorenje vasi, ki se je počutila izredno sveže, kar je tudi botrovalo odličnemu rezultatu, saj je zaostala le za Lucijo Krkoč, ki je letos nekako nadomestila odlično Matejo Kosovelj, ki je v preteklih letih kraljevala na teku na Ratitovec, v zadnjem času pa se je ubadala s poškodbo. J. F.

Več športnih novic in rezultati na:
www.gorenjskiglas.si/novice/sport/

Akrobacije jemale dih

Evropsko prvenstvo v spustu je v Kranjsko Goro privabilo kopico najboljših kolesarjev, njihovi nastopi pa so poželi veliko navdušenja med številnimi obiskovalci.

VILMA STANOVNIK

Kranjska Gora - V pravi poletni vročini se je v nedeljo sredi popoldneva končalo letošnje HIT evropsko prvenstvo v spustu z gorskimi kolesi, ki ga je gostila Kranjska Gora. Prve odločitve o evropskih prvalkih so padle v soboto, ko so se med seboj pomerili veterani. Med najstarejšimi, v kategoriji nad 50 let je bil najboljši Avstrijec Max Schuster, med veterani od 45 do 49 let je naslov evropskega prvaka osvojil Alastair MacLennan (VB), v kategoriji od 40 do 44 let Nemeec Jörg Heydt, zmage pa so se veselili tudi naši, saj je v kategoriji 35 do 40 let prvak postal ljubljčanec Andrej Šumbergar, ki je v domačem dvoboju ugnal Boštjana Felca. V najmlajši veteranski kategoriji od 30 do 34 let je bil najboljši Italijan Polo Alleve, bron za Slovenijo pa je osvojil Dušan Lepoša.

V nedeljskih obračunih je med mladinci slavil Bernard Kerr (VB), najboljši od naših pa je bil na 12. mestu Žiga Pandur (KD Rajd). Med članicami je evropska prvakinja postala Francozinja Floriane Pugin, v najmočnejši konkurenci elite pa je zmagal Švicar Nick Beer. Od naših se je izkazal Nejc Rutar (MKB Orbea). Simpatični Primorec je osvojil 17. mesto. "Nastop mi je danes kar uspel, sploh v zgornjem tehničnem delu, kjer je bilo sicer na progi največ pasti, vendar mi je bila zelo všeč. Na koncu, ko se je bilo treba poganjati, sem sicer proti konkurentom nekaj izgubil, toda z vsem skupaj moram biti zadovoljen," je povedal Nejc Rutar iz Modreja, ki ga ta konec tedna čaka že nov nastop na tekmi svetovnega pokala v spustu v Mariboru, kamor bo te dni iz Kranjske Gore odpotovala večina tekmovalcev. "Upam, da bom v

Atraktivni nastopi na zahtevni progi so navdušili gledalce, včas pa so bili tudi tekmovalcem. Zlasti so bili zadovoljni zmagovalci, med njimi tudi Italijan Polo Alleve, ki je slavil v kategoriji veteranov od 30 do 34 let. / Foto: Anka Bulovec

Mariboru dosegel še boljše uvrstitev, želim si priti v finale. Sedaj sem lahko ugotovil, kaj pomenim v tej konkurenci, saj v tujini malo nastopam, večino le v Avstri-

ji in Italiji, kamor hodim na lastne stroške," je dodal 20-letni študent naravoslovno tehniške fakultete v Gorici Nejc Rutar, ki je bil slovenski junak tekme v Kranjski Gori.

Iztokova posadka hitrejša od Lukove

VILMA STANOVNIK

Bled - Medtem ko so obiskovalci Bleda minuli konec tedna še bolj plašno preizkušali, ali je jezero že zadosti toplo za kopanje, pa so se s čolni pogumno vanj zagnali veslačji, ki so nastopili na že 54. mednarodni veslaški regati. Blejska regata je bila namreč tudi zadnja tekma nekaterih ekip, ki se pripravljajo za nastope na tekmi drugi letošnji tekmi svetovnega pokala, ki bo ta konec tedna v Münchnu. Slovenijo bodo v Nemčiji zastopale tri posadke, med katerimi je najbolj uigran četverec v postavi Miha Pirih, Rok Kolander, Rok Rozman in Tomaž Pirih. To so fantje v soboto dokazali na tekmi v spomin Saša Mirjančiča, saj so slavili pred močno nemško posadko in ekipo Dravskih elektran iz Maribora. V nedeljo pa so se nato člani četverca usedli v osmerce, kjer so veslali skupaj z Mihom Goljo, Janezom Zupanom, Urbanom Ulčarjem in Alešem Zupanom (krmarika je bila Nataša Stres) ter osvojili drugo mesto za nemškimi osmercem. "Čeprav je bilo v našem veslanju še nekaj slabosti, pa sem z obema nastopoma kar zadovoljen. Glede četverca mislim, da imamo še kar nekaj rezerve v zaključku tekme, glede osmerca pa smo si želeli po-

Najboljšim veslačem je kolajne izročil minister Igor Lukšič, ki je čestital tudi ekipi dvojnega četverca na čelu z Iztokom Čopom. / Foto: Anka Bulovec

praviti rezultat s prve tekme v Essnu. To nam je uspelo in mislim, da je za nami kar uspešen vikend," je po nedeljskem nastopu povedal Tomaž Pirih, ki se je prejšnji teden razveselil prvorojenca Tevža. "Kot kažejo prvi dnevi doma, bodo noči kar naporene, za zdaj ponoči vstajamo vsake ti ure. Sicer pa je zelo priden, pravijo, da po atiju," je tudi povedal nasmejani očka Tomaž. Več izkušenj z očetovstvom ima seveda oče dveh deklet, Ruby in Amber. Iztok Čop, obe pa sta najbolj srečni, če lahko opazujeta, kako

očka dobiva novo v množici kolajin. Minuli konec tedna je na domači regati najprej v soboto dobil zlato kolajno za zmago v dvojnem četvercu (nastopil je skupaj z Janezom Zupancem, Janezom Jurštom in Gašperjem Fistravcem), nato pa še srebrno za drugo mesto na nedeljski tekmi dvojnih četvercev. "Fizično smo dobro pripravljene, ni nam pa še uspelo sestaviti cele dobre dirke. Včeraj smo dobro odpeljali prvo tretjino, pa nam je šlo nato slabše, danes je bilo ravno obratno. Upam, da nam bo do Münchna uspelo še kaj popraviti," je

povedal Iztok Čop. Prav nedeljska tekma dvojnih četvercev pa je bila vrhunec regate, minister za šolstvo in šport Igor Lukšič pa je za prvo mesto čestital hrvaški posadki, v obračunu med posadko Iztoka Čopa in Luke Špika pa so se na koncu s tretjim mestom morali zadovoljiti brata Špik ter Gregor Novak in Andraž Krek. "Za nami je le pet skupnih treningov in do polovice proge nam je šlo kar dobro. Zadnjih petsto metrov pa nas je malce pobralo, tako da finiš ni bil takšen, kot sem si želel," je po tekmi povedal Jan Špik.

VENERINA POT
ŠKOFJA LOKA, 20. JUNIJ 2009

OB 10.00, MESTNI TRG
ODPRTJE VENERINE POTE

Od 9. do 20. ure, Mestni in Cankarjev trg
Srednjeveška tržnica s prikazi starih obrti
in livlaka tržnica

Od 10. do 20. ure, Mestni in Cankarjev trg
travniki pod Škofjeloškimi gradom
SPREMLJEVALNI PROGRAM

Od 18. do 19. ure, Mestni trg
Osrednji dogodek - glasbilska igra
Coprnška krava ritza v Loko

Od 20. do 22. ure, Škofjeloški grad
Zvoki grajskih vrstov - ansambel za staro glasbo
Capella Carniola z gosti

Informacije:
UTE Blegoš, Kidžičeva cesta 1a, Škofja Loka
04/517 06 00, 061/427 827
info@ute-blegos.si, www.ute-blegos.si

Narobnik in pokrovitelj:

Pokrovitelj prireditelje:
RADIO SORA

Gorenjski Glas

SKB

MIČI

Amicus

MEGAGRAF

Zadnji tek pred poletjem

V soboto se je z jubilejnim, 20. Mošenjskim tekom, na katerem je nastopilo 211 tekačev, končal prvi del Gorenjskega pokala v rekreativnih tekih. "Kdor je pozimi in spomladi veliko treniral in teknoval, potrebuje počitek," pravi Janez Ferlic, vodja pokala.

MAJA BERTONCELI

Mošnje - V Gorenjskem pokalu v rekreativnih tekih je končan šest od desetih tekov. Absolutna zmagovalka zadnjega, jubilejnega 20. Mošenjskega teka, ki je v organizaciji ŠD Mošnje potekal na novi progi, udeležilo pa se ga je 211 tekačev (od tega 70 otrok), sta Boštjan Hrovat (THB) in Petra Race (AD Bled). Tek je šel tudi za Slovenski pokal v rekreativnih tekih.

Do naslednje tekme, do Kranjskogorske desetke, ki bo 15. avgusta, bodo tekači imeli nekaj tekmovalnega počitka, kar bo v poletnih mesecih prišlo še kako prav.

Kako teči in se rekreirati v tem času, je pojasnil Janez Ferlic, vodja Gorenjskega pokala v rekreativnih tekih, ki je najprej povedal nekaj o prvem delu letošnjega tekmovalnega: "Udeležba je bila na vseh tekih dobra in v Klubu trmastihi, ki je koordinatorka pokala, nad tem nismo presenečeni. Dobro se je uveljavil tudi pokal mladine in na tem bomo delali naprej. Do naslednje tekme bosta dva meseca tekmovalnih premora, ker se mi zdijo pomembno, da tekači niso ves čas v tekmovalnem ritmu. Potrebujejo sproščenost, ki jo Gorenjski pokal tudi kot sam sistem tekmovalnega zagotovo prinaša. V po-

kalu je deset tekov, za končno uvrstitev jih šteje pet. Ne gre torej le za tekmovalnost, gre predvsem za druženje." Kot pravi, je sedaj prišel čas za nekaj počitka: "Za tiste, ki so čez zimo in spomladi veliko trenirali, veliko tekmovali, je res čas za počitek. Če si vzamemo nekaj dni popolnega počitka, ni nič narobe, potem pa svetujem odmik od prvotne športne aktivnosti, torej od teka, h kateremu izmed drugih športov, kot je na primer kolesarjenje, planinarjenje, plavanje. Z avgustom, ko se počasi začne drugi del sezone, pa znova po ustaljeni praksi naprej." Ferlic še opozarja, da je pri rekreaciji v poletnih

mesecih treba paziti, da v telo vnesemo dovolj tekočine: "Svetujem dodaten vnos vode in elektrolitov, manj kave in alkoholnih pijač, pa tudi pri hrani smo lahko pozorni, da jemo več zelenjave, manj mastne hrane, manj sladkorja. Piti je treba začeti takoj zjutraj in na dan spiti najmanj dva litra tekočine. To je dovolj. Zaželeno je, da ne pijemo samo vode, ker v tem primeru lahko pride do tako imenovane hiponatremije, kar pomeni, da je telo preveč zasičeno z vodo, ima premalo elektrolitov, pre malo soli, saj jo voda dodatno izpere iz telesa. Bolj primerni so izotonični napitki." In kako se poleti rekreirate vi?

Drugi del sezone

Za rekreativne kolesarje se prvi del sezone konča z maratonom Franja. Sledi premor, po katerem je čas, da se začnemo pripravljati za juriš na Vršič. Tako nekako je pri tistih rekreativnih kolesarjih, ki jim ni vseeno, kako hitro in koliko kilometrov prekolesarijo na sezono.

Iz Glasove kolesarske družine se je maratona Franja udeležilo sedemnajst kolesarjev, kar je trikrat več kot lani, ko smo se ga prvič. Če sem prav obveščena, je samo en član preizkušal trdoto asfalta tam nekje v okolici Škofje Lake, vsi drugi pa smo srečno prekolesarili v cilj.

Tisti boljše pripravljani so se udeležili klasične 136 km dolge Franje, nekaj pa nas je šlo tudi na krajšo 97-kilometrsko malo Franjo. Zase lahko napišemo,

tisoče kolesarjev. Uspelo mi je. Prijateljica je prišla živa in zdrava v cilj ter seveda široko nasmejana, da ji je uspelo že v prvem poskusu. Priznala mi je celo, da je imela moje nasvete v ušesih celo pot in da delujejo. Ob obveznem osvežilnem pivu v cilju, ko izmenjava občutkov vrši med kolesarji, je k meni pristopil možakar, ki ga nisem poznal, je pa naš zvesti bralec. Pojasnil mi je, da je pred Franjo že enkrat bral mojo kolumno, v kateri opisujem varno vožnjo v veliki skupini. Dvignil mi je palec in dejal, da črke na papirju delujejo tudi v praksi. Zdaj ko je Franja za mano in za vami, sem vesel, da sem dobil vsaj dve pohvali, da tole moje pisanje včasih pride še kako prav.

Čas po Franji je predvsem čas za analizo prevega dela je-

Ana Jelovčan, Virmašev:

"Poleti tečem večinoma zvečer, v počasnejšem, 'čvekalnem' tempu, in veliko pijem. Tudi poleti tečem okrog štirikrat, petkrat tedensko. Na morje ne grem. Grem pa v hribe, kar pa je aktiven dopust."

Marjan Lotrič, Zg. Besnica:

"Vročina mi kaj dosti ne škoduje, tako da s tem nimam težav. Nič ne gledam, ob kateri uri grem na tek. Pazim pa, da prej pijem, si naredim rezerve. Tudi domači sok je dober, le da ni samo voda."

Marija Moser, Grenc:

"Poleti pazim, da tečem čim bolj zvečer, da ne pretiram in da veliko pijem. Tečem enako pogosto kot sicer, tudi časovno približno enako dolgo. Razlika je le v vnosu tekočine in v uri odhoda na rekreacijo."

Anže Božič, Stružev:

"Poleti večinoma tečem zjutraj ali zvečer, ko ni tako ekstremno vroče. Takrat se kar da. Čeprav sem še mlad, se zavedam, da je treba v vročini še več piti. Ne nazadnje nam to pokaže tudi naše telo."

Manjši del Glasovcev na mali Franji

Festival (hitrosti) kolesarstva

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Maraton Franja je že po tradiciji kolesarski dogodek, na katerem naj rekreativni kolesar ne bi manjkal. Tako je bilo vsaj zamišljeno slabih trideset let nazaj, ko sta si ga izmislila Tone Fornezzi - Tof in Zvone Zanoškar.

V nedeljo sem stal na začetku kilometrske vrste in skupaj z dvatisoččeladno množico čakal pok štartne pištole. Slučajno sem se zalotil pri razmišljanju, ko sem ob sebi zagledal stari ravno Tofa. Poznava se samo na kolesarsko-novinarski poti, zato se skoraj na zgrešiva, ko se dogaja kaj kolesarskega v bližini in bližnji okolici. Vlekel sem na ušesa, ko se je pogovarjal s prijeto kolesarko. Slišal sem ga godrnjati o Franji kot dogodku, ki je presegel vsa pričakovanja tistih pionirjev, ki so zakuhali ta kolesarski spektakel. Tof ni več sveže mladosten, a kot je

Družinsko-šolski maraton Franja je privabil okoli tri tisoč kolesarskih navdušencev.

pravil kolesarki ob sebi, bo stal na startu, vse dokler bo lahko sedel na kolesu. Močno ganjen se je podal na pot z besedami, da bo imel kmalu Franja toliko let, kot ima mala Franja kilometrov.

Za njim sem se pognal tudi sam. Mala Franja je za tiste, ki vedo, da je velika ali klasična Franja predolga za trenutno formo, ali pa za tiste, ki na nedeljo ne morejo zgodaj vstati. Seveda je pra-

va Franja ena in edina. To priznam tudi sam, vendar si želim, da bi bilo kmalu malce drugače, če ne že popolnoma drugače. Kratka ali dolga, mala ali velika se vsako leto bolj oddaljujeta od imena rekreativni maraton. Vse bolj postajata dirki z zelo visoko povprečno hitrostjo in veliko nevarnimi padci. Maraton je postala dirka v smislu dirkanja proti drugim ali samemu sebi;

je dirka, na kateri je čas, osebni čas skoraj najpomembnejši podatek. Na rekreativnih maratonihi čas ni nikoli pomemben. Vseeno nimam nič proti temu, če maraton Franja postane prava dirka. Nič nimam proti predvsem zato, ker so se odlični organizatorji spomnili dan prej organizirati tudi družinsko-šolski maraton. In v soboto je 28-kilometrsko razdaljo prevozilo vseh 2400 kolesark in kolesarjev od petega leta naprej! Stalnica je postal tudi maraton za tiste malčice in malčke, ki imajo manj kot šest let, in še kot novost se je podjetje Slovenijales domislilo postaviti kolesarski poligon za tiste, ki si želijo naučiti nekaj spretnostne vožnje. To je tisto, kar mi, rekreativni kolesarji, potrebujemo. Da potrebujemo tudi festival hitrosti na kolesu, ampak še bolj pomembno je, da imamo "samo" festival kolesarstva.

no, tudi drugi Glasovci so bili podobnega mnenja, da je bilo letos najpomembnejše priti varno v cilj. Po številu udeležencev je bila letošnja Franja rekordna. Nekaj tehničnih sprememb je bilo zopet storjenih in oboje skupaj je malce zmedlo organizatorje in tudi nastopajoče. Kolesarji so padali kot domine. Nekateri zaradi nespretnosti, nekateri zaradi izčrpanosti. Povprečna hitrost je bila rekordna. Sonce je prižgalo pečico čez trideset stopinj Celzija in kako bi človek ne bil vesel, da pride brez padca v cilj. In vendar smo prišli v enem kosu, in to z nasmeskom na obrazih. Adrenalin, ki ti preplavi telo, ko zapelješ čez ciljno črto, vedno izda čustva, ki se začnejo prepletati z vsemi, ki jih poznal in se znajdejo v bližini.

Prijateljica, ki se je letos prvič udeležila Franje, ima na števcu dobrih petsto letošnjih kilometrov. Priznala je, da je brala vse nasvete, ki sem jih pisal v tej kolumni, a me je vseeno prosila, da ji osvežim spomin. Vedno sem in vedno bom na tako množičnih maratonihi varnost postavil pred užitek. Tudi prijateljici sem skušal opisati osnove varne vožnje, ko je pred in za tabo ter ob tebi na

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

NESREČE

HOBOVŠE PRI STARI OSELICI

Trčenje v drevo usodno za sedemnajstletnika

V nedeljo so gorenjske ceste terjale življenje sedemnajstletnega mladeniča z območja Žirov. Okoli 22. ure se je peljal z osebnim vozilom po regionalni cesti iz Trebije proti Sovodnju. V bližini Stare Oselice je v blagem levem ovinku zaradi neprilagojene hitrosti izgubil oblast nad vozilom, zato je zapeljal na nasprotni voznik pas, po 32 metrih močnega zaviranja pa je nazadnje s prednjim delom vozila silovito trčil v večje drevo. Po nesreči so mladoletni voznik in trije prav tako mladoletni sopotniki ostali ukleščeni v avtomobilu, iz zveržene pločvine pa so jih s tehničnim posegom rešili gasilci iz Škofje Loke. V nesreči se je voznik tako hudo ranil, da je na kraju umrl. Sedemnajstletna sopotnika iz Žirovskega Vrha in Žirov sta bila huje ranjena, petnajstletnik z območja Škofje Loke pa lažje.

MALENSKI VRH

Z gasilsko cisterno po bregu navzdol

V nedeljo ob 20.15 je na lokalni cesti Volča-Malenski Vrh gasilsko vozilo, v katerem so bili štiri gasilci, zapeljalo s ceste na strmo travnato pobočje. Ko poroča policija, je 45-letni voznik gasilske cisterne iz Gorenje vasi na odseku, kjer vozišče poteka po blagem klancu navzdol v levi pregledni ovinek, zapeljal desno na utrjeno bankino, tam sunkovito zavil levo čez vozišče, nato pa zapeljal na strmo travnato pobočje, kjer se je cisterna začela prevračati in se po približno 180 metrih ustavila na boku. Med prevračanjem so voznik in dva sopotnika padli iz vozila, še en sopotnik pa je ostal v vozilu. Voznik je bil huje ranjen, sopotniki pa lažje; 18-letnik z območja Škofje Loke, 18-letnik iz Poljan nad Škofo Loko in 27-letnik iz Gorenje vasi. Voznika in enega sopotnika so reševalci odpeljali v Klinični center v Ljubljano. Na vozilu je po nestrokovni oceni nastalo za 125 tisoč evrov gmotne škode.

DVORJE

Prehitro v ovinek

V nedeljo ob 14.20 se je pri Dvorjah hudo ponesrežil 55-letni motorist iz Kranja. Med vožnjo po lokalni cesti iz smeri Visokega proti Cerkljam je prehitro pripeljal v pregleden oster desni ovinek. Pri zaviranju je izgubil oblast nad motorjem in zapeljal na nasprotni voznik pas, po katerem je pravilno pripeljal 58-letni voznik tovornega vozila iz okolice Kamnika. Čeprav je tovornjak zapeljal na skrajni desni rob vozišča, trčenja ni preprečil. Po trčenju je motorist padel in obležal na vozišču hudo ranjen, zato so ga po takojšnji zdravstveni oskrbi ekipe nujne medicinske pomoči iz Kranja s policijskim helikopterjem prepeljali v Klinični center Ljubljana, kjer je ostal na zdravljenju. S. Š.

Foto: Jurec Kurbec

Senat bo poslušal prisluhe

Sojenje domnevnima roparjema Boštjanu Razingarju in Amirju Bešiču se je v petek zaradi spremembe v sestavi sodnega senata začelo znova.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na Okrožnem sodišču v Kranju so v petek zaradi spremenjenega senata obnovili dosednji potek sojenja Jeseničanoma Boštjanu Razingarju in Amirju Bešiču, ki naj bi 30. decembra lani na Jesenicah oropala pismo-nošo Gašperja Balantiča in mu pobrala torbo z 8581 evri. Sodišče je kasneje zaslilo še kriminalista Luko Pisovca in Neja Eržena, ki sta spregovorila o poteku hišne preiskave Razingarjevega stanovanja, ko pa je na predlog tožilstva nameravalo pogledati listinske dokaze in prisluhniti skrivaj posnetim telefonskim pogovorom obdolženih, se je ustavilo. Zagovornika Peter Žnidaršič in Milan Krstić sta namreč prepričana, da je večina dokazov, pridobljena s tajnim opazovanjem: s prisluhi in hišno preiskavo, nezakonita.

Razingarjev zagovornik Žnidaršič je med drugim navedel, da je bila hišna preiskava pri njegovem klientu deloma opravljena že pred prihodom obveznih prič, po mnenju odvetnika Krstića pa je

bila preiskava izvedena celo brez ustrezne sodne odredbe. Kriminalisti so namreč sodno odredbo pridobili že 15. decembra, potem pa so čakali na pravo priložnost, ko naj bi Razingar storil novo kaznivo dejanje ali pa ukradeni denar porabil za nakup nepremičnine. "Odredbe se ne izdaja na daljši rok, temveč za točno določeno dejanje. Policija je 30. decembra že ob 8. uri vedela, da se je zgodil rop poštarja, in je zato imela dovolj časa, da si pridobi novo sodno odredbo, pa je ni. Okoliščine kažejo, da je policija zlorabila procesna določila in zaupanje preiskovalne sodnice," je dejal Krstić.

Okrožna državna tožilka Marija Marinka Jeraj je ugovarjala besedam obrambe, ker so po njenem vsi preiskovalni postopki potekali v skladu z zakonom, kar velja tudi za hišno preiskavo, ki ni bila opravljena pred prihodom prič. "Policisti so objekt pred hišno preiskavo samo ustrezno zavarovali," je dejala. Sodni senat, ki ga vodi okrožna sodnica Marjeta Dvornik, se je na koncu odločil, da tožilstvo lahko upo-

Odvetnika Milan Krstić (levo) in Peter Žnidaršič oporekta veljavnosti večine dokazov, ki jih je zbrala policija. / Foto: Gorazd Kavčič

rabi prisluhe, medtem ko si je za listinske dokaze, ki se nanašajo na tajno opazovanje in hišno preiskavo, vzel več časa za premislek.

Zaslišana kriminalista Eržen in Pisovec sta sicer povedala, da je koordinator policijske akcije Primož Donoša 30. decembra zjutraj naročil izvedbo hišne preiskave pri Razingarju, zato sta se skupaj s kriminalistom Antonom Kertom odpeljala proti Jese-

nicam. "Da so tega jutra na Jesenicah oropali poštarja, smo izvedeli šele med vožnjo," je zatrdil vodja hišne preiskave Pisovec, ki je kolegoma dal navodila, da je treba zaradi varnosti najprej varnostno obvladati osumljenca (Razingarja), ki bi lahko bil tudi oborožen, nato pregledati ves objekt, da katera druga oseba ne bi česa skrila, nato pa hišo zavarovati do začetka hišne preiskave.

V gorah največkrat zdrsne

Najpogostejša vzroka za nesreče v slovenskih gorah sta še vedno zdrs in padec. Nekateri adrenalinsko sprostitve iščejo na brezpotjih, drugi se v gore odpravijo preslabo pripravljeno.

SIMON ŠUBIC

Draga - Gorska reševalna zveza Slovenije je minuli konec tedna pripravila tradicionalni dan reševalcev, ki je poleg druženju gorskih reševalcev namenjen tudi spominu na začetek gorskoreševalne dejavnosti (16. junija 1912 v Kranjski Gori). Ob tej priložnosti so v soboto pri gradu Kamen v dolini Drage pripravili prikaz helikopterskega in klasičnega reševanja, dan pa so potem nadaljevali s srečanjem na športnem letališču v Lescah.

Pred začetkom poletne planinske sezone je Gorska reševalna zveza Slovenije predstavila tudi statistične podatke o gorskih nezgodah v lanskem letu, ko se je v slovenskih gorah poškodovalo 318 ljudi (predlani 407), gorski reševalci pa so posredovali v 295 nezgodah (345 v letu 2007). Med gorskimi nesrečami kot vedno prednjačijo nesreče med hojo po označeni poti, med pleza-

Gorski reševalci so lani porabili 6252 ur v reševalnih in 5040 v iskalnih akcijah. / Foto: Anka Bulvenc

njem in pri hoji po brezpotju. V "negornjskih" dejavnostih se največkrat ponesrečijo zmajarji in padalci. Najpogostejši vzroki za gornjske nesreče so še vedno zdrs in padci, vse več je tudi takih, ki stopijo z markirane poti, nato pa se v brezpotju znajdejo v prevelikih težavah, da bi se sami rešili. Mnogi izberejo zase prezahtevne ture oziroma se na-

nje preslabo pripravijo. Dobro petino vseh reševalnih akcij so lani opravili tolminski reševalci, med najbolj obremenjenimi so bili tudi gorski reševalci iz Bohinja, Bovca in Trziča. Gorski reševalci opažajo, da imajo v zadnjih letih vse več iskalnih akcij, ki so lani predstavljale kar 45 odstotkov vseh opravljenih reševalnih ur.

KRANJSKA GORA

Sodniki podprli vladni predlog

Sodniki podpirajo najnovejši vladni predlog glede umestitve sodnikov v plačni sistem. Na petkovem občnem zboru Slovenskega sodniškega društva, ki je v okviru Dni slovenskega sodstva potekala v Kranjski Gori, je predsednica sodniškega društva Janja Roblek izrazila upanje, da bo tisto, kar so se dogovorili prejšnji teden in kar je zadnji četrtlet potrdila vlada, dejansko dobilo usklajeno besedilo, ki ga bo vlada vložila v nadaljnjo proceduro v državni zbor. Roblekova, ki bo Slovensko sodniško društvo vodila tudi naslednja štiri leta, je dejala, da čaka sodniško stroko v prihodnje ogromno dela, in da so pred sodniki na vidiku kar precejšnje spremembe, zato dela za društvo ne bo zmanjkalo. Po napovedih pravosodnega ministra Aleša Zalarja bo državni zbor zakon o sistemu plač v javnem sektorju in zakon o sodniški službi predvidoma po skrajšanem postopku obravnaval na septembrskem zasedanju, veljati naj bi začela po objavi v uradnem listu, imela pa bosta retroaktivni učinek že od letošnjega 1. julija naprej. S. Š.

Zdravljenje raka in nezaposlenost

Ocenjujejo, da je polovica bolnikov, ki prebolijo raka, mlajših od 65 let.

stran 12

Rak: Na leto pri nas zboli deset tisoč ljudi

Najbolj pereč problem ta hip je pomanjkanje internistov onkologov.

stran 13, 14

Novo biološko zdravilo za revmatoidni artritis

Tocilizumab deluje kot zaviralec aktivnosti preko receptorja za IL-6.

stran 15

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Recesija in zdravje: Posledice so različne

Napovedi, da bo gospodarska kriza pri nas letos udarila z vso silovitostjo, so se izkazale za točne. Samo v prvih šestih mesecih se je na Zavodu za zaposlovanje na novo prijavilo več kot 44 tisoč oseb.

MOJCA ŠIMENC

Izguba službe ne pomeni samo izgube materialne varnosti, pač pa se pozna tudi na zdravju. Koliko in kje, je odvisno od posameznikove psihofizične kondicije in načina življenja, predvsem pa od njegove osebnosti. Ni malo primerov, ko ljudje zaradi izgube službe zapadejo v hudo depresijo in si celo vzamejo življenje, na drugi strani pa mnogi prav zaradi te "brce" v svoje življenje vpeljejo spremembe, za katere bi sicer težko zbrali pogum.

"Vzdrževanje fizične aktivnosti in zdravega načina življenja sta pri preprečevanju posledic stresa zelo pomembna. Samopomilovanje v slabšo situacijo ne "zapele" samo osebe, ki je prizadeta, pač pa tudi njene družinske člane," pojasnjuje dr. Sabina Dietner, specialistka medicine dela, prometa in športa in direktorica Zdravstvenega doma Škofja Loka.

Pogosto izogibanje bolniškemu staležu

"Dejanske lahko rečemo, da se gospodarska kriza in z njo povezana negotovost pozna na zdravju, čeprav porasta obiska v ambulantah splošnih zdravnikov ne beležimo," nadaljuje dr. Sabina Dietner. "Več je bolezenskih stanj, pri

katerih zdravniki sami posumimo, da je vzrok stres, na primer bolečine v žilici zaradi težav z želodcem, ki je organ, ki hitro odreagira na stres. Potem je tu hitro in neredno bitje srca, ki ljudi precej prestraši, po natančnem pregledu in pogovoru v ambulanti pa ugotovimo, da se za njimi skrivajo težave v službi. Podobno je z občutki dušenja. Vsakemu, ki pride s tovrstnimi težavami, opravimo spirometrijo, s katero preverimo pljučno funkcijo, in druge preiskave, s katerimi ovzremo organski vzrok dispneje. Bolj kot pogostejše obiskovanje ambulant zaradi stresa, ki se kaže s telesnimi bolezenskimi znaki, opažamo, da se ljudje tudi pri resnih akutnih boleznih ne odločajo za bolniški stalež. Bojijo se izgube službe ali pritiskov, ki bi jih bili v primeru staleža deležni."

Ženske krizne situacije bolje prenašajo

Izguba službe je eden od tistih dogodkov, ki pri posameznikih povzročajo največji stres. Podatki sicer ne kažejo, da bi bile ženske v času recesije zaposlitveno bolj ogrožena ali težje zaposljiva kategorija kot moški. "Od začetka krize zaznavamo naraščanje tako deleža kot števil brezposelnih moških. Po drugi strani pa ugotavljamo, da se je v prvih štirih

mesecih letos skupaj zaposlilo več moških kot žensk. Delež je bil približno 60 proti 40 odstotkov v korist moških," pojasnjuje Tanja Podobnik Zec iz Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije v Ljubljani.

Ženske pa krize običajno bolje prenašajo. "V večini primerov drži, da zmorejo ženske v kritičnih situacijah bolje zbrati moči, ter lažje prenesajo in predelajo krizne situacije. Prirojena želja ženske po preživetju je tako močna, da vedno najde rešitev. Ženske so tudi bolj prilagodljive in jim ni "pod častjo" začasnó opravljati dela, ki niso v skladu z njihovo usposobljenostjo in stopnjo izobrazbe, da tako preživijo svoje otroke, sebe in/ali partnerja," pojasnjuje dr. Sabina Dietner.

Težki časi ponujajo nove izzive

Krize ljudi tudi prisilijo, da se ne zanašajo več na druge, pač pa grede "v akcijo" sami. Osebnostne lastnosti posameznika sicer tu igrajo pomembno vlogo, še bolj pomembna pa je njegova samopodoba. Če je zgrajena na podlagi lastnih dosežkov in ne na mnenju drugih, je verjetnost, da bo najtežje trenutke prebrodil brez hujših posledic, velika.

"Kriza vpliva tudi na psihično počutje posameznika. V

časih, ko so ljudje pod velikimi pritiski, je tesnobe in depresije več. Sama pacientke poskušam opogumiti in jim dokazati, da nobena stiska ni nerešljiva. V skrajni sili jim vsaj v vmesnem obdobju, ko je anksioznost največja, pomagam z anksiolitiki," pravi dr. Sabina Dietner. "Bolj ogrožene so introvertirane osebnosti, ki tudi ob že zelo izraženih težavah težko poiščejo zdravniško pomoč, če pa že, pridejo s simptomi, za katere se izkaže, da niso znak organske bolezni. Problem je tudi, da imamo premalo psihologov, ki bi s takimi pacienti, če bi jih "odkrili", delali psihoterapijo in jim pomagali, da sami pridejo do rešitev svojih problemov."

Začetni zagon tudi s subvencijo države

Vsem, ki namesto da bi pestovali svojo nesrečo, vzamejo usodo v svoje roke in se lotijo posla, s subvencijo za samozaposlitev v višini 4500 evrov pomaga tudi država. "Število samozaposlitev žensk se giblje vsa leta približno enako in sicer med 36 in 38 odstotki od vseh samozaposlitev. V okviru izvajanja aktivnosti Subvencija za samozaposlitev imajo ženske popolnoma enake pogoje za pridobitev subvencije kot moški. Eden izmed ciljev Zavoda RS za zaposlovanje pri izvajanju aktivnosti Subvencija za samozaposlitve, ki se financira iz sredstev Evropskega socialnega sklada, je povečati število vključenih

"Bolj kot pogostejše obiskovanje ambulant opažamo, da se ljudje tudi pri resnih akutnih boleznih ne odločajo za bolniški stalež."

žensk na 40 odstotkov od vseh vključenih," pravi Tanja Podobnik Zec in nadaljuje: "Vloga za samozaposlitev se obravnava najkasneje v roku 30 dni od njene vložitve. Od podpisa pogodbe in oddaje zahtevka za izplačilo subvencije za samozaposlitev do nakazila sredstev traja največ 60 dni v primerih, ko gre za financiranje iz sredstev Evropskega socialnega sklada, saj morajo biti pred izplačilom izvedena vsa administrativna preverjanja v skladu z evropskimi in domačimi predpisi. Seveda pa gre za nakazilo v enkratnem znesku, saj je za podjetnika začetnik zelo pomembno, da dobi sredstva ob začetku poslovanja. O predvidenem roku izplačila sredstev so vsi, ki se odločajo za samozaposlitev in pridobitev subvencije, seznanjeni ob podpisu pogodbe."

RAZSTRUPLJEVANJE

Čas za čiščenje telesa

Učinke razstrupljanja poveča redno gibanje na svežem zraku.

stran 16

OBLIKOVANJE TELES

Prvi mesec akcije Hujšajmo zdravo

Sprememba življenjskega stila se odraža tudi na zunanjem videzu telesa.

stran 17

NEVROLOGIJA

Sredozemska prehrana varuje pred demenco

Zelenjava, ribe in oljivo olje zmanjšujejo tveganje za Alzheimerjevo bolezen.

stran 18

IZBRANO

Zdravljenje raka in nezaposlenost

Prebolevanje raka ima za bolnika ne samo telesne in duševne posledice, pač pa se odraža tudi v njegovem socialnem življenju. Raziskovalci cenjujejo, da je polovica bolnikov, ki prebolijo raka, mlajših od 65 let. Mnogi od njih so delazmožni in bi se radi vrnili na delo. V študiji, v kateri je skupina mednarodnih raziskovalcev na podlagi podatkov poprejšnjih raziskav, v katerih so merili tudi (ne)zaposlenost onkoloških bolnikov po končanem zdravljenju, ocenila, koliko je med njimi brezposelnosti, povezane z boleznijo. Analizirali so 16 raziskav iz ZDA, 15 iz Evrope in pet iz drugih držav, v katerih je sodelovalo 20.366 onkoloških bolnikov in 157.600 zdravih ljudi. Ugotovili so, da je bilo med bolniki, ki so preboleli raka, več kot še enkrat več nezaposlenih kot v kontrolni skupini zdravih ljudi (razmerje je bilo 34 proti 15 odstotkov). Največ nezaposlenih je bilo med tistimi, ki so preboleli raka na dojkah in rodilih (pri ženskah) ter raka prebavil, raka krvi in krvotvornih organov ter raka prostate. Glavni vzrok za nezaposlenost so bile telesne omejitve zaradi bolezni. (JAMA, kk)

Zakorakajte v poletje z urejenimi nogami

Wellness pedikura Pedix Marinavital

V pomladnih mesecih se zavemo, da potrebujejo naša stopala posebno skrb in nego. V zadnjih letih je vedno večji obisk v pedikerskih salonih tudi mladih ljudi, ki se zavedajo dobre preventivne nege stopal.

Zato vabljeni na wellness pedikuro Pedix marinavital v salone SPA NATURA, ki zajema izjemne aktivne učinkovine in posebno masažo stopal. Vključuje mineralne kamne, ki dodajajo energijo v stopala. Energetska masaža stopal temelji na znanju "osmih Tibetancev", ki stimulira pretok energije in sprošča blokade. Pedikura vas popelje v čudovit svet wellnessa, saj vključuje aktivne učinkovine morja, združene z uporabo eteričnih olj.

Seveda pa se v salonih srečujemo tudi z različnimi obolenji na stopalih in nohtih (vraščeni nohti, glivična obolenja, diabetično stopalo, poškodbe in deformacije v izražanju nohtov...), za kar je potrebno posebno znanje medicinske pedikure in strokoven pristop z modernimi metodami dela.

V poletnem času vam svetujemo permanentno francosko lakiranje, ki je vedno v trendu in drži več tednov. Po želji vam lahko nohte na nogah tudi dodatno okrasimo z različnimi poslikavami, nalepkami in kristalčki. V primeru deformirane rasti nohtov svetujemo modeliranje z geli, ki spremenijo naravno obliko nohtov, s čimer je dosežen izjemen estetski popravek.

Klasični negi stopal se je pridružila linija proizvodov STILETTO, ki je prava poživitev SPA pedikure. Proizvodi v privlačnih embalažah izjemnih barv in dišav kar kličejo po vsakodnevni uporabi. Popolna novost na trgu je PARFUM za noče, v sladki noti rdečega ribeza in spomladanskega cvetja. Stranka lahko izbira med vrsto modnih barvnih lakov, ki so lepa dekoracija, hkrati pa zdravijo in ščitijo nohte pred glivičnimi obolenji.

Glede na stanje stopal vam v našem salonu svetujemo uporabo primerne kreme, naj bo to osnovna vlažilna krema, krema za zaščito proti potenju, hladilni gel za utrujena stopala - ali pa morda samo dekorativni puder, ki prekrije drobne nepravilnosti na koži. Zagotovo pa se nobena stranka ne more upreti nežni osvežitni kopeli in negovalni masaži, ki sledi.

SPA NATURA
SVET LEPOTE IN DOBREGA POČUTJA

Ponudba meseca

ALESSANDRO
popolna nega rok in nog

- Naravna manikura
- SPA wellness manikura s parafinom in aromaterapljo

GELIRANJE NOHTOV

- podaljševanje z gelom in konicami
- utrjevanje kratkih nohtov z gelom

PEDIKURA

- SPA pedikura
- geliranje in permanentno francosko lakiranje nohtov na nogi

Kozmetični salon

SPA NATURA

Ljubljanska cesta 34/c, Kranj

04/ 287 22 33

www.spanatura.si

KUPON ZA POPUST

-10%

VELJA V MESECU JUNIJU
ZA VSE KOZMETIČNE STORITVE.

Lekarna DETELJICA Tržič, ki je bila že drugi zapored izbrana za najboljšo slovensko lekarno, svojim kupcem predstavlja

novost na tržišču - omoti za tedensko oskrbo z zdravili po terapiji, ki jo predpiše zdravnik.

- Omoti so dobrodošla novost za vse:
- ki so neveščki ravnanja z zdravili
  - ki odhajajo na dopust
  - za oskrbovance domov za ostarele

Pakiranje zdravil v omote opravimo v lekarni na osnovi predpisanih zdravil

Lekarna Deteljica
Deteljica 10, 4290 Tržič
Telefon (04) 592 4600
Faks (04) 592 4601
www.lekarnadeteljica.com
info@lekarnadeteljica.com

90-DNEVNA LOČEVALNA DIETA

Prvi raziskovalni rezultati kažejo, da lahko dieta pomaga pri izgubi teže. Po ločevalni dieti se poveča energija, uravnoteži se vsebnost maščob in ogljikovih hidratov... Priporočila za ločevalno dieto so priložena vsaki priložnosti.

Redna cena: 12,44 EUR
Akcijna cena: **9 EUR!**

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, narocila@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Blewosova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

POGOVOR

POGOVOR: DOC. DR. JANEZ ŽGAJNAR, STROKOVNI DIREKTOR ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA UKC LJUBLJANA

Rak: Na leto pri nas zboli deset tisoč ljudi

Dolgo življenje - živimo 25 let dlje kot naši vrstniki izpred stoletja, je zelo povezano z naraščanjem pojavnosti rakov. Onkologija je postala osrednji zdravstveni problem šele, ko je medicina "opravila" s prej usodnimi infekcijskimi boleznimi in srčnožilnimi boleznimi.

MOJCA ŠIMENC

Rak je bolezen, ki zdravnike "nauči", da nas vedno lahko preseneti. Zgodi se, da bi glede na vse informacije, s katerimi razpolagamo, morala bolezen pri nekom potekati zelo dobro (ali zelo slabo), pa se zgodi obratno. Pri raku so vedno mogoče situacije, ki jih nismo pričakovali," pojasnjuje doc. dr. Janez Žgajnar, kirurg onkolog in strokovni direktor Onkološkega inštituta v Ljubljani.

Ali je rak že postal obvladljiva kronična in ne več terminalna bolezen?

"Rak je skupno ime za mnogo bolezni. Ne samo, da prizadene različne organe, tudi pri vsakem organu, kjer se pojavi, gre za številne bolezni, ki jih klasificiramo glede na številne lastnosti. Zdaj se razmišljanje celo premika v smer, da so si raki po drugih, genetskih lastnostih bolj podobni kot po tem, v katerem organu nastanejo. Če upoštevamo še interakcije med boleznijo in "gostiteljem" - bolnikom, je možnih potekov rakavih bolezni res veliko. Pa vendar rak, če pogledamo številke, že sodi med kronične bolezni: v Sloveniji za raki vsako leto zboli okrog deset tisoč ljudi, onkoloških bolnikov pa imamo več kot petdeset tisoč. Gre torej za dolgotrajno bolezen, s katero živi veliko ljudi."

Zakaj pravzaprav nastane rak? Kaj v telesu se "podre" in ali obstajajo mehanizmi v telesu, ki to preprečujejo in odpravljajo?

"Podre se nadzor. V našem telesu je delitev celice, rast, regeneracija in vse, kar je s tem povezano, zelo natančno nadzorovano. Za rakavo celico je značilno, da se je ta nadzor izgubil. Celica se začne nekontrolirano deliti, rasti in pridobi še nekatere druge sposobnosti: preboj iz svojega lokalnega okolja v limfo in kri, potovanje po telesu in ustvarjanje "kolonij" - metastaz. Zdravo telo je izjemno natančno reguliran mehanizem, ki ima nešteto varovalk, ki mu preprečujejo "iztirjenje". Ni naključje, da je

rak v največji meri posledica starosti. Razne poškodbe in izpostavljenost dejavnikom, ki povzročajo škodo na dedni zasnovi, se v času življenja nabirajo in povzročijo "iztirjenje" v starosti. Drugo najbolj ogroženo obdobje je otroštvo, ko je organizem v fazi rasti in je verjetnost, da eden od kontrolnih mehanizmov popusti, večje."

Kaj je tisto, kar določa, v kateri oddaljeni organ se bodo rakave celice naselile?

"Žal še ne vemo. Obstajajo vzorci, kako nekateri raki najpogosteje zasevajo. Ve se, da rak dojke najpogosteje zaseva v kosti, pljuča, jetra in možgane. To ne pomeni, da so to edina mesta zasevkov. Prav vprašanje zasevanja je tisto, na področju katerega se v zadnjih letih veliko dogaja. Trudimo se, da bi spoznali tiste značilnosti posameznega raka, na podlagi katerih bi lahko predvideli njegovo afiniteto za zasevanje v določeno tkivo ali organ. Tukaj ima svoj pomen tudi zdravljenje. Če smo uspešni pri zatiranju bolezni, denimo v kosteh, zdravi- lo pa ne gre v možgane, se bodo zasevki razvili tam. Prav pri raku dojke na primer, pri več bolnicah pride do zasevkov v možganih samo zato, ker je bilo zdravljenje tako uspešno, da niso prej umrle zaradi zasevkov kje drugje."

Ali bi se lahko s presejanjem "znebili" nekaterih najbolj pogostih rakov (raka debelega črevesa in danke, raka dojke, melanoma in raka pljuč)?

"Za smiselno presejanje mora biti izpolnjenih več pogojev: bolezen mora biti dovolj pogosta in mora predstavljati resen problem. Na voljo mora biti neka cenovno, metodološko in kadrovsko sprejemljiva rešitev iskanja te bolezni. Obstajati mora neka smiselna intervencija po odkritju bolezni, presejanje mora biti finančno izvedljivo in najpomembneje, umrljivost zaradi neke bolezni se mora bistveno zmanjšati. Danes so samo trije raki, pri katerih je presejanje smiselno: rak dojke, rak debelega črevesa in danke ter rak materničnega vratu. Za vse ostale rake, tudi pogoste, kot sta karcin-

om prostate ali pljuč, zaenkrat ni nobenega dokaza, da je organizirano presejanje v smislu zniževanja umrljivosti smiselno."

Kako zadovoljni ste s potekom presejanja pri nas? Tečejo programi za raka dojke (DORA), raka debelega črevesa in danke (SVIT) in raka materničnega vratu (ZORA).

"Pri presejanju za raka dojke smo zadovoljni z uspehi, ki jih lahko metoda presejanja doseže, nismo pa zadovoljni s stanjem, kot je sedaj. Zakaj? Zato, ker nimamo organiziranega presejanja za raka dojke, ki bi pokrilo celo državo. Start DORE je zelo šepajoč, vendar pričakovano. Tudi izkušnje držav, ki jih imamo za vzgled, so bile podobne. Gre za velik organizacijski, finančni, tehnični in kakovosti zaloga.

Presejanje za raka materničnega vratu je neke vrste zgodba o uspehu. Program, ki se je z veliko težavami (kar se tiče odzivnosti, zagotavljanja kakovosti ...) začel v začetku tega tisočletja, zdaj po vseh parametrih teče v okviru pričakovanega in tudi rezultati so že vidni: pojavnost raka zaradi odkrivanja in zdravljenja predrakavih sprememb pada. SVIT se je začel lani, nato zastal, zdaj pa spet teče."

Kako pomembna je odzivnost pri presejanju? Da se ljudje odzovejo vabilu ...

"Če je odzivnost pod 70 odstotki, ne dosegamo ciljev, ki smo si jih zastavili. Zato je pri ljudeh potrebno doseči, da odzovejo programu, če dobijo vabilo.

Naj se vrnem na program DORA. Ženske so doslej imele omejene možnosti hoditi v različne ambulante za dojke, ki so bile zelo različne po svojih kadrovskih in drugih pogojih. Program DORA, ki je v tem trenutku žal omejen samo na Ljubljano - teče na Onkološkem inštitutu, pa ponuja zahtevano evropsko kakovost. Toda: ko ženska dobi vabilo za DORO, se lahko znajde v dilemi: naj se odzove ali še naprej obiskuje ambulanto, v katero je hodila doslej. Odgovor je jase: gre naj v DORO, ker ta zagotavlja bistveno višjo kakovost obra-

Foto: Tina Štepec

Najbolj pereč problem ta trenutek je pomanjkanje internistov onkologov.

vnave kot doslej. Apeliram tudi na zdravnike, naj svojih pacientov ne postavljajo pred preizkušnjo, da se morajo same odločiti: ali "tako kot doslej" ali DORA. Svetujejo naj jim DORO."

Kako pomembno je za onkološkega bolnika, da takoj dobi vso oskrbo, ki jo potrebuje (glede na to, da se bolezen večinoma razvija počasi)? Sta teden ali dva čakanja lahko usodna?

"V veliki večini rakov gre za relativno počasi razvijajočo se bolezen in nekaj tednov s stališča bolezni ali prognoze ne pomeni veliko. Vem pa, kako težko je čakanje za bolnika, ko izve za diagnozo in se zave, kaj ga čaka, in razumem njegovo stisko. Pa vendar je pomembno, da ljudje vedo, da je za uspeh zdravljenja mnogo bolj pomembno, da grejo skozi prave stopnje, da jih obravnavajo

pravi ljudje na pravih mestih, ki se odločijo za pravilno začetno zdravljenje. To je mnogo bolj pomembno, kot da se zdravljenja lotimo "na vrat na nos"."

Ali je pomembno, da je zdravljenje raka že od začetka pravilno zastavljeno?

"Absolutno. To je skoraj pogoj za uspešno zdravljenje. Če je le mogoče, naj bi bila obravnava bolnika že takoj na začetku multidisciplinarna in v rokah ljudi s poglobljenim znanjem. Vzemiva za primer raka danke. Če je pravočasno odkrit in določen najboljši način zdravljenja: kirurški poseg ali pred operacijo morda kemoradioterapija, ter izbrana pravilna tehnika operacije, lahko zbijemo odstotek lokalne ponovitve pod pet odstotkov (po starih metodah zdravljenja je bil

POGOVOR

◀ 13. stran

ned 30 odstotkov). Skratka: samo z drugim pristopom lahko z istimi tehnikami in znanjem dosežemo veliko razliko v učinku zdravljenja."

Po strokovnosti ste slovenski onkologi v svetovnem vrhu, kaj pa po drugih pogojih najbolj "škriplje"?

"S temi trditvami se ne bi čisto strinjal. V Sloveniji imamo za vsa področja raka resnično vrhunske strokovnjake, vendar pa niso vsi, ki se ukvarjajo z raki, zlasti s tistimi najbolj pogostimi, vrhunski, ali pa ne delajo v inštitucijah, ki omogočajo najboljšo možno diagnostiko in zdravljenje. Lahko rečem, da dostopnost do naj-

boljše diagnostike in zdravljenja za vse bolnike ni enaka. To je osnovni vzrok problemov, ki jim imamo, in pojasnjuje, zakaj so rezultati preživetja pri pogostih rakah že zmeraj pod želenimi. Na drugi strani pa imamo pri redkih rakah, ki se skoraj izključno zdravijo v specializiranih ustanovah, odlične rezultate."

Dostopnost do najboljše diagnostike in zdravljenja za vse rakave bolnike ni enaka.

Zakaj?

"Problem je velika razpršenost zdravljenja po preveč ustanovah, ki niso specializirane. Manjka jim zadostna koncentracija bolnikov, opreme, ljudi, ki dovolj vedo ... Veliko si ometamo od državnega programa za obvladovanje raka, ki se bo mogoče že v letošnjem letu začel implementirati. Ena od njegovih pomembnih nalog bo zagotoviti stroge kriterije, kdo se z zdravljenjem raka lahko ukvarja in v inštitucijah, ki bodo to počele, zagotoviti optimalne pogoje."

de tja in zdravljenje se začne, vendar ne nujno tako, kot najbolj vemo. Gre pa za problem, ki je prisoten po celem svetu. Nikjer ni za vse bolezni vse idealno urejeno, ZDA je zagotovo vodilna pri znanju na področju raka dojk, pa vendar je pred kratkim objavljena statistika pokazala, da kar polovico vseh rakov dojk v ZDA diagnosticirajo šele kirurško, z operacijo, kar je za evropske pojme povsem nedopusten prevladujoč način prvega diagnosticiranja. Tako da - te diskrepance so povsod."

Klamatske alge - superhrana

Biološki certifikat OTCO

Vsebujejo 30 naravnih mineralov, 14 vitaminov, 20 aminokislin v najustreznejšem razmerju, 14 karotenov (antioksidanti), maščobni kislini omega 3 in 6, imunon ter vanadij (uravnava raven insulina in je dobra podpora pri uravnavanju telesne teže).

Že z eno kapsulo (pol grama) pokrijemo dnevne potrebe organizma po vitaminih B12, z dvema kapsulama (1g) po vitaminu K, s tremi grami pa po karoteni in po železu. So edine užltne modrozelenke alge, ki rastejo v čistem sladkovodnem jezeru vulkanskega izvora na višini 1300 metrov.

Patentiran izdelek s klamatskimi algami je NutriMax

Vsebuje klamatske alge, katerim je dodanih 77 rastlinskih mineralov iz fosilov rastlinskega izvora in PhycoPlus, koncentriranim izvlečkom fikocianina (molekula s protivnetnim in z antioksidantnim učinkom) in feniletilamina - k, izboljša razpoloženje in vpliva tudi na povečanje spolne moči.

Preveč antibiotikov? 5 probiotiki nad bakterije, viruse in glivice.

Študije so dokazale, da sta učinkovita in človeku prijazna pomoč prebiotik in probiotik NutriFlor in FloraZym spodbudita delovanje koristnih črevesnih bakterij, da prerastejo patogene bakterije in glivice, se pritrjuje na črevesno sluznico in - med drugim - vplivajo na zmanjšanje nenormalne črevesne prepustnosti. S tem se izboljšajo črevesne funkcije in zmanjša dovzetnost črevesja za vnetja.

L.Acidophilus DDS-1 in B. Bifidum - sta odporna na kisloto v želodcu, zatirata patogene bakterije in glivice, sta primerna za ljudi, ki ne prenašajo mleka in mlečnih izdelkov, saj zmanjšujeta preobčutljivost organizma na laktozo, stimulirata imunski sistem, proizvajata vitaminne skupine B ter folno kislino.

Za L.Acidophilus DDS-1 je najbolj znano, da je vir močnega naravnega antibiotika acidofilina in močan zaviralec delovanja velikega števila patogenih bakterij (23).

Ob vsakem jemanju antibiotikov priporočamo sočasno uporabo probiotika FloraZym in/ali NutriFlor. Prav tako tudi ob daljši uporabi zdravil, ki vplivajo na črevesno floro, priporočamo jemanje probiotikov.

Alge in probiotiki so idealna podpora zdravju za otroke, mladino, nosečnice in vse, ki so psihofizično preobremenjeni in/ali imajo zdravstvene

težave. Pomagajo uravnati telesno težo, stimulirajo delovanje imunskega sistema, razkisajo in razstrupljajo organizem, pomagajo pri obnovi živčnega sistema in še...

VI-DA STUDIO
 VI-DA Studio d.o.o. - zasebna zdravstvena dejavnost, Tržaška cesta 132, Ljubljana
 tel.: 01/256 74 74 e-pošta: info@vidastudio.si www.vidastudio.si

Težave s prebavo?

Številne raziskave so potrdile, da registrirana prehranska dopolnila na bazi klamatskih alg, predelanih po klasičnem refrakcijskem postopku ter prebiotiki in probiotiki iz družine L. Acidophilus DDS1 in B. Bifidum delujejo kot zelo učinkovita pomoč pri: prebavnih motnjah in vetrovih, zadrževanju s hrano in/ali vodo, zmanjšani ali oslabiljeni črevesni flori, med terapijo z antibiotiki in po njej, oslabiljenem imunskem sistemu, težavah s kožo, kandidi ter podobnih nevedčnosti.

Pogosto so vzroki težav zakisanost, preobremenjenost s strupi in pomanjkanje hranil, ki jih telo potrebuje.

Takšne težave lahko urejamo tudi na naraven način!

Pokličite za brezplačno svetovanje, več na www.vidastudio.si

Odgovor je DDS-1

Poiščite tri nepogrešljive pri krepljenju imunosti in obnovi črevesne flore!

Tudi za otroke in nosečnice.

Tržaška cesta 132, Ljubljana, tel.: 01/256 74 74, e-pošta: info@vidastudio.si www.vidastudio.si

•Taka organizacija bo verjetno zahtevala dodatne vire - ljudi, opremo ... Vas pa je že sedaj premalo ...

"To zagotovo zahteva dodatne kadre s poglobljenim znanjem s posameznega področja. Če grem skozi osnovne skupine zdravnikov, ki zdravijo raka: v Sloveniji imamo problem z radiologi, s patologi, tudi za vrhunske citologe, ki jih na Onkološkem inštitutu sicer imamo, a je vprašanje, ali so dosegljivi povsod v Sloveniji. Pri kirurških v Sloveniji načeloma ni večjega pomanjkanja, vendar pa je tistih, ki res veliko vedo o rakah in se s tem res poglobljeno ukvarjajo, zanesljivo premalo. Najbolj pereč problem ta trenutek je pomanjkanje internistov onkologov za izvajanje kakovostnega systemskega zdravljenja. Po veljavnih svetovnih normativih jih je v Sloveniji približno dvakrat premalo, ob tem, da je stopnja rasti systemskega zdravljenja vsaj deset odstotkov na leto. Manjka tudi radioterapevtov."

Kako to rešujejo zunaj?

"Prakticirajo različne rešitve, idealno ni nikjer. Ponekod so posamezna področja zelo dobro urejena, spet druga slabše. Pri nas so med najboljšimi denimo limfomi. Diagnosticiranje in zdravljenje limfomov na Onkološkem inštitutu je v samem svetovnem vrhu."

Zakaj so najbolj "kritični" prav pogosti raki?

"Ker jih je veliko. Zahtevajo ogromno bodisi presejanja bodisi diagnostike in zdravljenja in za to so potrebne kapacitete. Pri pogostih boleznih tudi velja, da naj bi vsak zdravnik o njih: nekaj vedel, tudi, če ne dela v specializiranem centru. In potem se zgodi, da bolnik pri-

Katera spoznanja so v zadnjem desetletju spremenila zdravljenje najbolj pogostih oblik raka?

"Če vzameva kirurško zdravljenje, ki je pri čvrstih rakah še vedno najbolj uspešna metoda zdravljenja (če metode primerjamo ločeno), gre razvoj predvsem v smeri vedno manj invazivnega zdravljenja. Tukaj so se zgodile velike spremembe in omogočile doseči najboljši rezultat s čimmanj škodo za bolnika. Po drugi strani pa si zaradi boljše podpore terapije in rekonstruktivne kirurgije lahko privoščimo bolj obsežne operacije, pa pacient še vedno preživi in ima tudi dokaj dobro kakovost življenja. Pri radioterapiji so se razvile povsem nove, zelo sofisticirane in zahtevne tehnike, ki omogočajo čimbolj enakomerno doseganje želeno doze sevanja v natančno določeni tarči. Največja "revolucija" pa se je zgodila na področju systemskega zdravljenja. S proučevanjem biologije rakov ugotovljamo, da rak zelo pogosto ni lokalna bolezen, pač pa bolezen celega telesa. Spoznavanje razlogov oziroma določitev procesov bolezni omogoča razvoj zdravil, ki so usmerjena v točno določene tarče, kar sicer kot princip ni novo. Že zelo dolgo na primer vemo, da večina rakov dojk izraža hormonske receptorje in zdravila, usmerjena proti njim, so zelo uspešna pri zdravljenju. V zadnjem obdobju so se za številne bolezni pojavila številna nova, uspešna tarčna zdravila, pogosto imenovana tudi biološka zdravila, usmerjena v različne tarče različnih rakov. Verjetno je to tudi smer razvoja zdravljenja v prihodnje: čimbolj spoznati biologijo raka, identificirati tarče in nanje delovati z zdravili."

Danes so samo trije raki, pri katerih je presejanje smiselno: rak dojke, rak debelega črevesa in danke ter rak materničnega vratu. Za vse ostale rake, tudi pogoste, zaenkrat ni nobenega dokaza, da je organizirano presejanje v smislu zniževanja umrljivosti smiselno.

KAKO DELUJE

Novo biološko zdravilo za revmatoidni artritis

Revmatoidni artritis je ena do najbolj pogostih kroničnih bolezni, ki prizadene vsakega stotega odraslega, ne glede na raso ali etnično skupino. Ženske zbolevajo trikrat pogosteje kot moški.

MOJCA ŠIMENC

Revmatoidni artritis se običajno pojavi med 10. in 70. letom starosti, najpogosteje pa zbolijo ljudje v starosti od 30 do 55 let. Gre za avtoimunsko vnetno bolezen, ki prizadene sklepe in obšklepne dele in katere vzrok še ni znan. Pogostejša je v družinah z dedno obremenjenostjo.

Najprej so prizadeti majhni sklepi

Za revmatoidni artritis je značilno sklepno vnetje, ki običajno najprej prizadene majhne sklepe: roke, zapestja, komolce, potem pa se razširi na velike sklepe: gležnje, kolena, kolke, redkeje na hrbtenico. Bolezen se izraža z bolečinami v sklepih, ki so hujše zjutraj in ponoči. Z aktivnostjo se njihova intenziteta zmanjša. Bolnik je utrujen, se slabo počuti in hujša, značilna je tudi jutranja okorelost sklepov. Sklepi so otekljeni in topli, občutljivi na dotik in boleči pri premikanju. Nezdravljeni revmatoidni artritis vodi v trajne okvare sklepa, saj okvari tako sklepni hrustanec kot kosti, kite in vezi okrog sklepa. Rvmatoidni artritis je najpogostejši vzrok za trajno invalidnost mlajših od 55 let zaradi bolezni. Bolezenski znaki se

od bolnika do bolnika razlikujejo, prav tako prvi izbruh bolezni, ki je lahko počasen ali pa nenaden in silovit. Večina bolnikov ima prizadeti več sklepov.

Bolniki z revmatoidnim artritisom umirajo do sedem let prej kot ostala populacija, pri hujših oblikah bolezni pa se življenjska doba skrajša tudi za 10 do 15 let. Bolezen zelo vpliva na kakovost življenja: polovica bolnikov po desetih letih ne more več neovirano opravljati vsakdajšnjih aktivnosti.

Zdravljenje revmatoidnega artritisa

Zdravila za zdravljenje revmatoidnega artritisa delimo v dve skupini: simptomatska zdravila (nesteroidni antirevmatiki) lajšajo bolečine, zmanjšujejo otekline in izboljšujejo gibljivost sklepov, imunomodulirajoča zdravila pa vplivajo na nepravilno delovanje imunskega sistema.

Nesteroidni antirevmatiki delujejo tako, da zavirajo tvorbo posrednikov vnetja, imenovanih prostaglandini. Slednji nastajajo med sklepnim vnetjem s pomočjo dveh encimov ciklooksigenaze. Vnetni prostaglandini nastanejo na mestu vnetja in ga pospešujejo, zaščitni prostaglandini pa nastajajo predvsem v želodčni sluznici in vnetje zavirajo.

Tocilizumab je prvo humanizirano monoklonsko protitelo, ki deluje kot zaviralec aktivnosti preko receptorja za IL-6.

Imunomodulirajoča zdravila zmanjšujejo bolezenske znake, spreminjajo potek bolezni ter preprečujejo njeno napredovanje. Uvesti jih je potrebno čimprej, najboljše že takoj ob potrditvi diagnoze. Poznamo več vrst imunomodulirajočih zdravil, njihov izbor pa je odvisen od razširjenosti, resnosti in hitrosti napredovanja bolezni. Med seboj jih lahko kombiniramo.

Monoklonska protitelesa ciljano delujejo na specifične celice

Zadnja generacija imunomodulirajočih zdravil za revmatoidni artritis so monoklonska protitelesa iz skupine bioloških zdravil, ki ciljano zavirajo aktivnost imunske kompetentnih celic. Najnovejše med njimi je tocilizumab, ki se lahko uporablja samostojno ali v kombinaciji z metotreksatom. Tocilizumab je prvo humanizirano monoklonsko protitelo, ki deluje kot zaviralec aktivnosti preko receptorja za IL-6. Predstavlja nov mehanizem delovanja, s katerim zmanjšuje učinke IL-6, ki je pomemben sprožilec procesa kroničnega vnetja. Tako zdravilo prispeva k upočasnitvi ali celo ustavitvi

nepovratnih sprememb na prizadetih sklepih, s čimer se pri teh bolnikih ohranja zmožnost za delo in opravljanje vsakodnevnih opravil. Tocilizumab je registriran za zdravljenje zmerno do hudo aktivnega revmatoidnega artritisa v kombinaciji z metotreksatom pri odraslih bolnikih, ki se niso zadostno odzvali na predhodno zdravljenje z enim ali več imunomodulirajočimi anti-revmatičnimi zdravili ali zaviralci tumorje nekrotizirajočega faktorja (TNF) ali takšnega zdravljenja niso prenašali. Pri bolnikih, ki metotreksata ne prenašajo ali zanje nadaljnje zdravljenje z metotreksatom ni primerno, se lahko zdravilo tocilizumab (RoActemra) uporabi kot samostojno zdravljenje.

Zadnja generacija imunomodulirajočih zdravil za revmatoidni artritis so monoklonska protitelesa iz skupine bioloških zdravil.

Romina Pištan, Poslovna cona A 37, Šenčur, 041/66 58 66

Prepusite se večjim rokam kozmetičarke, ki je znanje iz Londona in svetovno znanih izkušnje prenese na Gorenjsko.

- masaže
- specialne nege obraza
- hladni laser za pomlajevanje, učinkovit pri glajenju gob in brazgotin
- manikura, pedikura, ličenje

40% OTVORITVENI POPUST

Luliza Rožnik s.p., Srednja vas 35c, Šenčur, tel. 040/298 247
Svetovanje in tženje zdravju in naravi prijaznih izdelkov

NOVOST NA TRŽIŠČU

i RA keramična baterija za prhanje s kolagenom in vitaminom C

- Zagotovite si čisto živo vodo z negativnimi ioni
- Prihranek vode kar 65 odstotkov
- Izredni učinek na kožo, zagotovi elastičnost, napetost kože, čvrstost las

slim & fit

ZA VITKO IN ZDRAVO TELO.

www.perutnina.com

RAZSTRUPLJEVANJE

Čas za čiščenje telesa

Prav topli meseci v letu so najprimernejši za temeljito čiščenje telesa. Očiščevalnih tehnik je veliko in najbolj znana in popularizirana je prav gotovo post.

KATARINA PODNAR

Takrat svojemu telesu zavestno odrečemo hrano, da bi si opomoglo in imelo čas, da se očisti vseh produktov, ki na daljši rok škodujejo in vodijo v različne bolezni. V prispevku predstavljamo pri nas nekoliko manj znano ayurvedsko očiščevalno tehniko imenovano Pancha Karma, ki jo od odprtja novega Ayurvedskega centra izvajajo v Hotelu LifeClass v Portorožu.

Kdaj je pravi čas za razstrupljanje

Telo z več znaki opozarja, da je čas, ko si mora odpočiti in se razstrupiti. Prvi korak k temu je post, ko lahko pijete sadne in zelenjavne sokove, zeliščne čaje in vodo. To naj traja prve tri dni, potem že dodajate kuhano zelenjavo in nekatera žita. Od zelišč se priporoča kurkuma, koriander in ku-

mina, ingver in čili, saj te začimbe čistijo sluz, jetra in kri ter odvajajo toksine. V tem času uporabljajte grenko zelenjavo, kot so šparglji, grenak radič, cikorijo. Celoten post naj traja deset dni. V tem času je pomembno tudi redno klistiranje in čiščenje telesa. Učinke razstrupljanja poveča tudi vsakodnevno gibanje na svežem zraku, ko dihate s polnimi pljuči in se naužijete svežega zraka. Med postom aktivnosti ne smejo biti napore. Preden se odločite zanj, prijazno nagovorite sebe, se spodbujajte, da se zaveste vseh koristi posta.

Pancha Karma je način razstrupljanja

Pri tem starovedskem tradicionalnem čiščenju telesa gre za proces, ki ga uporabljajo tako za ohranjanje različnega zdravja kot tudi takrat, ko ima človek že zdravstvene težave. Telo se dobrobra prečisti, saj vpliva celo na celične vzorce. Za to čiš-

čenje pravijo, da boleznijo pride do samega bistva. Zanj si je treba vzeti nekaj več časa, saj traja kar deset dni, nikoli ga ne izvajate sami, ampak le pod strogim nadzorom ayurvedskega terapevta. Vse dni terapije je potrebno piti večje količine tople vode kot sicer, okoli tri litre na dan. Ker jo v njeni domovini poznajo kot močno zdravilno tehniko in z njo dosežejo popoln nadzor nad svojim zdravstvenim stanjem, jo priporočajo izvajati dvakrat na leto.

Korak za korakom

Pancha Karma - izvajajo v petih tehnikah. Najprej generalno očistijo telo, kar imenujejo Vamanam. To pomaga predvsem pri različnih kroničnih kožnih obolenjih. Z Virechanam metodo očistijo črevesje s klistiranjem. Ker očiščuje toksine iz srednjega in spodnjega dela črevesja, se po čiščenju poveča apetit, telesna moč in fizična aktivnost. Ta me-

Med postom, kakor tudi pri vseh očiščevalnih metodah, se iz telesa pospešeno izločajo škodljivi produkti.

toda je znana kot odlična postopek regeneracije. Pri tretjem koraku imenovanem Basti, vnašajo zeliščna olja in zeliščne ekstrakte skozi rektus v telo, kar odpravlja nevrološke težave, kronične bolečine v križu, neplodnost in debelost. Nasya odpravlja toksine z območja glave, ko kapljice medicinskega olja vnašajo skozi nosnice. To po-

maga proti glavobolu, migrenah, kroničnih prehladih, nespečnosti, bolečinah v prsih, nevnetnih obolenjih hrbtnice, itd. Zadnja metoda imenovana Ratha Moksa uporablja pijavke za čiščenje krvi, kar ugodno vpliva pri kroničnem artritisu, kožnih boleznih in nezaceljenih ranah. V ayurvedskem centru priporočajo ob postu še raz-

nolike terapije, kamor sodijo pilingi telesa, indijska parna savna ali swedana, masaža z zelišči in rižem - pinda swedana, ki globinsko razstruplja organizem. Ob tem terapevte določijo še druge metode očiščevanja, glede na tip telesa - doše, obenem pa svetujejo in predlagajo ustrezen način življenja.

Edina Indija na slovenski obali

Ayurveda v centru dobrega počutja TERME & WELLNESS LIFECLASS Portorož

shakti
Ayurveda Center

LifeClass hoteli na področju ayurvede sodelujejo z indijsko državo Kerala, ki je zibelka ayurvede in jo razvija že 5000 let. Shakti - Ayurveda center je prvi center na svetu pod pokroviteljstvom države Kerala, kar pomeni možnost in obvezo, da se v okviru centra ayurvedske storitve izvajajo na najvišji ravni. V centru delujejo visoko izobraženi, certificirani indijski terapevti, ki jih je izbrala keralska vlada.

Ayurveda paketa do 1. avgusta 2009
nastanitev v dvoposteljni sobi

Ayurveda vikend

2 x nočitev z zajtrkom

3 dni že od **189€** na osebo

+ 3 wellness storitve

MUHABHYANGAM - ayurvedsko masažo obraza, glave in dekolteja (30 min)
ayurvedsko masažo hrbta (30 min)
vstop v Sauna Park (do 4 ure)

Mini Ayurveda teden

4 x polpenzion / nedelja - četrtek

5 dni že od **382€** na osebo

+ 5 wellness storitev

ABHYANGAM - ayurvedsko masažo celega telesa (60 min)
SHIROABHYANGAM - ayurvedsko masažo glave (30 min)
VARMABHYANGAM - ayurvedsko masažo energetskih točk (45 min)
vstop v Sauna Park (do 4 ure)
pilates ali pilates joga ali kinesis

Ayurveda je starodaven hindujski sistem zdravljenja, izredno razširjen v Indiji, kjer je ayurveda tudi priznana kot uradna medicina. Danes je ayurveda sestavni del indijske nacionalne zdravstvene mreže, je predmet znanstvenih raziskav in študijska smer na mnogih visokošolskih institucijah in univerzah, vse bolj pa je razširjena tudi v zahodnem svetu.

TEL 05 692 90 01 · www.lifeclass.net

LIFECLASS
HOTELS & SPA

OBLIKOVANJE TELESA

Prvi mesec akcije Hujšajmo zdravo

Junij je že tu, z njim pa tudi prvi mesec akcije Hujšajmo zdravo, ki smo jo pripravili skupaj s Hypoxi studiom, na pomoč pa so nam hitro priskočili še mnogi pokrovitelji.

Tri izbrane kandidatke, Ana Soldat, Tatjana Justin in Mojca Primožič bodo v treh mesecih preoblikovale svoje telo po hypoxi sistemu in spremenile svoj življenjski slog. Zdaj že pridno trikrat na teden obiskujejo studio.

Hypoxi metoda za bralke Gorenjskega glasa

Dogovor z lastnico Hypoxi studia v Šenčurju Sandro Pretnar je že zaživel v praksi. "Svetovni wellness trend gre v smeri čimbolj kvalitetnega življenja. Slovenija pri tem ni nobena izjema. Vsi si želimo starost dočakati zdravi in pri tem izgledati še kar najbolje. Da bi naredili prvi korak v pravo smer, mnogi potrebujejo spodbudo, uporaben nasvet. V Hypoxi studiu Šenčur se ukvarjamo prav s tem. Ljudem pomagamo do boljšega počutja, svetujemo o zdravi prehrani in gibanju. Z našo pomočjo uspejo stranke odpraviti telesno maščo-

bo točno na tistih delih telesa, kjer si tega želijo. "Hruške" dobro vemo: če se nam naša zadnjica zdi prevelika, si ne želimo hujšati v obraz in v prsi, ampak v zadnjico! Prav tako nam je jasno, da "jabolka" želijo odpraviti maščobo na trebuhu, ne na nogah."

Najprej pregled pri zdravnici

Namen naše akcije ni le izgubiti odvečnih kilogramov, oblikovati lepše in mičnejše postave, pač pa predvsem pokazati, da se s spremembo življenjskega stila kaj hitro pokažejo rezultati na videzu telesa in boljšem počutju. Telesno aktivnost spremlja tudi dobrih mera zadovoljstva, ki ga vidni rezultati še povečajo. S tem se strinja tudi zdravnica, ki je pri vseh treh kandidatkah opravila nekaj osnovnih preiskav. "Pri vseh kandidatkah smo opravili osnovni pregled, izmerili krvni tlak, telesno višino, določili ITM (indeks telesne mase) in opravili laboratorijsko pre-

iskavo krvi. Lahko rečem, da za nobeno ni pomembnejših zdravstvenih ovir za sodelovanje v akciji. Poudarila pa bi, da ne smemo izpostavljati samo lepote, ampak nam mora biti v prvi vrsti pomembno zdravje. Poleg uravnotežene in vitaminsko bogate prehrane nam prav redna telesna vadba zagotavlja dobro kondicijo in splošno počutje. Zato bi bilo prav, da bi sodelovanje v tej akciji pripomoglo k temu, da bodo vse udeleženke spremenile svoj stil življenja. In postane redna telesna vadba sestavni del njihovega vsakdanj-

S spremembo življenjskega stila se pokažejo rezultati na videzu telesa in tudi na boljšem počutju.

ka. Zato naj ne bo lepota cilj, ampak vzporedni rezultat!"

Kandidatke se predstavijo

Mojca Primožič - Po treh terapijah že 1,5 kg manj "Po treh terapijah se že poznajo rezultati, spremenila pa sem tudi svoj pogled na prehrano. Moram pohvaliti uslužbenke v studiu in celotno organizacijo. Tudi darila so mi všeč! Veselim se hčerine poroke, ki bo avgusta, ko bom že "fit". Takoj nato pa dopust, kjer bom brez zadržkov oblekla dvodelne kopalke!"

Ana Soldat - Končno so izbrali mene!

"Še sedaj kar ne morem verjeti, da sem bila izbrana. Z menoj se veseli tudi moja petčlanska družina. Razliko opazim že po treh obiskih in to ravno tam, kjer je potrebno. Želim zmanjšati maščobo v telesu, saj je krivec za mnoge bolezni, spremenila pa sem tudi svojo prehrano, ki je sedaj veliko bolj zdrava." **Tatjana Justin** - Želim spremeniti svoj življenjski slog "Že vrsto let se ubadam s prekomerno telesno težo, zato sem se odločila, da tudi preizkusim svojo srečo in sem se prijavila. Vesela

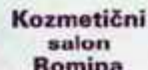
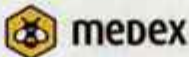
sem, da sem bila izbrana, z menoj pa tudi moja družina. Moj cilj je dolgoročne narave: spremeniti življenjski slog, se pravilno prehranjevati, oblikovati postavo in izgubiti nekaj kilogramov."

Pokrovitelji poskrbeli za spodbudo z izbranimi izdelki

Naša dekleta je razveselilo podjetje Medex iz Ljubljane z Appetit stopom s Pinnothinom(tm) iz pinjol korejskega bora. Perutnina Ptuj je poskrbela, da bodo na novo sestavljenih jedilnikih kakovostne jedi SlimFit. V VI-DA Studiu iz Ljubljane se poleg zdravstvenih storitev ukvarjajo tudi s prodajo naravnih negovalnih in terapevtskih proizvodov Cosmerba, prehran-

skih dopolnil, kot so klamatske alge AFA in probiotiki, ter naravne kozmetike iz klamatskih alg Nutrigea. **Luiiza Rožnik s.p.** je svetovalka in zastopnica naravne kozmetike Cyclax, ki jo bodo dekleta uporabljala to poletje. Iz **Lekame Deteljica iz Trziča**, so našim udeleženkam podarili anticelulitni čaj. V frizerskem salonu **Barbi v Škofji Loki** bodo poskrbeli za njihove pričeske, v kozmetičnem salonu **Romina v Šenčurju** pa za kožo. Vsekakor pa se moramo za prijaznost zahvaliti **dr. Brigiti Peternelj** iz zasebne preventivne ambulante **Medicap** v Šenčurju, ki je naše kandidatke še pred začetkom akcije pregledala, prav takega pregleda pa bodo deležne tudi ob zaključku akcije.

Gorenjski Glas

Kozmetični salon S RA ponuja najcenejšo kavitacijo v Sloveniji

40 minut kavitacije le 80 EUR + dodatna ugodnost gratis 30 minut limfne drenaže.

Ob tem še druge metode za lepoto in dobro počutje: nega obraza, depilacija, body wrapping, manikura, umetni nohti, pedikura, postopki z ultrazvokom in električno stimulacijo

SRA

Še posebna ponudba za upokojenke: 10% popust za pomladitveno nego zrele kože

Kozmetični salon S RA, Belančič Petra s.p., Škofjeloška cesta 8, 4000 Kranj, GSM: 040/833 094

V ŠTIRIH TEDNIH ENA KONFEKCIJSKA ŠTEVILKA MANJ!

HYPOXI

design your body

HYPOXI STUDIO
ŠENČUR
poslovna cona A 37,
Šenčur
tel.: 04/279 19 60
e-pošta: studio@hypoxi.si
www.hypoxi-sencur.si

& Gorenjci in zdravje

Verjamer v čim bolj preproste načine, kako ostati v formi. Pri meni gre tako, da moram najprej umiriti glavo, šele nato lahko storim kaj za telo. Idealna kombinacija za oboje je delo na vrtu, ki mi skoraj vsak dan posvetim vsaj uro. Čeprav že, ko sonce zahaja. Ko pridejo zimski meseci, pa je treba na smučke, alpske ali tekaške, če snega ni, pa pohajati po sredogorju.

Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj,
predstojnica Katedre za agrometeorologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

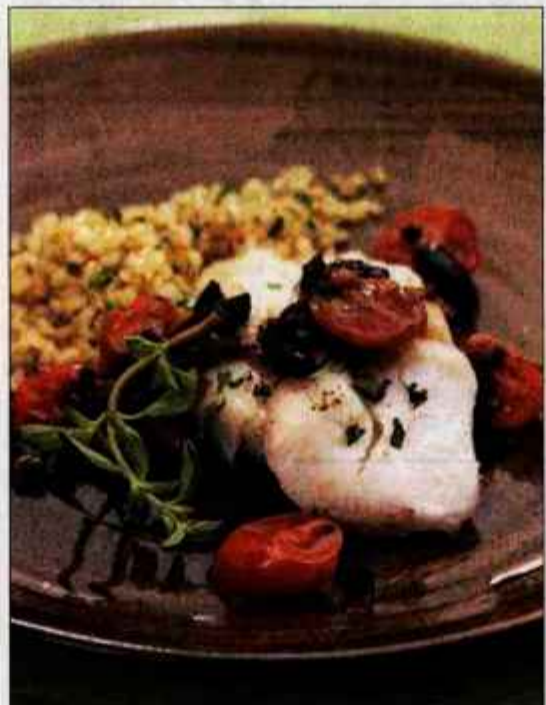
Posttravmatska stresna motnja in samomor

Znano je, da negativne izkušnje v otroštvu močno zaznamujejo posameznikovo duševnost. Številne študije so dokazale povezavo med travmatičnimi izkušnjami v otroštvu in poskusom samomora v odraslosti. Vzrok je v posttravmatski motnji, ki spremlja dogodek, so ugotovili raziskovalci iz Univerze v Baltimoru. V raziskavo so zajeli 1689 ljudi, ki so jih sledili vse od vstopa v osnovno šolo (približno petnajst let). Z njimi so opravili strukturirani pogovor, v katerem so ugotavljali travmatične dogodke iz preteklosti in pojav posttravmatske motnje. Ugotovili so, da je bilo travmatičnemu dogodku izpostavljenih 81 odstotkov sodelujočih, pri 8 odstotkih pa je prišlo do posttravmatske stresne motnje. Med slednjimi jih je desetina priznala, da so poskusili storiti samomor. V skupini, ki po travmatičnem dogodku ni razvila posttravmatske stresne motnje, jih je poskus samomora navedlo 2 odstotka. Znanstveniki so zaključili, da je pri tistih, ki po travmatičnem dogodku razvijejo posttravmatsko motnjo, bistveno povečano tveganje za samomor. (Archives of General Psychiatry, kk)

Sredozemska prehrana varuje pred demenco

Sredozemska prehrana poleg ugodnih učinkov na srce in ožije ščiti tudi pred upadom kognitivnih sposobnosti in zmanjšuje tveganje za Alzheimerjevo bolezen. V študiji so proučili podatke za 1875 ljudi, ki so odgovorili na vprašalnik o prehrani. Pri 482 so že ob vstopu v študijo opazili blag upad kognitivnih sposobnosti. Iz podatkov vprašalnika so izračunali skladnost s sredozemskim tipom prehranjevanja. V 4,5 leta sledenja so blag upad kognitivnih sposobnosti opazili pri 275 ljudeh. Pri tistih, katerih prehrana je bila najbolj skladna s sredozemsko, je bilo tveganje za upad kognitivnih sposobnosti manjše za 28 odstotkov v primerjavi s skupino, katere prehrana je bila s sredozemsko najmanj skladna. Koristi sredozemske prehrane so bile posebej očitne pri tistih, pri katerih je do upada kognitivnih sposobnosti že prišlo. Tveganje za razvoj Alzheimerjeve bolezni je bilo pri njih kar za 48 odstotkov manjše kot v skupini z že izraženim upadom kognitivnih sposobnosti in najmanjšo skladnostjo njihove prehrane s sredozemsko. (Archives of Neurology, kk)

Cepivo zoper papiloma viruse

Na 25. mednarodni konferenci o papiloma virusih na Švedskem so predstavili rezultate primerjalnega preizkušanja odobrenih cepiv proti humanim papilomavirusom. V študiji so proučevali dve ključni merili imunskega odziva: nevtralizirajoča protitelesa in spominske celice B. Čeprav imunski korelati zaščite pred rakom na materničnem vratu po cepljenju še niso znani, velja prepričanje, da imajo nevtralizirajoča protitelesa in celice B dolgoročno pomembno vlogo pri zaščiti žensk pred okužbo s HPV in poznejšim rakom na materničnem vratu. Doslej je identificiranih več kot sto tipov humanih papilomavirusov. Okužba z njimi (vsaj enkrat v življenju je okuženih okrog 80 odstotkov populacije, vendar pri večini okužba po šestih mesecih spontano mine), če se razvije v kronično, povzroča genitalne bradavice in raka na materničnem ustju. Izkazalo se je, da je cepivo učinkovito proti predrakavim spremembam, ki jih povzročata kronična okužba s hpv virusi 16 in 18, pa tudi, da spodbudi visoko in dolgotrajno raven protiteles proti HPV virusom. (The Lancet, kk)

Rak na dojkah: Ključno je zgodnje odkrivanje

DR. MOJCA SENČAR

nasvet

Rak na dojkah je najpogostejši rak pri ženskah in še vedno narašča. Na leto zbolijo v Sloveniji že okrog 1100 žensk. Ob tem pa moram dodati, da je rak na dojkah vedno bolj ozdravljiva bolezen, če je odkrit zgodaj. Že s tem, da smo se rodile kot ženske, tvegamo, da bomo enkrat do 75. ali 80. leta zbolele. Plačujemo tudi davek civilizaciji. Deklice zgodaj dobijo prvo menstruacijo, ženske jo zgubimo daleč po petdesetem letu. Pozno se odločamo za otroke, po 30. ali 35. letu, manjkrat rodimo ali sploh ne, stresno živimo, se slabo prehranjujemo, smo slabo telesno aktivne. Ven-

dar na to lahko vplivamo le malo. Zagotovo bi se morale naučiti že v poznih najstniških letih spoznati svoje dojke in si jih pravilno pregledovati vsak mesec do konca življenja. Rak na dojkah je v mladih letih sicer zelo redka bolezen, vendar bi že v mladih letih morale spoznati svoje dojke, da jih bomo poznale tako, da bomo v letih, ko je rak vse pogostejši (to je po 50. letu), začutile, da je nekaj narobe. Po 50. letu bi morale tudi redno na dve leti opravljati mamografijo, čeprav menimo, da so dojke "zdrave". Strokovno opravljena mamografija, ki jo odčita izkušeni radiolog, lahko

odkrije že tiste minimalne ne-tipne spremembe, ki bi postale tipne šele čez leto ali več. Ženska je z minimalnim zdravljenjem zdrava! Da se ti sesuje svet, ko zbolíš za rakom na dojkah, vemo le tiste, ki se nam je to zgodilo. Ne samo, da začneš razmišljati o svoji minljivosti, prizadeta je tvoja ženska samopodoba, posebej v času, ki še posebej časti ženske dojke. Hvala bogu, da pri večini ta negativna čustva bolj ali manj hitro zbledijo in znaga razum. Kaj dojke, življenje je tisto, ki je nenadomestljivo in je lepo, tudi brez takšnega okrasja. Za to spoznanje pa je potrebno

trdo delo vsake posameznice. Vsaka pa si mora najti svojo pot. Ene se priključijo skupinam za samopomoč, druge se ukvarjajo z glino, slikanjem, joga, spet druge poiščejo pomoč družina, otroci, prijatelji. Kot sem že omenila, najbolj pomembno je, da raka čim prej odkrijemo, da se spoprimeemo z njim s pomočjo uradne medicine, da poiščemo tudi tiste komplementarne poti, v katere verjamemo in ki nam lepšajo naš vsakdan. Le tako bomo verjeli, da smo naredili zase vse, kar smo lahko. Ob tem pa moramo imeti še srečo.

Europa Donna izkoristi vsako priložnost za večanje vedenja o raku na dojkah v slovenskem prostoru, saj je to še vedno premajhno. Še vedno namreč pride skoraj 50 odstotkov žensk z rakom na dojkah prvič k zdravniku, ko je bolezen že lahko napredovala ali celo metastatska. To nam Slovenkam prav gotovo ni v čast in govori o tem, da premalo same skrbimo zase. Zato je vsaka akcija, s katero opozarjamo ženske na pomembnost rednega mesečnega samopregledovanja od poznih najstniških let do konca življenja, še kako dobrodošla. In to je zagotovo tudi akcija Europe Donne in Leka z Lekadolom.

Požarna varnost

Gasilci so korajžni

Letos praznujemo 140 let organiziranega gasilstva v Sloveniji, mineva pa tudi 130 let od ustanovitve Požarne brambe Kranj. Ob tej priložnosti smo k pogovoru povabili starostu gasilcev, Kranjčana Vilija Tomata, dolgoletnega člana predsedstva Gasilske zveze Slovenije (GZS), sedaj pa člana komisije za zgodovino pri GZS in mednarodni gasilski organizaciji CTIF.

SIMON ŠUBIC

Letos praznujemo 140 let gasilstva v Sloveniji. Kako se je začelo?

"Ljudje so najprej od ognja bežali, nato so začeli spoznavati, da je bolje, če ga obvladajo. Ko so se začela razvijati mesta, so začeli razmišljati, da morajo organizirati gašenje. Zaradi velikih požarov so začeli v Evropi, pa že prej v Egiptu, oblastniki izdajati uredbe, danes rečemo požarne rede, po katerih so se morali prebivalci ravnati. Guverner flirskih provinc Bertrand je objavil predpis, da morajo biti hiše zidane, prav tako dimniki in tako naprej. Določili so posameznike, po navadi so to storili župani, ki so morali po cehovski dolžnosti, torej tesarji, zidarji, dimnikarji ..., gasiti. Nastal je problem, ker za dolženi za gašenje niso bili dovolj zavzeti, zamujali so na gašenje, zato je bilo treba stvari urediti drugače. In tako je grof Savinšek v Metliki zbral mlade fante in jim dejal, da bodo odtlej postavljali požarno brambo, ki je bila ustanovljena septembra 1868 na prostovoljni, društveni osnovi. Sedaj sicer poteka razprava, da so bila taka društva ustanovljena že pred tem letom, o čemer pa dvomim, saj je Avstro-Ogrska izdala predpis, po katerem se je dovoljevalo združevanje ljudi in delovanje društev šele leta 1867. Torej gasilce smo imeli v Sloveniji že veliko prej kot pred 140 leti, ko so se po vzoru severnih dežel prvi organizirali na prostovoljni, društveni osnovi. Na Gorenjskem se je na primer prvo gasilsko društvo ustanovilo leta 1876 v Škofji Loki, leta 1879 pa tudi v Kranju. Danes je PGD Kranj-Primskovo naslednik tega društva. Leta 1959 so se namreč v Kranju formirali policijski gasilci in prevzeli vso opremo tedanjega gasilskega društva Kranj."

Ali lahko ugotovimo, da je bilo pred 140 leti več požarov, gasilci pa so bili bomo opremljeni, sedaj pa je opremljenost vrhunska, a je požarov manj?

"Lahko bi tako ugotavljali. V tem času je neverjetno napredovala gradnja objektov, boljši so izolacijski materiali, po drugi strani je povsod urejen vodovod, ki je tudi pripomogel k hitrejšemu ukrepanju. Nevarnost v trenutni gospodarski krizi je, da se poskušajo varčevati ravno pri materialu, kar povečuje požarno ogroženost objektov. Današnja oprema gasilcev je v razvojem tehnike zagotovo strahotno napredovala, vse s ciljem, da so gasilci čim prej pri viru požara. Vendar so tudi danes požari lahko zelo obsežni in uničujoči. Pri tem je treba vendarle poudariti, da so policijski gasilci s svojo pripravljenostjo, usposobljenostjo in opremo strahotno pridobitev za požarno varnost večjih mest. Prostovoljni gasilci so največkrat sekundarna pomoč, držijo požarne straže, meni osebnosti pa je zelo všeč, ker prostovoljci po končnem gašenju lastniku pomagajo spraviti pogorišče."

V Evropi za dan gasilca velja 8. junij in ne 4. maj, ko je god sv. Florijana, zavetnika gasilca. Kako to?

"Prvo prostovoljno gasilsko društvo so že leta 1841 ustanovili v Nemčiji, po nekaterih informacijah se je to zgodilo prav 8. junija in od tod dan gasilca. Florijan je res zavetnik gasilcev, a tudi vodnarjev in mlinarjev ... Ni

pa edini zavetnik gasilcev, saj imajo Italijani in nekateri drugi sv. Barbaro, evangeljani, ki nimajo svetnikov, pa seveda nimajo niti zavetnika. Prav zato je dan gasilcev nekaj drugačnega, v bivši Jugoslaviji smo ga imeli septembra."

Kdaj so na Gorenjskem začeli gasilce plačevati?

"Ko je v Kranju prvič gorelo 1811, je ogenj zajel 263 stavb, uničil pa 184 hiš in 11 škodnjev. Že naslednje leto so v mestnem proračunu našli denar za nočnega požarnega čuvaja. Ta je bil plačan. Sicer pa so v Kranju policijski gasilski vod ustanovili leta 1959, ki je zrasel iz prostovoljnega gasilskega društva Kranj. Da je mesto dobilo poklicne gasilce, je treba iskati razlog tudi v veliki industrializaciji Kranja."

Ali lahko ugotovimo, da je bilo pred 140 leti več požarov, gasilci pa so bili bomo opremljeni, sedaj pa je opremljenost vrhunska, a je požarov manj?

"Lahko bi tako ugotavljali. V tem času je neverjetno napredovala gradnja objektov, boljši so izolacijski materiali, po drugi strani je povsod urejen vodovod, ki je tudi pripomogel k hitrejšemu ukrepanju. Nevarnost v trenutni gospodarski krizi je, da se poskušajo varčevati ravno pri materialu, kar povečuje požarno ogroženost objektov. Današnja oprema gasilcev je v razvojem tehnike zagotovo strahotno napredovala, vse s ciljem, da so gasilci čim prej pri viru požara. Vendar so tudi danes požari lahko zelo obsežni in uničujoči. Pri tem je treba vendarle poudariti, da so policijski gasilci s svojo pripravljenostjo, usposobljenostjo in opremo strahotno pridobitev za požarno varnost večjih mest. Prostovoljni gasilci so največkrat sekundarna pomoč, držijo požarne straže, meni osebnosti pa je zelo všeč, ker prostovoljci po končnem gašenju lastniku pomagajo spraviti pogorišče."

So morda gasilci včasih več tvegali kot danes?

"Ne bi tako rekel. Lažje bi dejal, da so bili bolj izpostavljeni nesrečam. Gasilci so bili in so zelo korajžni, včasih celo preveč in malo pozabijo na skrb za svojo varnost. Ko je potrebno re-

Vili Tomat / Foto: Gorazd Kavčič

ševati osebe iz goreče stavbe, gasilci pač tvegajo tudi del sebe, tako je bilo in bo."

Gasilci že dolgo ne posredujejo samo ob požarih ...

"Tako je, ne samo v primeru požara, gasilci danes pomagajo ob vseh elementarnih nesrečah. Gasilcev je pač toliko, da imamo na vsakih 16 kilometrov gasilsko društvo, zato je logično, da njihovo pomoč pričakujemo ob vsaki nesreči."

Kot največji problem se danes izpostavlja neurejen status operativnih gasilcev.

"Tudi včasih je bilo težko iti nekemu iz službe na intervencijo, vendar pa je danes zahteva po dobičku tako huda, da vsak delodajalec hitro reče, ali delaj ali pa bodi gasilec, oboje ne gre. To je tista nevarnost, ki se je vsak delavec boji. To področje je sicer razmeroma dobro urejeno v zakonu, a praksa je drugačna. Delodajalec sicer dobi refundacijo plače za čas odsotnosti svojega delavca, ki je šel gasiti, a mnogim to ni dovolj, saj delodajalec hoče še novo vrednost in dobiček. Tega seveda ne dobi poplačanega. Prav zato sedaj poteka diskusija za izboljšanje statusa operativnih gasilcev. GZS si skupaj z upravo RS za zaščito in reševanje prizadeva izboljšati stanje, naj-

brž bi se dalo delodajalce stimulirati, da imajo zaposlene gasilce, morda z davčno olajšavo ali kaj podobnega. Po drugi strani je treba ta problem reševati tudi s povečanjem števila operativnih gasilcev po posameznih gasilskih društvih."

Se bo prostovoljstvo v gasilstvu ohranilo?

"V urbanih sredinah zna obstoj gasilskih društev postati problem, saj ima mladina na razpolago vrsto drugih aktivnosti in je težko sestaviti pravo 'klapo' sovrstnikov, kar je zelo pomembno tudi v gasilskih društvih. Prav nič pa se ne bojim za podeželje, saj tam gasilstvo od majhnega 'okupira' ljudi. Treba je upoštevati, da gasilska društva ne pomenijo samo gasilskih aktivnosti, temveč so marsikje gibalno kulturna in družabnega življenja. Seveda pa se bo treba še naprej prizadevati, da gasilci v svoje vrste pridobijo mlade. Ko se mladi flovek enkrat 'zastrupe' z gasilstvom, bo do njega vedno čutil pripadnost. Če so včasih za gasilce dejali, da so društva modri halj in ne belih ovratnikov, torej da gasilstvo ni za izobražene, danes temu ni več tako. Danes najdeš med gasilci vse profile - od navadnih delavcev do izobraženih ljudi."

Stane Tomazič: "Prostovoljne gasilce potrebujemo predvsem zato, ker so ponavadi najbližje kraju požara. Mislim, da so izurjeni enako dobro kot profesionalni gasilci. Poleg tega pa še vedno pripravijo kakšno veselico."

Jakob Ribnikar: "Menim, da prostovoljne gasilce še vedno potrebujemo, da pomagajo ob različnih nesrečah, ne samo požarih. Sicer pa sem tudi sam pri prostovoljnih gasilcih. Zakaž pa ne bi pomagal, če lahko."

Milka Ribnikar: "Ko pride do nesreče, je pomembno, da imaš nekoga, ki ti bo čim hitreje priskočil na pomoč. Tudi tam, kjer imajo poklicne gasilce, ki se vedno zelo hitro odzovejo, je pomoč prostovoljnih gasilcev dobrodošla."

K. D., FOTO: GORAZD KAVČIČ

Piro term Časnjavek 17, 4207 Certlje Tel.: 04/2528400
požarno odporni elementi in sistemi d.o.o.

Osnovna dejavnost podjetja Piroterm, d. o. o., je iskanje in implementacija ustreznih preskušanih rešitev na področju pasivnega požarnega varstva (gradbenega požarnega varstva) v vseh tipih objektov, od preprostih do najbolj zahtevnih objektov.

ZAVAROVANJA

Stanovanje zavarujte na novo vrednost

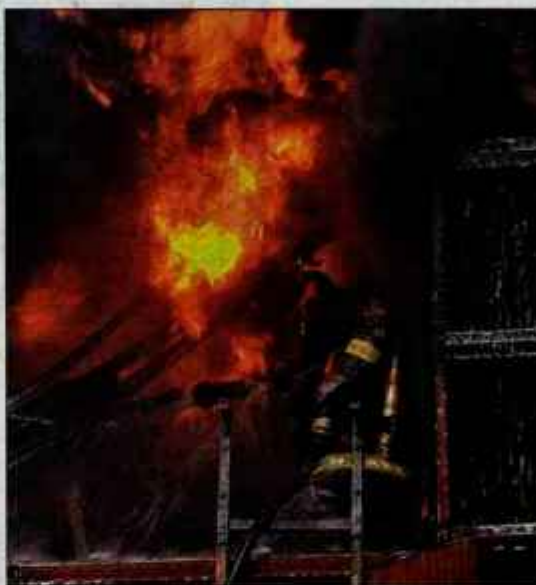
Če boste stanovanje zavarovali na novo vrednost, vam bo zavarovalnica v primeru poškodovanja ali uničenja stanovanja v požaru povrnila znesek, ki je enak novi vrednosti zavarovanih predmetov.

SIMON ŠUBIČ

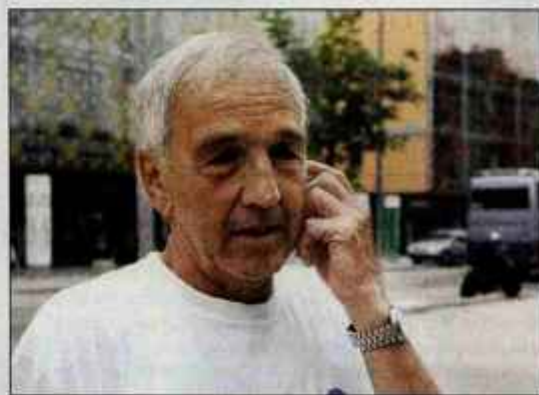
Na kakovost zavarovanja svoje nepremičnine večina pomisli šele, ko jih doleti nesreča, kot je požar. Šele tedaj se nekateri lastniki zavedo, da so svoje stanovanje ali hišo slabo zavarovali, da njihova zavarovalna polica ne pokrije vse nastale škode. Slabi volji in jezi na svojo zavarovalnico, češ da denar rada pobere, zelo nerada pa ga izplača, se boste najlažje izognili, če se pred sklenitvijo zavarovanja podrobno pozanimate, katero škodo in v kakšni višini vam krije.

"Pri sklenitvi klasičnega požarnega zavarovanja je izredno pomembna višina zavarovalne vsote, ki predstavlja gradbeno vrednost zavarovanega objekta. Zavarovalnici se pogosto odločajo za nižjo zavarovalno vsoto, ki

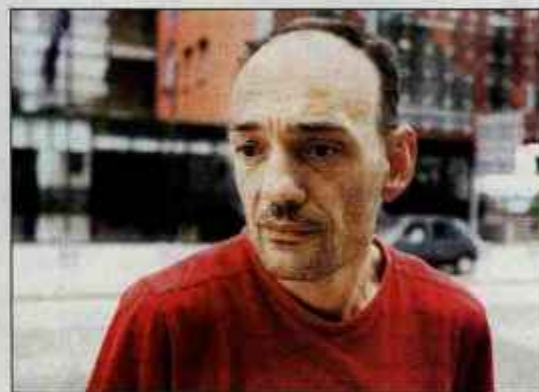
je posledično povezana z nižjo zavarovalno premijo. V tem primeru zavarovalnica obračuna škodo v razmerju med dejansko in zavarovano gradbeno vrednostjo objekta," svetujejo v Zavarovalnici Triglav. Zavarovalnice se teh problemov vse bolj zavedajo, zato skoraj vse ponujajo takšne zavarovalne pakete za vaš dom, ki krijejo nastalo škodo ob vseh vrstah nevarnosti. Na ta način ponujajo tudi možnost zavarovanja premoženja na novo vrednost, čeprav je vaš objekt že starejši. Zavarovanje premoženja na novo vrednost pomeni, da v primeru poškodovanja ali uničenja zgradbe oz. stanovanja zavarovalnica povrne znesek, ki je enak novi vrednosti zavarovanih predmetov. Ker pa povsod obstajajo izjeme, se pozanimajte tudi o njih.

Ko zagori, je prepozno razmišljati o tem, kakšno je vaše nepremičninsko zavarovanje. / Foto: Gorazd Kavčič

Stanislav Jenko: "Stanovanje imamo zavarovano zadnja tri leta. Predvsem je to dobro, če se zgodi kaj nepredvidenega, kot so poplave, požar ali toča, in nastane velika škoda."

Alojz Škulj: "Imam stanovanje, vendar ni zavarovano. Se pa strinjam, da je zavarovanje dobro imeti za tiste primere, ko se kaj nepričakovanega zgodi." / K. D., foto: Gorazd Kavčič

Enostavno in pregledno zavarovanje DOM AS

Med številnimi nesrečami, ki ogrožajo naše premoženje, so tudi požari. Mimogrede lahko pride do manjšega požara v kuhinji, ko se nam denimo vrame olje na štedilniku. In če v bližini ni nikogar, ki bi ga lahko pogasil, se požar razvije v večjega, ki ogrozi tudi objekt. A dejstvo je, da že majhen požar lahko naredi ogromno škode. Do požarne škode lahko pridejo tudi strele, hitro lahko pride tudi do kratkega stika v električni napeljavi, naše premoženje pa vse bolj ogroža tudi narava, ki je vse bolj nepredvidljiva in vse pogostejše kaže svojo moč ... "Odgovorno ravnanje vsakega posameznika je, da poskuša nevarnosti, ki pretijo na njegovo premoženje, omiliti, izgubljenega pa tako ali tako ne more povsem nadoknaditi, saj mora v sanacijo, če že drugega ne, vložiti vsaj svoj čas. Ko nas doleti nesreča, je zato dobro, da imamo sklenjeno kakovostno in ustrezno zavarovalno polico, saj zavarovalnica predstavlja še kako dobrodošlo pomoč pri sanaciji škode," pravi Franci Strniša, direktor kranjske poslovne enote Adriatic Slovenice.

Vrednost vašega premoženja lahko ohranite tudi z novim premoženjskim zavarovanjem Dom AS, ki so ga pred kratkim na podlagi dolgoletnih izkušenj razvili v zavarovalnici Adriatic Slovenica. "Z njim želimo zavarovancem ponuditi nabor tistih nevarnosti, za katere menimo, da morajo biti v vsakem domu 'pokrite'," je pojasnil Strniša. Dom AS je sodobno zavarovanje, ki omogoča, da z eno zavarovalno polico v celoti zavarujete dom in premičnine v njem za nevarnosti, ki nas ogrožajo v vsakodnevem življenju

(požar, izliv vode, vliom, vihar, poplava, potres ...). Z isto polico lahko nezgodno zavarujete tudi člane družine, hišne ljubljence, glasbila ... Dom AS pa ima še številne druge prednosti - sklenitev zavarovanja 'na novo vrednost' brez doplačila, zavarovanje kmetijskih premičnin, kritje stroškov čiščenja, brezplačno stanovanjsko asistenco Coris ...

Izbirati je možno med štirimi zavarovalnimi paketi - ožjim, standardnim, optimalnim in nadstandardnim, ki vključujejo nevarnosti z različnim obsegom kritij po meri zavarovanja. "Zavarovalna polica Dom AS je sestavljena iz štirih sklopov, ki zavarovance preprosto vodijo do sklenitve ustreznega

zavarovanja. V prvem in drugem sklopu lahko zavarujete svoj dom tako, da izberete najustreznejši zavarovalni paket, v tretjem in četrtem sklopu pa obstoječi paket prilagodite svojim posebnim željam in zahtevam," je razložil Strniša in dodal, da je cena zavarovanja v primerjavi s kritjem nevarnosti sorazmerno nizka.

Kot ugotavlja Strniša, so nov produkt zavarovalci lepo sprejeli: "Produkt je moderen in prilagojen sedanjemu času. Zavarovancem je preprosto razumljiv, saj je narejen zelo transparentno in pregledno, zato je malo možnosti, da bi prišlo do nesporazumov ob škodnih primerih ali pri samem zavarovanju."

Franci Strniša, direktor Adriatic Slovenice, PE Kranj

Vse na eni polici

Dom AS, naj sodobnejše premoženjsko zavarovanje za dom in družino

AdriaticSlovenica **AS**

Zavarovalna družba d.d. - Članica Skupine KD Group

PREVENTIVA

Priporočamo: gasilnik v stanovanju

SIMON ŠUBIC

"Za uporabo v stanovanju ali hiši so najbolj univerzalni šestkilogramski ročni gasilniki na ABC prah. Njihova dobra lastnost je, da so namenjeni gašenju več vrst požarov, t. j. požarov trdih snovi, kot sta les in papir, vnetljivih tekočin in plinov, primerne pa so tako za notranjo kot zunanjo uporabo. Slaba lastnost teh gasilnikov je, da je treba po končanem gašenju počistiti prah v prostoru. A kaj je to v primerjavi z njihovim namenom - gašenjem začetnih požarov in s tem preprečitvijo večje škode," svetuje strokovnjak za ročne gasilne aparate Gorazd Marn, sicer vodja servisa gasilnih aparatov v Gasilsko reševalni službi Kranj, kjer testirajo tudi tlačne posode. Ročne gasilne aparate ima le malo gospodinjstev, čeprav so zelo koristni, saj lahko z njimi preprečijo veliko škodo, ki jo povzroči večji požar, niso pa tudi pretirano dragi, saj povprečno stanejo od 18 do 48 evrov, odvisno od njihove velikosti.

"Če opazite požar v začetni fazi, ga boste z ročnim gasilnikom lahko pogasili, saj na primer šestkilogramski gasilnik vsebuje toliko prahu, da pogasi gorečo paleto oziroma kubični meter lesa. Brez gasilnika te možnosti nimate," pravi Marn. Začetni požar boste lahko pogasili tudi z nadomestkom gasilnega aparata, ki je polnjen z Bioversalom oziroma s prahom na peno, ki pogasi požare trdih goriv in vnetljivih tekočin ter ima zelo visoko moč.

Gasilnik je priporočljivo hraniti čim bližje dosegu rok. Gospodinje ga najbrž ne bodo pustile namestiti v kuhinji, vseeno pa ga spravite tako, da ne bo povsem založen. Ko izbruhne požar in nastane panika, se namreč lahko zgodi, da ga sploh ne boste našli. Požara električne napeljave in aparatov ne poskušajte gasiti sami, saj je nevarno, temveč takoj pokličite gasilce. In vedite, gasilne aparate je po zakonu treba dati pregledati vsako leto, le pri novem lahko počakate dve leti.

Požarna varnost v javnih objektih

Izvajanje inšpekcijskega nadzora v javnih objektih, v katerih se zbira večje število ljudi, sodi med najpomembnejše naloge inšpektorata za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

SIMON ŠUBIC

"Med opravljenimi inšpekcijskimi nadzori v javnih objektih, v katerih se zbira večje število ljudi, je bilo lani pregledanih 13 bolnišnic, 28 zdravstvenih domov, 260 turističnih objektov, 50 objektov za nastanitve, 98 objektov za šport in zabavo, 48 upravnih enot, 36 sodišč, 66 objektov agencij, bank, zavodov, opravili smo 249 nadzorov v trgovskih objektih ter 535 pregledov v objektih, namenjenih za vzgojo in izobraževanje, in 92 na kopališčih," je razložil Milivoj Dolšček, glavni inšpektor za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Inšpektorat je sicer v minulem letu opravil 7.516 inšpekcijskih nalog, od tega 4.836 inšpekcijskih nadzorov, izdanih je bilo 2.680 ureditvenih aktov, od tega 1.334 inšpekcijskih ureditvenih odločb. Kot je pojasnil Dolšček, je največ pomanjkljivosti v

Inšpektorji so lani opravili 249 nadzorov v trgovskih objektih. / FOTO: TINA DOGL, ARIIV

omenjenih javnih objektih ponavadi povezanih z nedelnim vzdrževanjem opreme in sredstev za gašenje, vključno s sistemi aktivne požarne zaščite, z usposobljenostjo zaposlenih delavcev, ki se morajo v skladu s predpisi redno usposabljanje za izvajanje nalog na podro-

čju varstva pred požarom, inšpektorji pa večkrat odkrijejo tudi nepopolne požarne ređe. "V nekaterih primerih smo ugotavljali, da se niso izvajale letne evakuacijske vaje," je razložil. "Inšpektorji imajo na voljo vrsto možnosti za ukrepanje proti kršiteljem, kot najbolj

oster in tudi skrajni ukrep pa je prepoved opravljanja dejavnosti. Tovrstni ukrep se v skladu z zakonom o inšpekcijskem nadzoru izreče predvsem v primerih, da se odvrne neposredna nevarnost za življenje in zdravje ljudi in živali," je še pojasnil Dolšček.

Ko zagorijo dragocene knjige

Požar, ki izbruhne v knjižnicah ali bankah, kjer hranijo mnoge dragocene knjige in podatke, je treba pogasiti hitro in pri tem povzročiti čim manj škode.

SIMON ŠUBIC

Živimo v obdobju, ko so elektronske naprave ekstremno ranljive, podatki in informacije, ki so shranjene na njih, pa so celo več vredne kot sama strojna oprema. Predmeti zgodovinskega pomena, kot so slike, knjige in dokumenti, so neprecenljivi in pogosto nenaдомestljivi. Prav zato morajo biti sistemi gašenja tako zasnovani, da povzročijo čim manjše uničenje varovanih predmetov in opreme ter s tem preprečijo katastrofalne posledice. "Za ta namen so najprimernejši sistemi za gašenje s plinskimi gasili, ki ne le hitro in zanesljivo pogasijo požar, temveč tudi ne poškodujejo zaščitenih prostorov, njegove vsebine in ne puščajo ostankov," pravi Jure Robas

iz Varstvenega inženiringa v podjetju Varnost Maribor. Sisteme z različnimi gasili delimo v dve skupini: na sisteme za gašenje s kemičnimi plini in sisteme za gašenje z inertnimi plini. Pri sistemih za gašenje s kemičnimi plini mehanizem gašenja deluje predvsem na fizikalni in le manjši delež na kemijski način. Glavni učinek zelo hitrega dovajanja plina v prostor s požarom je ohlajanje plamena. Njegove molekule absorbirajo toploto plamena in s tem znižajo njegovo temperaturo, onemogočijo nadaljnjo veržno reakcijo in vzdrževanje ter širjenje požara. Pri sistemih za gašenje z inertnimi plini pa princip gašenja temelji na izpodrivu koncentracije kisika v prostoru na 10 do 14 odstotkov, kar še ne predstavlja nevarnosti za ljudi, je

pa že zadosti nizka, da ogenj ugasne. Zaradi visokotlačnega sistema se postopek izpusta plinskega gasila v prostor zgodi v 30 do 60 sekundah, kar omogoča uporabnikom, da pravočasno in varno zapustijo prostor.

"Sisteme za gašenje s plinskimi gasili uporabljamo in jih kot take tudi priporočamo v objektih oz. prostorih, kot so telekomunikacijski centri, računski in kontrolni centri, skladišča nosilcev podatkov, naprave in centri za obdelavo podatkov, finančni centri in banke, arhivi, muzeji in umetnostne galerije, zgradbe in prostori zgodovinskega pomena, knjižnice z redkimi in dragocenimi knjigami, farmaceutski in medicinski prostori in tudi proizvodni obrati," svetujejo v poslovnem sistemu Varnost Maribor.

EURO GV

Mala Bukovica 1,
6250 Ilirska Bistrica
Telefon: 05/71 18 340
urf: www.eurogv.si
e-pošta: info@eurogv.si

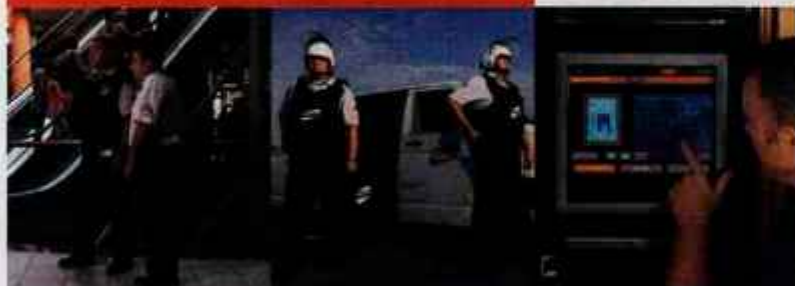

Izdelujemo moderno opremljena vozila z visoko tehnologijo, na področju varnosti in reševanja v skladu s Tipizacijo gasilskih vozil, izdano s strani Gasilske zveze Slovenije.

Proizvodnja zajema lahke priklopnike, terenska vozila, lahke transporterje, pa vse do težkih tovornih vozil, pri tem pa sodeluje s partnerji po vsej Sloveniji, Hrvaški in z državami EU.

Poslovni sistem Varnost Maribor

Varnost Maribor d.d.
Kraljevičeva Marka ulica 5,
SI-2000 Maribor

Tel.: +386 (0)2 230 30 10
E-mail: info@varnost.si
Splet: www.varnost.si

PE LJUBLJANA
Tel.: +386 (0)1 / 436 60 66
E-mail: ljubljana@varnost.si

PE CELJE
Tel.: +386 (0)3 / 425 68 00
E-mail: celje@varnost.si

PE PORTOROŽ
Tel.: +386 (0)5 / 674 67 77
E-mail: portoroz@varnost.si

PE MURSKA SOBOTA
Tel.: +386 (0)2 / 552 16 07
E-mail: murska@varnost.si

PE KOROŠKA
Tel.: +386 (0)2 / 878 67 80
E-mail: koroska@varnost.si

TEHNIČNO VAROVANJE

sistemi za avtomatsko odkrivanje in javljanje požara • sistemi za javljanje vloma in ropa ter klic v sili • videonadzorni sistemi • sistemi kontrole pristopa in registracije delovnega časa • sistemi elektronskega varovanja blaga pred krajo • videodomofonski in domofonski sistemi • sistemi za prenos alarmnih signalov (Infranet, IP, GSM) • varnostni centralno nadzorni sistemi (CNS) • sistemi varnostnega dima • varovanje knjižničnega gradiva

FIZIČNO VAROVANJE

varovanje oseb • varovanje premoženja • varovanje prodajnih • intervencija • varovanje javnih shodov in prireditev • upravljanje z varnostno-nadzornim centrom

VARSTVENI INŽENIRING

varstvo pred požarom • varnost pri delu • varstvo okolja • gradbena fizika • zaščita in reševanje • varstvo osebnih podatkov

PREVOZ DENARJA

prevozi večjih vrednosti • odvodi dnevnih izkupičkov

MEHANSKO VAROVANJE

varnostna vrata • mehansko varovanje

VARKAR PROIZVODNJA

nadgradnja gasilskih vozil • vozila za prevoz denarja s protistransko zaščito • druge nadgradnje vozil

Varovanje premoženja prepustite profesionalcem!

POGOVOR, OGLAS

Varnostna razsvetljava pogosto slabo urejena

SIMON ŠUBIČ

Zakon o varstvu pred požarom in drugi podzakonski predpisi od podjetij zahtevajo primerno skrb za požarno varnost. Nalagajo jim med drugim izdelavo požarnih redov in ocen požarne varnosti, pravilno in redno vzdrževanje gasilnih aparatov in vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite ... O tem smo se pogovarjali z mag. Tomom Zickero, vodjo laboratorija za preskušanje, meritve ter požarno in protieksplzijsko zaščito na ZVD Zavodu za varstvo pri delu Ljubljana, ki izvaja storitve varstva pred požarom, pregledov aktivne požarne zaščite, meritve neionizirajočega sevanja in izdelavo elaboratov eksplozijske ogroženosti.

Kakšen je osnovni namen sistemov aktivne požarne zaščite (APZ)?

"Osnovni namen sistemov aktivne požarne zaščite se nanaša na odkrivanje, javljanje ter alarmiranje različnih požarnih veličin (dimi, plamen, gorljivi plini itd.). Osnovni namen je torej v čim hitrejšem odkrivanju in javljanju požara, nekateri sistemi pa omogočajo tudi takojšnje gašenje požara."

Kateri so najpogostejši sistemi APZ?

"Najpogostejše se v podjetjih srečujejo s sistemi za odkrivanje in javljanje požara ter alarmiranje (dimni javljalniki), varnostno razsvetljavo ter napravami za odvod dima in toplote. Pri tem je potrebno opozoriti, da ima večina podjetij urejeno vzdrževanje sistema javljalnikov preko vzdrževalnih pogodb. Redko kje pa se srečamo s urejenim stanjem na področju varnostne razsvetljave. Najpogostejše napake so, da svetilke ne delujejo ali pa ni ustrezne

projektna dokumentacije, na podlagi katere bi se pregled lahko izvedel."

Ali je smiselna postavitev javljalnikov v bivalnem okolju? "Postavitev javljalnikov v bivalnem okolju je odvisna od subjektivnega zavedanja posameznika. Vsekakor je takšno varovanje smiselno, saj na trgu obstaja kar nekaj kvalitetnih in cenovno ugodnih javljalnikov požara. Takšni javljalniki delujejo na devetvoltno baterijo in praktično ne zahtevajo nobenega vzdrževanja, montaža je preprosta. V odločilnih trenutkih pa lahko veliko pripomorejo k uspešni evakuaciji stanovanjcev oz. reševanju premoženja."

Kakšen je pomen požarnega reda?

"Požarni red je interni organizacijski predpis, ki določa odgovornosti lastnika oz. uporabnika objekta in tudi

udeležbo vseh, ki se v objektu nahajajo oz. delajo, z namenom zagotavljanja požarne varnosti. Dokument je osnova za organizacijo požarne varnosti v objektu tako v organizacijskem kot v tehničnem smislu, kar mu daje uporabno vrednost. Zato je pomembno, da je narejen strokovno, kar pomeni, da so v dokumentu specifično predpisana preventivna ravnanja. Doslednost pri upoštevanju gradbeno tehničnih značilnosti objekta in del, ki se v objektu izvajajo (od zahtevnih pisarniških do najzahtevnejših tehnoloških postopkov), je bistvenega pomena za kvaliteto izdelan požarni red. S spremembami Zakona o varstvu pred požarom in Pravilnika o požarnem redu je zakonodajalec vnesel dodatne zahteve, kot so določitev in usposobljenost odgovorne osebe za gašenje in evakuacijo, obveznost praktičnega usposabljanja

Mag. Tom Zickero

nja za izvajanje evakuacije za določene objekte ..., zaradi katerih je kvalitetno izdelan dokument vsebinskega in ne le formalnega pomena."

Katera podjetja potrebujejo elaborat eksplozijske ogroženosti in kaj zajema?

"Elaborat eksplozijske ogroženosti se izdelava za tiste prostore v podjetju, kjer se nahajajo plini, hlapi, megle, pare ali prah, ki lahko v mešanici z zrakom tvorijo eksplozivno atmosfero in lahko ob prisotnem viru vžiga povzročijo eksplozijo. Z elaboratom eksplozijske ogroženosti ta tveganja opišemo in tveganje za eksplozijo zmanjšamo na

minimum ter napišemo potrebne tehnološke in organizacijske ukrepe, s pomočjo katerih se eksploziji kar se da izognemo, oziroma zaščito postavimo tako, da so učinki eksplozije neoporečni. V elaboratu tudi določimo cone eksplozijske ogroženosti, ki jih tudi grafično prikažemo. K elaboratu eksplozijske ogroženosti spada tudi usposabljanje vseh delavcev, ki delajo ali se lahko nahajajo v eksplozijsko ogroženih prostorih. Tako usposabljanje je zelo pomembno, saj je neupoštevanje organizacijskih ukrepov in nevednost delavcev ponavadi največji povzročitelj eksplozij."

Vaš strateški partner pri zagotavljanju varnega in zdravega dela

ZVD

ZVD Zavod za varstvo pri delu d.d.
Institute of Occupational Safety

TEHNIČNA VARNOST

- pregledi strojev,
- pregledi dvigal,
- pregledi tlačne opreme,
- meritve mikroklimne,
- električne meritve.

POŽARNA VARNOST

- izdelava požarnih redov,
- izdelava evakuacijskih načrtov,
- izdelava požarnih načrtov,
- izdelava elaboratov eksplozijske ogroženosti.

AKTIVNA POŽARNA ZAŠČITA

- pregled javljalnikov požara,
- pregled varnostne razsvetljave,
- pregled stabilnih gasilnih naprav,
- pregled naprav za odvod dima in toplote ...

MERITVE EMS,
FIZIKALNE MERITVE, EKOLOGIJA,
MEDICINA DELA,
USPOSABLJANJE,
IZOBRAŽEVANJE IN PUBLICISTIKA.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedeža - Kosilo: juha iz belušev, telečji zrezki po švicarsko, limonin riž, glavna solata z rukolo in redkvicami, češnjevi zavitek; **Večerja:** trdo kuhana jajca s tatarsko omako.

Ponedeljek - Kosilo: sesekljeni zrezki v paradižnikovi omaki, pire krompir, rdeča pesa v solati; **Večerja:** dušena blitva z jajci in slanim mladim sirom, zrnat kruh.

Torek - Kosilo: porova kremna juha, ocvrte rezine poente, glavna solata s šunko in tatarsko omako; **Večerja:** hrenovke na žaru, okisan krompir s čebulo.

Sreda - Kosilo: korenčkova juha s kosmiči, piščančja rižota, zelena solata s svežo kumaro; **Večerja:** omeleta z dušeno zelenjavo in zelišči (blitva, špinacija), zrnat kruh, jogurt.

Četrtek - Kosilo: ledvičke v omaki, krompir v koscih, mešana solata, češnje; **Večerja:** jajčevci v marinadi, zeliščna skuta, toast.

Petek - Kosilo: sojina enolončnica, marelični cmoki, kompot; **Večerja:** ocvrte ribice, zeljnata solata s krompirjem.

Sobota - Kosilo: zelenjavna juha, piščančevi ocvrtki, tržaški solatnik s fižolom, jagodna kupa; **Večerja:** bogata solata iz testenin (svedrci), šunke, sira in paradižnika, češnje.

Juha iz belušev

Sestavine: Tri četrt litra kokošje juhe iz jušne kocke, 300 g belušev (lahko iz kozarca), 1 rumenjak, 3 žlice smetane, 100 g graha, malo belega vina.

Beluše iz kozarca narežemo na koščke, glavice prihranimo, ostalo pa kuhamo 7 minut v kokošji juhi, nato pa zmešamo z električnim mešalcem. Zdaj dodamo mlad grah (ali iz konzerve) in kuhamo do mehkega. Na koncu primešamo glavice belušev in s smetano razmešan rumenjak. Juho še obogatimo s kozarcem belega vina in takoj postrežemo.

Telečji zrezki po švicarsko

Sestavine: 4 zrezki, 80 g šunke, 100 g edamskega sira, 2 jajci, malo moka, 2 žlici mleka, drobtine, sol, olje za cvrtje.

Zrezke potolčemo in na vsakega položimo po rezino šunke in sira; prepognemo jih in jih ob robu potolčemo, da se robovi sprimejo. Zdaj zrezke posolimo, pomokamo, povaljamo v jajcih, raztepenih z mlekom, in v drobtinah ter jih po obeh straneh ocvremo v vročem olju.

Češnjevi zavitek

Pripravimo navadno vlečeno testo, za nadev pa potrebujemo 1 kg izkoščičenih češenj, 10 do 15 dag masla ali margarine, 10 dag belih drobtin, sladkor.

Razvlečeno testo posujemo z drobtinami, ki smo jih oprali na maslu, posujemo s češnjami in sladkorjem, zvijemo in spečemo.

Hujšanje s češnjami

Le kdor ni pretirano moder, pusti, da čas, ko zorijo češnje, odide mimo njega neopažen. Pameten človek jih pač pametno porabi - z njimi si očisti telo, pomagajo mu k izgubi odvečnih kilogramov, ga osvežujejo v dneh hude vročine, baje celo zavirajo, da bi se prehitro postaral, mu izboljšujejo vid, ga pomirijo ...

PAVLA KLINER

"Če ste na vrtu najprej posadili jablano, naj bo drugo drevo češnja (*Prunus avium*). Spomladi boste lahko napravili imenitno kuro s svežimi češnjami. To vam bo nadvse dobro delo, ne glede na to, ali ste zdravi ali ne," svetuje veliki provansalski fitoterapevt Maurice Messegue.

Pri nas že tisoč let

Iz divje češnje so sadjarji vzgajali najrazličnejše žlahtne sorte, od rdeče in bele češnje do srčice. Prve selekcije naj bi napravili v Mali Aziji, rimski sladokolec in bogataš pa je češnjo pred dvema tisočletjema prinesel v latinski svet. Pred dobrim tisočletjem je osvežujoča sladka lepota prišla tudi v našo deželo in na mah uročila naše prednike. Višnja je tudi sorodnica češnje, od katere se razlikuje po tem, da ima manjše, bolj mesnate in bolj kiselkaste plodove in je nekoliko svetlejša barve. Češnje in višnje so zaradi majhne količine maščob, soli in beljakovin zelo pomembne za bolniško dieto, zlasti pri srčnih boleznih, boleznih obtočil, ledvičnih boleznih, revmatizmu, protinu in artritisu.

Dvodnevna kura s češnjami

Češnje se zelo obnesejo za shuševalne kure. Privoščite si dvodnevno češnjevo kuro,

s katero boste razstrupili črevesje in organizem, očistili kri, izboljšali prebavo, spraznili črevesje, odpravili utrujenost in pomirili živce. Dva do tri dni jejte samo češnje - kilogram do dva na dan. V tem času lahko pijete zeliščne čaje z malo prepečenca. Čeprav so češnje zelo krepilne, pa niso redilne, zato so zelo primerne za shuševalne kure. V zmernih količinah, to je deset do dvajset češenj na dan, jih lahko uživajo tudi sladkorni bolniki.

Za lepo in napeto kožo

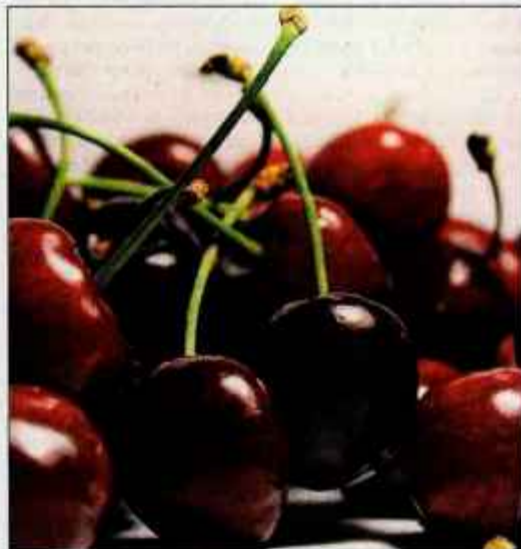
V češnjah je tudi karotin, iz katerega nastaja očem koristen vitamin A. Češnja velja za diuretično sredstvo, ki močno bene na vodo. Če zaužijete kozarec češnjevoga soka po fizični vadbi, boste dobro deli razbolelim mišicam. Češnja vsebuje tudi snovi, ki napenjajo kožo in zavirajo staranje. Če si želite, da bo vaša koža čvrsta, napeta in mladostna, izkoristite dneve svežih češenj. Najbolje, če premorete domače. Dnevni obrok tega okusnega sadeža vam bo vsekakor koristil. Pa naj gre za zdravje ali lepoto.

Za zdravo srce

Artritične bolečine blaži sveži sok iz črnih češenj. Sok je treba piti dva do tri mesece. Srčni bolniki naj uživajo češnje v obliki kompota, ki jih bo okrepil in osvežil ter preprečil nastajanje plinov v črevesju.

Izkoristimo čas, ko zorijo češnje.

Čas za češnjevo kuro

Peclji niso za stran

Stran ne mečite niti češnjevih ali višnjevih pecljev, saj so oboji zdravilni. Iz njih si lahko pripravite učinkovit prsni čaj za izkašljevanje, ki koristi še pri bledici, žene na vodo in pomaga pri izgubi odvečnih kilo-

gramov. Pripravimo ga tako, da posušene peclje en dan namakamo v vodi, da se zmehčajo, nato jih nasekljamo. Za liter vode potrebujemo slabo prgiščje pecljev. Popijemo tri do štiri skodelice čaja na dan. Če so peclji dobro posušeni, se ohranijo več mesecev.

Vse je pod nadzorom

100

V RAKOVIH KLEŠČAH

MARJETA SMOLNIKAR

Zdrav človek ima tisoč različnih želja, holan eno samo: ozdraveti. Kdo je to misel prvi izrekel, ne vem, vsekakor drži.

Sreda, 10. junija

Včeraj sem bila na ponovnem pregledu krvi za začetek šestega cikla kemoterapije. Tokrat je bila kri v redu in danes mi je v žilo steklo, če se ne motim, devet steklenič različnih tekočin. Med drugim močne kemikalije, ki na eni strani zdravijo, na drugi pa ogrožajo zdrave organe. Ampak, da ne bo pomote. Zaradi stranskih učinkov kemoterapije se ne pritožujem, saj so mi pomembnejši njeni zdravilni učinki.

Vendar. Naj bo s stranskimi učinki kemoterapije tako ali drugače. Dejstvo je, da je bil današnji 6A cikel kemoterapije zame zadnji. Prihodnje sredo prejmem še 6B cikel in s tem zaključim kemoterapijo. Do nadaljnjega bom prejemala biološka zdravila, tako imenovani tercevo. Če mi bodo višje sile naklonjene in bom zadržala s tercevom, lahko čez eno leto nadaljujem s kemoterapijo. Tako sem vsaj razumela zdravnico. Namreč. Kemoterapija mi je zmanjšala zasevke v pljučih, ni mi jih pa povsem uničila in biološko zdravilo mi ho, vsaj upam, ustavilo nadaljnje širjenje boleznih ali ga vsaj bi-

stveno upočasnilo. Kot mi je bilo že večkrat dano vedeti, me medicina popolnoma pozdraviti ne more. Vsaj na sedanjih stopnjah razvoja, ne.

Kako se po vsem tem počutim? Odlično. In še enkrat in še tisočkrat odlično. Nič mi ne manjka. Se najmanj vere in upanja. Verjamem, da se bom tudi s tercevom tako zelo ujela, če se tako izrazim, kot sem se s kemoterapijo. Da mi torej ne bo povzročal večjih preglavic. Sicer pa me jutri čaka še 6B cikel kemoterapije in potem spet silkanje pljuč. In šele slika bo pokazala, kje pravzaprav sem. Koliko zasevkov mi je kemoterapija uničila in koliko jih je ostalo.

Kar se mene tiče, živim, kot sem živel do zdaj. Organizem vzdržujem z zdravo hrano, zdravo pomeni brez mesa in katerih koli drugih živalskih prehranskih izdelkov, brez krompirja, čebule, česna, belega sladkorja, bele moke in vseh drugih belih in drugičnih strupov. Moja glavna hrana sta sezonska zelenjava in sadje. Prav danes sta mi Eva in Igor, sestra in svak, poleg kosila na Golnik prinesla tudi domače jagode in sveže nabrane borovnice.

Razen z zdravo hrano za svoje telo skrbim še z rednimi sprehodi, z redno telovadbo, zlasti s telovadbo za pljuča in s qi gongom. Skratka, vse imam

pod nadzorom. No, ja. Vsaj trdim se ineti čim več stvari pod nadzorom. Za stvari, ki jih ne morem imeti pod nadzorom, na katere ne morem vplivati, pa kratko malo prosim Boga, naj usliši moje prošnje in želje, če je takšna pač njegova volja.

A za pomoč ne prosim samo Vsemogočnega, Najvišje dobro. Neki slovenski misijonar, ki že osemindeset let živi in deluje v afriški Burundiji, mi je za pomoč priporočil pokojnega slovenskega misijonarja in salezijanca Andreja Majcna, ki je večino svojega dejavnega življenja preživel na Kitajskem in v Vietnamu. Z vsem srcem ga prosim, naj mi pomaga. (Se nadaljuje.)

ŽELEZNIKI

Tretje srečanje Nastranove rodbine

Potomci rodbine Nastran s Studenega se srečujejo vsakih pet let.

Minulo soboto je na Studenem pri Železnikih potekal tretji piknik Nastranove rodbine. Srečanja Nastranovih, ki izvirajo iz Studenega, pripravljajo na pet let, prvič pa so se potomci rodbine, ki danes obsega vsaj že pet generacij, v večjem številu zbrali leta 1999. "S tem smo želeli izpolniti željo staršev, da se tako kot večina rodbin ne bi srečevali samo na pogrebih," so pojasnili glavni organizatorji piknika Boris Benedičič ter Alojz in Igor Nastran. Za letošnji piknik so razposlali 125 vabil, vse do malih bratrancev, na Studenem pa se je nazadnje zbralo blizu dvesto odraslih in okoli sto otrok. Največ jih je prišlo iz Selške doline, sicer pa tudi iz drugih gorenjskih krajev, Štajerske in Primorske, sorodnike imajo še v Prekmurju ter Argentini in Avstraliji. Rodbinsko srečanje je obenem tudi priložnost za posodobitev rodovnika. Ta sega vse do leta 1641, do leta 1900 pa imajo predvsem podatke o gospodarjih in njihovih ženah. V rodovniku je danes vpisanih 750 sorodnikov, od tega je okoli osemdeset pokojnih, zajetih pa je 230 družin. A. H.

KAMNIK

Mesto zaživelo v srednjeveškem duhu

Sprevod udeležencev Srednjeveških dni v Kamniku

Kamnik so minuli konec tedna zaznamovali tradicionalni Srednjeveški dnevi, ki so v lepem poletnem vremenu privabili številne obiskovalce in sodelujoče. Petkov dopoldan je bil tudi letos namenjen najmlajšim, zvečer pa so odprli novo informacijsko točko na Malem gradu. Soboto so mesto preplavili vitezi, mečevalci, grajske dame, pesalci, koreniki in drugi srednjeveški liki. Glavni trg in Trg svobode sta se spremenila v srednjeveško tržnico, na različnih lokacijah po mestnem središču pa so cel dan nastopali član: KD Viteza Gašperja Lambergerja Jesenice, Gledališče Kolenc, Glasbeni atelje Carl Orff Kamnik grajski pisar Stane Osolnik in številni drugi. Vrhunec dogajanja je bilo letos že 3. tekmovanje za Vrtomirjev prstan, nekakšne srednjeveške igre brez meja, na katerih je letos slavila skupina iz Lukovice. J. P.

STRAHINJ

Zbrali denar za soščolce

Dijaki Biotehniškega centra Naklo Jure Jeglič, Anže Koželj in Vid Žitko so dali pobudo za organizacijo dobredelnega nogometnega turnirja, kar je podprla tudi ravnateljica Andreja Ahčin. V šoli je namreč nekaj dijakov, katerih družine so se znašle v socialni stiski. V četrtek, 11. junija, se je pomerilo v nogometu osem ekip. Zmago si je priborila ekipa NK Bistrica, najboljši strelca je bil Blaž Fister, najboljši igralec Luka Kalan in najboljši vratar Aleš Baloh. Prvim trem ekipam so podelili pokale, najboljšim igralcem pa praktične nagrade. S prodajo izdelkov na stojnicah in prispevki donatorjev so zbrali 1700 evrov. Denar iz šolskega sklada bodo razdelili med dijake, ki potrebujejo pomoč. S. S.

RAČUNALNIK IN JAZ (150)

Starejši dohitevajo mlajše

ROBERT GUŠTIN

Nove tehnologije, računalniki in internet so bolj ali manj domena mlajših generacij. Ste prepričani? Najnovejše raziskave kažejo, da tudi starejši vedno bolj postajajo del informacijske družbe in aktivni uporabniki računalnikov.

Več kot polovico spletne populacije sestavljajo osebe med 18. in 44. letom starosti, ven-

dar pa je v zadnjem času opaziti vse večjo zastopanost starejših generacij. To je nekako v nasprotju s splošnim pričanjem, da je generacija letnik 1977 do 1990 najbolj uveljavljena in vseh področjih svetovnega spleta.

Internet za zabavo in komuniciranje s prijatelji ter družino res najpogosteje uporabljajo najstniki. Sem sodijo aktivnosti, kot so spremljanje spletnih videov, igranje spletnih iger, poslušanje glasbe in uporaba socialnih medijev. Generacija letnik 1965 do 1976 pa prevladuje na področju e-bančništva, e-nakupovanja in iskanja spletnih zdravstvenih informacij. Pri uporabi e-pošte pa se celo generacija veteranov letnik 1937 do 1945 lahko kosa z drugimi. E-pošto uporablja 74 odstotkov oseb, starih 64 let ali več. Zanimivo je, da je popularnost te storitve pri najstnikih v upadu, saj jih je leta 2004 89 odstotkov trdilo, da uporabljajo e-pošto, leta 2008 pa je takih le še 73 odstotkov. Pri starejših uporabnikih je iska-

nje zdravstvenih informacij tretja najbolj priljubljena spletna aktivnost, nahaja se takoj za e-pošto in klasičnim iskanjem.

Največjo rast prisotnosti na internetu je zaznali pri osebah med 70. in 75. letom starosti. V letu 2005 je bilo na spletu prisotnih 26 odstotkov posameznikov te starostne skupine, leta 2008 pa je ta odstotek narasel na 45. Pričakuje se, da se bodo razlike med prisotnostjo posameznih generacij na internetu v prihodnosti še zmanjševale, zaenkrat pa največji delež spletne populacije predstavljajo mlajši posamezniki. Predvsem na določenih področjih je opaziti, da se razlike med generacijami počasi zmanjšujejo. Srednja generacija in starejši vse bolj pogosto spremljajo spletne video vsebine, po drugi strani pa je mlajša generacija vse bolj aktivna na področju spletnega bančništva in rezervacij potovanj.

Po najnovejših podatkih kar 63 odstotkov gospodin-

stev igra računalniške igre ali videoigre na igralnih konzolah. Pričakovali bi, da so te aktivnosti zanimive najstnikom in otrokom, pa vendar raziskave kažejo drugače. Povprečna starost igralca je 35 let, 26 odstotkov navdušencev nad videogrami je starih 50 let ali več. Igralci pod mejo 18 let s 25 odstotki predstavljajo celo za eno odstotno točko manjšo skupino. Skupina med 18. in 49. letom je največja, z 49 odstotki. Pri nakupih iger prednjačijo moški z 52 odstotki.

Sledi pa še en zanimiv primerjalni podatek glede na spol. Ženske starejše od 18 let so marketinško bolj zanimive, saj jih kar 34 odstotkov igra videoigre. Pri moških, mlajših od 17 let pa si z videogrami krajša čas le 18 odstotkov fantov. Da so Nintendo Wii, Playstation, Xbox in podobne igralne konzole zares priljubljene, dokazuje podatek, da ima igralno konzolo kar 42 odstotkov ameriških gospodinjstev.

PREJELI SMO

Ali je to res mogoče

Prebivalci Struževskega, Police, Okroglega in Naklega smo že veliko pisali o nameravani selitvi centra za odpadke iz Tenetiš na Polico. Lani so trije "gospodje oblastniki" kar brez nas, ki tu živimo, enostavno podpisali dogovor o umestitvi regijskega centra za ravnanje z odpadki na to novo lokacijo, ki leži na meji med kranjsko in nakelsko katastrsko občino, kjer so omenjene vasi, Struževa pa je del kranjske občine.

Tako pravico in odločanje o našem okolju in življenju pa so si sedaj prilastili še gorenjski župani. Na sestankih CERA vsi, razen dveh, dvigajo roke za Polico, čeprav se še ni zgodilo, da bi kdo od njih govoril z nami, ki tu živimo. Kranjskim poščupanom pa smo na sestanku, ki smo ga mi predlagali, našli vse vzroke, zakaj smo proti centru za odpadke, t. j. največjemu onesnaževalcu okolja. O tem smo že veliko pisali v Gorenjskem glasju. Kdo pa ne bi dvignil roke za to, da se znebi vseh smeti. Torej gorenjski župani na zaprtih sejah odločajo o našem okolju in življenju. Ali sploh vedo, da Ustava vsem Slovencem zagotavlja pravico do zdravega življenjskega okolja. Zakaj novinarji ne morejo prisostovati njihovim sestankom? Odgovorni celo izjavljajo, da sklepi CERA ne smejo priti v

javnost, ker se bo civilna iniciativa takoj dvignila. Zakaj nas ne vabijo na sestanke in kaj skrivajo pred nami? Tako imamo občutek, da je CERO celo nad ministrstvom in nad Ustavo, kot da so oni zakonodajalci. Kje je pravica do dostopa informacij javnega značaja? Na Polici ne bi bilo ogroženih le nekaj hiš, ampak kar štiri vasi z okoli 700 prebivalci. Upamo si trditi, da bi "dobrote" centra občutili tudi prebivalci severozahodnega dela Kranja, vse do hotela Creina, Gimnazije, trgovskega centra Lidl in Gorenje Save. Treba je preštudirati strokovno študijo iz leta 1998, iz katere vse to izhaja. Čudi nas, da so se kranjski občinski možje odločili za to lokacijo, saj so jo strokovnjaki leta 1998 opustili. Civilna iniciativa zastopa vseh 750 podpisnikov, ki smo jih zbrali ob spornem podpisu dogovora in poslali na vse institucije, ki bi nam lahko pomagale pri rešitvi problema.

Ali časi diktature še niso minili, ali bodo tudi danes zaprli nas, ki se v imenu občanov Naklega in Struževskega borimo za čisto življenjsko okolje, kot so vodilni naredili že takrat, ko so Nakljanecm vsilili asfaltno bazo. Povejte nam, ali smo mi, ki tu živimo, brez državljanških pravic, da o splošnih človekovih sploh ne govorimo.

Zakaj nas zavajate, da bi bila na Polici samo sortirnica odpadkov v Exotermu? Le

kako bi ta stavba vsak dan sprejela za cel stadion smeti, kolikor jih nepovedujete? Hiše na robu okrogelske dolrave pa bi bile skoraj del smetišča. Ali bo res vso dejavnost prevzela kranjska Komunala, ali bo res eden od občinskih mož postal direktor? Ali res vsega tega javnost ne sme izvedeti? Morda nam ne bi bilo treba vsega tega spraševati, če bi novinarjem pustili do informacij. Ali se bomo morali poslužiti istih metod, kot so se jih Tenetišani? Zakaj skušate smeti pripeljati v tako poseljeno območje, blizu mesta in vasi, če pa so strokovnjaki že potrdili obstoj primernejših, manj poseljenih lokacij.

Za CI NAKLO-STRUŽEVO
Vinko Ušeničnik
in Mara Črnilec

Lepa Škofja Loka

Ali si res lepa? Greš po mestu, vidiš mogočne lepe stare hiše, ki so skoraj vse obnovljene. Lahko bi rekla, da sem ponosna, da sem tukaj doma. V poletnem času imamo Homanovo hišo in prečudovito lipo, kamor se z veseljem usedem in z znanci malo poklepetam. Imamo Rotovž, ki nam je tudi v ponos. Seveda imamo tudi zapro Krono - grozal! Potem je teh lepih občutkov že skoraj konec. Bog ne daj, da greš na Sponjki trg. Lahko gledaš hiše, ki bi bile ponos vsakemu

mestu. Vidiš nekaj hiš, ki so bile pred časom obnovljene, danes to skoraj ni več opazno. Veliko več je razpok, ki so vsak teden večje. Nešteto let že govorijo o obvoznici. Ogrožena ho majhna vas Suha. Ali ni drugih možnosti? Uničuranju rodovitnega polja ... Poglejmo samo industrijsko cono na Trati. Danes tam samevajo zgradbe. No, saj je to tudi nekaj. V mojih mlajših letih je bilo rečeno, da je Sorško polje zbiratelj pitne vode, celo za Ljubljano. Obdelovalnega polja je vse manj.

Škofja Loka ima veliko semaforjev. Rečeno mi je bilo, da so šli projektanti pogledat v druge države. Verjetno ne v evropske, morda so se zgledovali po Balkanu ali še dlje. Povsod po svetu danes odstranjujejo semaforje in jih nadomeščajo s krožnim prometom. V Škofji Loki je zanje dovolj prostora, promet bi tekel veliko hitreje, tudi onesnaževanje zraka bi bilo manjše. Zanimam nam bodo zelo "hvaležni". Sprašujem se, kdo je imel prste vmes in pobral denar, koliko so stali ti projekti in kdo jih je odobril, verjetno naši zastopniki. Seveda smo jih izvolili mi. Ali smo tako neumni? Ali nas imajo pač oni za tako neumne? Domnevam, da cela stvar ni bila poceni. Denar bi se lahko porabil za dostojno knjižnico, ki že kar prekipeva od prenapoljenosti in nam res ni v nikakršen ponos.

MARGARETA MLINAR,
Škofja Loka

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naložila za objavo sprejemamo po telefona 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebnostno na Blevenski cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrta do 11.00 ure! Cena oglasov in servisa v rubriki: tredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04/53 15 249. Izleti: MADŽARŠKE TOPLICE: 25. - 28. 6., 29. 6. - 4. 7., 27. - 30. 8., 31. 8. - 5. 9.; TRST: 9. 7.; PELJEŠAC 21. 9. - 28. 9.; KOPALNI IZOLA: 22. 6.; GARDALAND: 25. 6., 29. 6.**KULTURNO DRUŠTVO LOŠKI ODER, SPODNJI TRG 14, ŠKOFJA LOKA 20. 6. ob 18. uri, Ivan Tavčar-Ludvik Kaluža: COPRNIŠKA KRVAVA RIHTA V LOKI, sodelovanje na VENERINI POTI; osrednji dogodek na Mestnem trgu; 21. 6. ob 21. uri, Ivan Tavčar-Ludvik Kaluža: COPRNIŠKA KRVAVA RIHTA V LOKI, gostovanje v Dobu pri Domžalah na 12. FESTIVALU GORENJSKIH KOMEDIJANTOV****OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.****PRIREDITVE****Pozdrav poletju****Jesenice** - V okviru Poletnih prireditev na Stari Savi bodo v petek, 19. junija, ob 17. uri v zabavnem programu poletje pozdravili mladi z jeseniških osnovnih in srednjih šol ter glasbene šole. Na programu bo zabava s Karavano rocka #4. Nastopili bodo: Pesadilla, Epic Fail, Arthem in ChillOut. V primeru dežja bo prireditev v TVD Partizanu Jesenice.**Pesniški večer****Kranj** - Danes, v torek, 16. junija, ob 20. uri se bo v lokalu Mitnica v Kranju, v organizaciji Krice Krace, zgodil pesniški večer Pesniki pesniškega portala Pesem.si.**IZLETI****Po Mežakli****Kranj** - Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v nedeljo, 5. julija, na prijetno planinsko potepanje po Mežakli. Nezahtevne hoje bo za 5 do 6 ur. Odhod z osebnim prevozom (ali posebnim avtobusom) izpred hotela Creina bo ob 6. uri. Prijave in dodatne informacije pri vodnikih/-cah ali v društveni pisarni: Majda, 040/333-862 oz. Majda.Papler@telemach.net, Tatjana, 051/603-475 oz. tatjana.cvetko@gmail.com in v pisarni društva, na lokaciji: Iskratel, vhod na škofjeloški strani pri ambulanti ob sredah od 17. do 18. ure.**Na feratanje v Vincentinske Dolomite****Kranj** - PD Iskra Kranj vabi svoje člane in ljubitelje zavarovanih plezalnih poti na tridnevno feratanje v Vincentinske Dolomite. Odhod z minibusom izpred hotela Creina bo v četrtek,

25. junija, ob 1. uri. Ture tehnično niso preveč zahtevne, vsekakor pa je zadeva le za nevtoglave gornike. Za drugo ferato je potrebna tudi dobra kondicija. Sestanek z udeleženci bo v četrtek, 18. junija, ob 19. uri v sejni sobi društva na Laborah. Informacije in prijave pri vodnikih: ob sredah od 17. do 18. ure v pisarni PD Iskra na Laborah, e-pošta rucigajm@volja.net ali SMS na 041/350-204 (M. Ručigaj).

Pohod na Jakoba**Preddvor** - Turistično društvo Preddvor vabi na 20. tradicionalni družinski pohod na sv. Jakoba v nedeljo, 21. junija. Start bo ob 7. uri v Podaku, zaključek ob 12. uri, maša ob 10.30, celo dopoldne boste lahko sodelovali pri družabnih igrah in si prisluzili lepe nagrade, turistični delavci pripravljajo tudi otroško delavnico in okroglo mizo z gorenjskimi župani, tema bo ekologija in problematika smeti.**OBVESTILA****Brezplačno vodenje po Kranju****Kranj** - Turistično društvo Kranj v petek, 19. junija, ob 17. uri in v soboto, 20. junija, ob 10. uri organizira za vse, ki bi želeli spoznati bogato kulturno, naravno in tehniško dediščino enkratnega mesta na skali, brezplačno vodenje po mestu Kranj.**Management naravne in kulturne dediščine****Škofja Loka** - Občina Škofja Loka vabi na mednarodno konferenco Management naravne in kulturne dediščine. Slavnostno odprtje bo jutri, v sredo, 17. junija, ob 19. uri - SV stolp Škofjeloškega gradu. Otvoritveno predavanje bo imel dr. Frans Brouwerja in sicer bo naslov predavanja Kuturni management (Nizozemska). Vse informacije: www.skofjaloka.si.**Začetek kolesarjenja upokojencev****Gorenja vas** - Društvo upokojencev občine Gorenja vas - Poljane začne jutri, v sredo, 17. junija, z vodeno vadbo v kolesarjenju za vse člane in nečlane, željne skupnega kolesarjenja. Začetek vadbe bo ob 17. uri izpred stavbe bivše Alpinje v Gorenji vasi. Prvo srečanje bo spoznavanje med seboj in skupni dogovor o željah. Zvedeli boste veliko koristnih informacij o pravilnem kolesarjenju, nastavitvi koles za boljše počutje med daljši vožnjo ipd. S seboj vzemite kakšen bidon - plastenko vode, čelado in dosti dobre volje.**RAZSTAVE****Nebesni atelje****Jesenice** - V Foto galeriji Jesenice v avli gledališča Toneta Čufarja bodo v petek, 19. junija, ob 19. uri odprli skupinsko razstavo fotografij Foto kluba Nova Gorica z naslovom Nebesni atelje.**Ročna dela v Naklem****Naklo** - Društvo upokojencev Naklo pripravlja v domu Janeza Filipiča v Naklem razstavo ročnih del članic in članov, ki jo bodo odprli v petek, 19. junija, ob 16. uri. Oprta bo do nedelje, 21. junija, vsak dan med 9. in 18. uri. Ročna dela za razstavo bodo sprejemali jutri, 17. junija, med 9. in 11. uro v domu Janeza Filipiča.**PREDSTAVE****Trije prašički****Naklo** - Iz Osnovne šole Naklo vabijo v petek, 19. junija, ob 18. uri v Kulturni dom Janeza Filipiča Naklo, kjer bodo otroci iz šole v okviru zaključka projekta Comenius predstavili muzikal Trije prašički. Vstopnine ni.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

 BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
Strahinj 99, 4202 Naklo
Tel.: 04/277 21 00
Faks: 04/277 21 18

Za določen čas s polnim delovnim časom.

KUHARJA/ICO IV

Pogoji:

- izobrazba IV. stopnje: kuhar;
- zaželene delovne izkušnje v velikih kuhinjah;
- poznavanje sistema HACCP;
- nastop dela po dogovoru.

Vabimo vas, da ponudbe z življenjepisom, potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev ter opisom delovnih izkušenj pošljete v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Biotehniški center Naklo, Strahinj 99, 4202 Naklo.

Prijavljeni kandidati /-ke bodo o izboru obveščeni/-e v zakonitem roku.

OSMRTNICA*Svoboda je prečuden sad,
ki ti ne pade v roke sam z drevesa,
v vrhove strme, ki vihar jih stresa,
sam moraš ponj, če rad ali nerad.*

Matej Bor

V 86. letu je svojo življenjsko pot sklenil naš dragi mož,
oči, dedi, pradedi in tast**STANE ŠINKOVEC**
nosilec partizanske spomenice 1941.Od njega se bomo poslovili jutri, v sredo, 17. junija 2009,
ob 15. uri na kranjskem pokopališču.Žena Nena, hčerki Janina in Tjaša
ter sin Jan z družinami
Kranj, 14. junija 2009**OSMRTNICA**

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga

NADJA OVEN
rojena ŠušteršičOd nje se bomo poslovili danes, v torek,
16. junija 2009, ob 15. uri, na
Mestnem pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba
od 9. ure dalje v poslovilni vežici na tamkajšnjem
pokopališču.Žalujoci: mož Franci, hčeri Sonja in Tanja
s Tomažem ter vnuk Domen
Hrastje, 12. junija 2009 **MojeDelo.com**
Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Podutiška 92,

1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700

VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILTVENIH OGLASOV (300 - 500)

NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Kuhar m/ž (Kranjska Gora/Gozd Martuljek)

Kot vodilno podjetje na področju turizma in hotelstva v občini Kranjska Gora vas vabimo, da postanete član našega kolektiva in se nam pridružite na delovnem mestu kuharja. Pričakujemo: IV. ali V. stopnjo izobrazbe smeri kuhar ali druge ustrezne smeri, vsaj 1 leto delovnih izkušenj z delom v kuhinji, samostojnost pri delu, inovativnost, natančnost in kreativnost. Hit Alpinea, d. d., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora, prijave zbiramo do 11. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Zunanji sodelavec na področju trženja oglašnega prostora m/ž (Škofja Loka)

Smo regionalna Media TV, ki se ukvarja z lastno video produkcijo in oddajanjem televizijskega programa. Iščemo zunanji sodelavca na področju trženja oglašnega prostora. Trženje televizijskih oglasov, telopov, reportaž, predstavitev in filmov, trženje jumbo plakatnih mest. Nudimo plačilo po učinku, 25 % od realizacije. Delovno mesto je prosto tako oz. po dogovoru. Media partner, d. o. o., Kapucinski trg 8, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 11. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Komercialist-svetovalec za prodajo didaktičnih pripomočkov m/ž (Gorenjska/Štajerska/ osrednja Slovenija)

Si želite dinamično delo na terenu in ste dobro organizirani? Imate občutek za delo z ljudmi, ste komunikativni in vas veseli prodaja? Potegujte se za delo komercialista-svetovalca za prodajo didaktičnih pripomočkov pri že znanih naročnikih. Manpower, d. o. o., PE Ljubljana 1, Vodovodna 101, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 09. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Zastopnik - svetovalec m/ž (Gorenjska)

Pričakujemo: minimalno V. stopnjo izobrazbe (srednja strokovna ali splošna izobrazba); komunikativnost, fleksibilnost; veselje do dela z ljudmi; vozniški izpit kategorije B. Zaželeno lastno osebno vozilo in izkušnje v prodaji. Nudimo: dinamičen tim sodelavcev; fleksibilen delovni čas; stimulativno nagajevanje; izobraževanje; profesionalen pristop; zaposeljevanje za določen čas z možnostjo podaljšanja. Merkur zavarovalnica, d. d., Tivoljska 40, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 09. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Šivilje m/ž (okolica letišča Btnik)

Zaposelimo šivilje. Delo je zagotovljeno za daljše obdobje! Pričakujemo delovne izkušnje, natančnost, točnost, hitrost in odgovoren pristop do dela in podjetja. Nudimo redno delo v urejenem okolju. K.L.K., d. o. o., Mengeška cesta 26, 1236 Trzin, prijave zbiramo do 08. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Produktni inženir m/ž (Kranj)

Kandidat/kandidatka naj izpolnjuje naslednje pogoje: končan vsaj visokošolski študij Fakultete za elektrotehniko, Fakultete za računalništvo in informatiko ali druge primerljive fakultete, aktivno znanje angleškega jezika, zaželeno znanje še enega svetovnega jezika, poznavanje programskih orodij, sposobnost dela v skupini, zaželeno delovne izkušnje na podobnih delih. Iskraemeco, d. d., Savska Loka 4, 4000 Kranj, prijave zbiramo do 30. 06. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Sistemski inženir na področju strojne in programske opreme m/ž (Kranj)

Kandidat/kandidatka naj izpolnjuje naslednje pogoje: končan vsaj visokošolski študij Fakultete za elektrotehniko, Fakultete za računalništvo in informatiko ali druge primerljive fakultete, aktivno znanje angleškega jezika, zaželeno znanje še enega svetovnega jezika, poznavanje programskih orodij, sposobnost dela v skupini, vsaj tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih del. Iskraemeco, d. d., Savska Loka 4, 4000 Kranj, prijave zbiramo do 30. 06. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Natakar - vajenec m/ž (Zgornje Piričice - Medvode)

Iščemo mladega nadobudnega sodelavca/ko za strežbo z željo po učenju in izpopolnjevanju, z veseljem do vsakodnevnega stika z različnimi ljudmi ter resnim odnosom do dela. Zaposeljevanje preko študentskega servisa z možnostjo kasnejše redne zaposelitve ali redno delovno razmerje s poskusno dobo. Ste iz okolice Medvod in vas delo zanima? Pokličite, pišite ali pa nas kar obiščite. Gošlina Mihovec, Pečac Jemec s.p., Zgornje Piričice 54, 1215 Medvode, prijave zbiramo do 07. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Komercialist za čistilno opremo m/ž (Kranj)

Imate izkušnje iz prodaje čistilne opreme in sanitarnega potrošnega materiala? Zelo radi komunicirate, znate svetovati in imate dobro izražene prodajne sposobnosti? Pridružite se našemu naročniku, ki zaradi širitve poslovanja na območju Kranja išče primerno kandidate. Trenkwalder kadrovske storitve, d. o. o., Leskovaška cesta 9e, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 06. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Mizar - sejemski monter m/ž (Tržič, Slovenija in tujina - sejmi)

Medse sprejemamo sodelavca - mizarja za delo v delavnici in na terenu - tujina montaža sejemskih postavitvev. Bodite samostojni, vodja ekipe, zaželen vozniški izpit za kamion, pripravljenost delati več kot osem ur na dan. Lokacija delavnice je Tržič. SOS inženiring, d. o. o., Tržaška 2, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 05. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Varilni tehnolog - inženir m/ž (Jesenice)

Podetlje Kapus, d. o. o., v svoji kolektiv vabi novega sodelavca, od katerega pričakujemo: najmanj petletne izkušnje s področja varjenja, diplomo za mednarodnega varilskega tehnologa oziroma inženirja - IWT, IWE ter točnost in natančnost. Nudimo: delo v mladem kolektivu, enozmerno delo, stalno izobraževanje. Kapus, d. o. o., Cesta železarjev 8, 4270 Jesenice, prijave zbiramo do 05. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Izkušeni natakar in res dober kuhar m/ž (Hotel Bellevue Kranj (Šmarjetna gora))

Od kandidata pričakujemo vsaj 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu kuharja in 3 leta za natakarja. Samostojnost pri delu, natančnost, vestnost in poštenost, komunikativnost, veselje do dela v kuhinji in z ljudmi. V primeru bivanjskih težav, pomagamo pri razrešitvi - stanovanje. Hotel Bellevue, d. o. o., Šmarjetna gora 6, 4000 Kranj, prijave zbiramo do 18. 07. 2009. Več na www.mojedelo.com.

Več na www.gorenjskiglas.si/ **K**ažipot

LOTO

Rezultati 47. kroga
- 14. junija 2009
1, 8, 9, 11, 20, 22, 35 in 15

Lotko: 3 8 2 3 5 3

Loto PLUS:
19, 24, 26, 27, 28, 35, 37
in 18

Predvideni sklad 48. kroga
za Sedmico: 840.000 EUR

Predvideni sklad 48. kroga
za Lotka: 135.000 EUR

Predvideni sklad 48. kroga
za PLUS: 25.000 EUR

IC Dom

V poslovno stanovanjskem objektu na Nazorjevi ulici v Kranju, bivši Dom JLA, prodajamo novo, takoj vseljivo 2-sobno stanovanje v izmeri 61,50 m² s pripadajočim parkirnim mestom v parkirni hiši.

V poslovno stanovanjskem objektu na Nazorjevi ulici v Kranju, bivši Dom JLA, prodajamo novo, takoj vseljivo 2+1-sobno stanovanje v izmeri 76,35 m² z dvema pripadajočima parkirnim mestoma v parkirni hiši in s pripadajočo shrambo.

V poslovno stanovanjskem objektu na Nazorjevi ulici v Kranju, na mestu nekdanjega Doma JLA, prodajamo poslovni prostor za pisarniško dejavnost v skupni izmeri 53,90 m².

Podrobnejše informacije vam bomo z veseljem posredovali, če nas boste poklicali na telefonsko številko 04 281 26 26.

Mali oglasi
tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek - v sredo do 13.30 in za objavo v torek do petka do 14.00! Delovni čas: od ponedeljka do četrtega neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

STANOVANJE, 1. nadstropje, okolica Kranja, ☎ 05/90-12-905, 041/390-422 9003536

ITD NEPREMIČNINE, d.o.o.
MAISTROV TRG 7,
4000 KRANJ
TEL: 04/23-81-120,
04/23-66-670
041/755-296, 040/204-661,
041/900-009
e-pošta: itd.nepremicnine@siol.net
www.itd-plus.si

ODDAM

GARSONJERA, popolnoma opremljeno, center Radovljica, ☎ 04/53-35-610, 031/449-712 9003976

NUDIM

SOBE samskim osebam ali delavcem, s souporabo kopalnice in kuhinje, v Stražišču pri Kranju, parkirni prostor, cena 120 EUR/mes skupaj s stroški, ☎ 070/868-617 9003672

HIŠE

PRODAM

HAFNARJEVO NASELJE, prodamo polovico stanovanjskega dvojčka, ☎ 051/388-822 9003671

V PODREČI prodam stanovanjsko novogradnjo, ☎ 051/388-822 9003670

V PREDDVORU je v pripravi gradnja stanovanjskega dvojčka, ☎ 051/388-822 9003669

KERN
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/526 700, Email: info@kern.si

POSESTI

PRODAM

GRADBENO parcelo, 560 m² z izdelanim projektom za dvojčka z vsemi papiri in priključki, ☎ 051/809-020 9003648

GND
GORENJSKA NEPREMIČNINSKA DRUŽBA
Stritarjeva ulica 7, 4000 Kranj
www.nepremicnine.grd.si
e-naslov: info@gnd.si
tel: +386 4 281 39 04,
fax: +386 4 281 39 07
gsm: +386 31 536 578

PRI ŠKOFJI LOKI prodamo parcelo z gradbenim dovoljenjem za dvojčka, ☎ 051/388-822 9003674

JUR-TAN
JUR-TAN, nepremičnine, d. o. o.
PE Cankarjeva ulica 03
(staro-mestno jedro),
4000 Kranj, tel.: 04/236-92-14,
mobi: 041/451-857
e-pošta: info@jur-tan.si
www.jur-tan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FORD Escort 1.4, l. 97, novozen, ☎ 040/830-453 9003666

GOLF II, l. 90, dizel, cena po dogovoru, ☎ 041/603-207 9003652

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOPED Tomos, automatic in APN 4 Tomos, ☎ 031/713-822 9003661

AG GANTAR
Brazov Praprotnik 10, 4203 Naklo
PE Franjaka cesta 22, 4203 Naklo

- opušča vsa vrsta in katalizatorji
- amortizerji in vzmeti, hitri servis
- avtooptika ter vse za področje (zavore, diski)
- pnevmatike in platišča

T: 04 26 76 662 www.aggantar.si

STROJI IN ORODJA

PRODAM

ŽIČNO erozijsko I. 99, v obratovalnem stanju, ☎ 041/669-889 9003575

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA motraka ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019 9003551

DRVA možnost plačila na obroke, metrska ali razžagana, možnost dostave, ☎ 040/330-719 9003552

DRVA mešana, bukva, gaber, javor, jesen, hrast, možnost razreza in dostave, cena 40 EUR, ☎ 070/323-033 9003557

KOSTANJEVA drva, Podbrzje 150, ☎ 040/522-046 9003550

KVALITETNA, suha, mešana in bukova drva, možna dostava, ☎ 051/412-185 9003555

PEČ za centralno ogrevanje (olja in trda goriva) skupaj z boilerjem, gorilcem in avtomatikom. Prodajam tudi visokotlačni čistilec (125 bar), ☎ 041/378-517 9003587

SUHA bukova drva, ☎ 041/767-339 9003527

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

FANTOVSKO gorsko kolo za simbolično ceno, ☎ 040/186-113 9003553

EASY SHAPER tm, ☎ 031/241-951 9003644

TURIZEM

ODDAM apartmaje in sobe v Metajni - Pag, hiša na sami plaži primerno za družine z otroki, ☎ 00385/989-230-982 9003460

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

SONČNA očala, okulišni pregledi za očala in kontaktne leče. Popust za upokojene in študente ob nakupu očal. Optika Aleksandra, Qlandia Kranj, 04/23-50-123, Optika Saša Tržič, 04/59-22-802 9003256

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

RODOVNIŠKI rotvaler, mladič 2 meseca, kopiran rep, ☎ 041/538-534 9003678

PODARIM

PSIČKA mešanca, starega dva meseca, ☎ 04/25-21-214 9003654

PSIČKE mešančke, manjše rasti, ☎ 031/528-982, popoldan 9003645

ŠTIRI MLADE MUCKE dobrim ljudem, stare 2 meseca, ☎ 04/59-57-240 9003630

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja Hmezad Žalec in trosilnik gnoja SIP Orion, ☎ 031/450-241 9003532

IZKOPALNIK krompirja HMEZAD all POLAK, ☎ 041/538-697 9003644

PRIDELKI

PRODAM

VINO cvček, dolerjski posebež, kvaliteten, ugodno prodam, ☎ 031/301-013 9003634

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA simentalca, starega 14 dni, ☎ 031/432-299 9003646

BIKCA ČB/LS, starega 1 mesec, ☎ 04/25-80-224, 051/205-800 9003648

TELIČKO simentalca, staro 10 dni, ☎ 04/25-21-569 9003651

TELIČKO simentalca, staro 1 mesec, ☎ 041/368-963 9003665

POSLOVNI STIKI

GOTOVINSKI KREDITI DO 10 LET ZA VSE ZAPOSLENE, TUDI ZA DOLOČEN ČAS, TER UPOKOJENCE, do 50 % obr., obveznosti niso ovira. Tudi krediti na osnovi vozila in leasingi. Možnost odplačila na položnice, pridemo tudi na dom, NUMERO UNO, Kukovec Robert s.p., Mlinska 22, 2000 Maribor, 02/252-48-26, 041/750-560

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

INŠTRUKCIJE, uspešno instruiram angleščino za osnovne in srednje šole. Forma, Mateja Brejc, s.p., Zadraga 25, 4203 Duplje, ☎ 031/670-442 9003637

BAR MONIKA išče delo za delo v strobi. Delovni čas od 12. do 18. oz. po dogovoru, Šipek Monika s.p., Velesovo 56a, Cerklje, ☎ 040/330-080 9003657

HOTEL KANU pri Zbiljah redno zaposli samostojnega kuharja z izkušnjami ali kuharja pomočnika z izkušnjami, z delom lahko prične takoj, nudimo urejeno del. - okolije z rednim plačilom, ☎ 041/853-902 9003643

IŠČEMO prijetno delko za delo v kava baru, delo je dvozmensko, v Stražišču, Jakelj in ostali d.n.o., Benedikova 1, Kranj, ☎ 070/868-617 9003673

ZAPOSIM delko za delo v strobi, izkušnje niso pogoj, ter delko ali študentko za delo ob vikendih, Šipek Monika s.p., Velesovo 56a, Cerklje, ☎ 040/330-080 9003657

ZAPOSIM delko za strobo (eno za stalno, dve za pomoč), Bistvo Erika, Nazarjeva 1, Kranj, ☎ 041/618-417 9003660

V PE KRANJ pručimo in zaposlimo telefonista/ko, delo od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, Fantom international, d.o.o., Ul. M. Grevembroich 13, Celje, ☎ 051/435-145 9003521

IŠČEM DELAVCA za čiščenje poslovnih prostorov, za 4 ure, Snežana Pogačar, s.p., Hrastova ul. 7, Blej, ☎ 051/429-939 9003677

ZAPOSIM orodjarja z nekajletni delovni izkušnjami, Jež Janez s.p., Selo pri Vodcah 8, Vodice, ☎ 041/869-889 9003534

ZAPOSIMO mizarja, Mizarstvo Robert Zadnikar s.p., Stara c. 44, Naklo, ☎ 031/371-659 9003656

IŠČEM

IŠČEM DELO, urejam zelenice in žive meje, ☎ 041/716-008 9003658

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe, Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč z našim ali vašim materialom, SGP Bytjog d.n.o., Stružovo 3a, Kranj, ☎ 041/222-741 9003647

LjU
Ljudska Univerza Škofja Loka

Podfahnik 1a
4220 Škofja Loka

tel.: 04/506 13 00
fax: 04/512 08 88
www.ljskofjaloka.si

UNIVERZA NA PRIMORSKEM FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER razpisuje v Škofji Loki:

Študijska programa 1. stopnje
MANAGEMENT
MEDNARODNO POSLOVANJE (nov program)
Oba bomo organizirali v obliki izrednega študija.

Študijska programa 2. stopnje
(strokovna magisterija)
MANAGEMENT
EKONOMIJA IN FINANCE
Poleg izrednega bomo oba programa 2. stopnje organizirali tudi kot redni študij, ki bo potekal v popoldanskem času in bo za študente brezplačen; vpisujejo se lahko vsi (tudi redno zaposleni), ki še niso pridobili sedme ravni izobrazbe.

Magistrski (znanstveni) študijski program
MANAGEMENT (letos zadajči vpis v 2. letnik)

INFORMATIVNI DAN
bo v četrtek, 18. junija 2009, ob 17. uri v prostorih Ljudske univerze Škofja Loka, Partizanska 1 (bivša vojašnica).

Informacije: 04/506-13-70
www.fm-kp.si, www.lj-skofjaloka.si

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni, SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, ☎ 041/561-838 9003404

ASFALTIRANJE, tlakovanje dvorišč, dovoz poti, parkirišč, poleg robnikov, pralnih plošč, izd. betonskih in kamnitih škarp, Adrovič & Co, d.n.o., Jelovškova 10, Kamnik, ☎ 01/83-94-614, 041/880-751 9002772

ASTERIKS SENCILA Rozman Peter, s.p., Senično 7, Križe, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zaveso, plise zaveso, kornariki, markize, www.asteriks.net 9003354

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, barvanje napuščev in fasad, dekorativni ometi in opletaki, Pavec Ivo s.p., Podbrzje 179, Naklo, ☎ 031/392-909 9003560

DELAMO vsa zidarska dela, notranje omete in fasade z našim ali vašim materialom, Arjariti, d.o.o., Žabnica 47, Žabnica, ☎ 041/288-473, 041/878-386 9003359

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, ometi fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, ☎ 041/557-871 9002882

GRADBENO PODJETJE KRANJ d.o.o., Zupanova 6, Senčur izvaja vsa gradbena dela, notranje omete, vse vrste fasad, adaptacije, novogradnje, tlakovanje dvorišč, kvalitetno, hitro in poceni, ☎ 051/354-039 9003319

IŽVAJAMO sanacije dimnikov, vrtnje, zidava, montaža novih, popravila starih, nudimo dimne obloge, dimne kape, Novak & Co, d.n.o., Ljubljanska 89, Domžale, ☎ 031/422-800 9003360

PREVZAMEM vsa zidarsko/fasadarska dela z vašim ali našim materialom, Aluosi George s.p., Alpska cesta 13, Bled, ☎ 031/524-914 9003659

STORITVE - Organiziramo vašo zabavo, obletnice, rojstne dneve, piknike, Rok2, d.o.o., Laze v Tuhinju 20, 1219 Laze v Tuhinju, ☎ 041/801-448 9003640

TESNENJE OKEN IN VRAT uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepriha in prahu ni več! Zmanjšani hrup, 10 let garancije, BE & MA, d.o.o., Eksterjeva 6, Kamnik, 01/83-15-057, 041/694-229 9003355

ZASEBNI STIKI

DEKLETA zastoj spoznajte moške različnih starosti in poklicev z vse države, ☎ 03/57-26-319, 031/607-376 9003682

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje za vse, ki si želite trajnih, resnih razmerij, imamo ogromno ponudb., ☎ 031/505-495 9003663

www.pogrebnik.com

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka iz Sektorja za kakovost in zanesljivost

MARIJA ANKON
rojena 1936

Od nje smo se poslovili v petek, 12. junija 2009, ob 11. uri na pokopališču v Kranju. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Kolektiv Sava

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mami, babica, hčerka, sestra, teta in tašča

NADA ARSENIČ
iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih, izrečena sožalja ter podarjeno cvetje in sveče. Hvala sodelavcem Doma upokojenecv Kranj in župniku (popu) Budimiru Galamiču za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

ANKETA

Daljnovod
bo ranil naravo

ANA HAKTMAN

Elektro Gorenjska namerava med Železniki in Bohinjem zgraditi daljnovod. Soričane smo povprašali, ali podpira jo projekt, ki bo pomenil precejšen poseg v njihovo naravno okolje.

Marijan Petermelj:

"Daljnovodu sem sprva močno nasprotoval. Ker pa je od njega odvisna industrija v Železnikih in številni zaposleni, sem se odločil za manjše zlo in mu ne nasprotujem več."

Boris Jensterle:

"Daljnovod je koristen in potreben za industrijo v primeru naravnih nesreč. Ne moremo mu nasprotovati, ker ima to lahko prevelike posledice za razvoj kraja."

Jožica Kačar:

"Daljnovod bo silovit poseg v naravo, a industrija v Železnikih ne sme ostati brez elektrike, saj nam daje kruh. Pomembno pa je, da strokovnjaki pretehtajo prav vse možnosti."

Miro Pintar:

"Menim, da je v teh krajih škoda narediti velike poseke. Danes je možno daljnovod zakopati tudi v zemljo, pri tem pa bi bili poseki manjši in bi bile rane v naravi manj vidne."

Zvone Freljih:

"Industrijo v Železnikih rabimo, a je bila odločitev za daljnovod vseeno težka. Investitor bi moral daljnovod urediti tako, da bi bil za naravo čim manj obremenjujoč, lahko bi ga vkopal v zemljo."

Bosonogi na Šenturško goro

V Planinskem društvu Komenda so v soboto organizirali četrti pohod bosih nog, ki se ga je udeležilo 77 pohodnikov.

RENATA GLOBOČNIK

Cerkijanska Dobrava - Ko se je član Planinskega društva Komenda Pavel Žvelc pred leti odpravil na Lubnik nad Škofjo Loko, se mu je ob srečanju tamkajšnjega kluba bosonogih porodila ideja, da bi se bosi lahko podali tudi na Šenturško goro. Tako je odbor Škrjančki v okviru planinskega društva v soboto organiziral že četrti pohod bosonogih na Šenturško goro. Do sedaj je rekreativce, ki se na pot vsako leto poda-

jo v sredini junija, vedno pričakalo lepo vreme in tako je bilo tudi letos.

Tokrat se je na Jurčkovi Dobravi, kot ta del imenujejo domačini, zbralo 77 pohodnikov. Največ jih je bilo iz okoliških vasi, prišli pa so tudi iz bolj oddaljenih krajev ter Srbije in Bosne. Ob prijavi so prejeli majice z logotipom bosonogih, nato pa so se z nezaščitenimi podplati podali navkreber proti Šenturški gori in prehodili sedem kilometrov dolg krog pot. Vzpon po gozdni poti

ni bil težak. Udeležence je v podplate od časa do časa zbedel kakšen storž, poškodb pa ni bilo. V ta namen je zadnji udeleženec pohoda v nahrbtniku nosil sredstva za prvo pomoč. Na vrhu so si bosonogi privoščili kratek odmor in se nato podali v dolino. Po končanem spustu so si umili noge v bližnjem potoku in se odpravili na Podboršt v Planinski dom Milana Šinkovca, kjer so se okrepčali z golažem in prejeli medalje v spomin na prehojeno pot.

Kot pravi Pavel Žvelc, se zanimanje ljudi za pohod povečuje. Prvo leto se ga je udeležilo 32 pohodnikov, nato pa vedno več. Nekateri izmed bosonogih so se na takšen pohod odpravili prvič, drugi pa so pred njim trenirali in pot že večkrat preizkusili bosi. Žvelc je eden izmed slednjih: "Sam se bos na Šenturško goro odpravim pet do osemkrat na leto." Prepričan je namreč, da je pohod z bosimi nogami koristen za masažo podplatov, poleg tega gre za pristen stik z naravo.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, čez dan se bodo pojavljale krajevne nevihte. V sredo se bo od severa zjasnilo, v četrtek bo precej jasno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
13/28°C	12/24°C	10/28°C

RADOVLJICA

Waldorfski vrtec v Radovljici bo

Prvega septembra bo vrata odprl drugi waldorfski vrtec na Gorenjskem, in sicer v Radovljici. Kot je povedala bodoča waldorfska vzgojiteljica Andreja Palčič, bo vrtec imel prostore na Šerčerjevi 18, v spodnjem delu poslovne stavbe podjetja Aktuar. Osnovni bodo eno mešano skupino, v kateri naj bi bilo največ dvajset otrok. Za zdaj imajo štirinajst prijavljenih otrok iz Radovljice in okolice, Lesc in Bleda, vpis pa je še mogoč. Brezmesno, polnovredno in ekološko hrano bodo za vrtec pripravljali v sosednjem Domu dr. Janka Benedika. Končna cena za starše bo za približno petnajst odstotkov višja kot v javnih vrtcih. V novem šolskem letu bo otroke sprejel tudi waldorfski vrtec Sončnica na Hrušici, ki deluje od lani, medtem ko waldorfske šole v novem šolskem letu na Gorenjskem še ne bo. U. P.

MENGEŠ

Prešernova cesta čez poletje zaprta

Občina Mengeš je v teh dneh skupaj z Direkcijo RS za ceste začela rekonstrukcijo Prešernove ceste, ki bo v delu od križišča pri gostišču Pavovec do mostu čez Pšato v smeri proti Kranju zaprta vse do 30. septembra. Obvoz bo uredjen po državni cesti Mengeš-Duplica-Križ-Moste. Čez poletje bosta zaprta tudi del Glavnega trga in Šolska ulica, kjer bo občina v prihodnjih tednih gradila kanalizacijo, za kar so pridobili tudi nepovratna evropska sredstva. J. P.

Dražji naftni derivati

Cene naftnih derivatov so od danes višje. Cena 95-oktanskega motornega bencina bo višja za 0,025 evra na liter in bo tako znašala za liter 1,106 evra. 98-oktanski motorni bencin bo dražji za 0,019 evra na liter in bo poslej 1,129 evra na liter. Za dizelsko gorivo bo treba odšteti za 0,045 evra na liter več, odslej 1,059 evra na liter. Višja bo tudi cena kurilnega olja, in sicer za 0,045 evra na liter in bo po novem znašala 0,590 evra za liter. D. Ž.

Novorojenčki

Minuli teden smo na Gorenjskem dobili 35 novih prebivalcev, od tega 15 predstavnic nežnejšega spola in 20 dečkov. V Kranju se je rodilo 11 deklic in 13 dečkov. Najtežji je bil deček s 4270 grami. Najlažja pa deklica, ki je tehtala 2740 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 7 dečkov in 4 deklice, med njimi tudi bratec in sestra. Najlažji je bil deček z 2470 grami, najtežjemu pa so natehtali 3.940 gramov.

RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Blinjarjeva ul. 8. KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 mobilna
(04) 281-2221 mobilna
(04) 2022-222 mobilna
(051) 303-505 mobilna/fix

FAX:
(04) 281-2228 mobilna
(04) 281-2220 mobilna

E-pošta:
radio@kranjradio.com

www.radio-kranj.si